



iPad

Brukerhåndbok

For iOS 6.1-programvare

Innhold

7 **Kapittel 1: iPad-oversikt**

- 7 Bli kjent med iPad
- 8 Tilbehør
- 9 Knapper
- 11 SIM-kortskuff
- 12 Symboler som viser status

13 **Kapittel 2: Komme i gang**

- 13 Hva du trenger
- 13 Klargjøre iPad
- 14 Apple-ID
- 14 Konfigurere Mail og andre kontoer
- 14 Administrere innhold på iPad
- 15 Bruk av iCloud
- 16 Koble iPad til datamaskinen
- 16 Synkronisere med iTunes
- 17 Vise denne brukerhåndboken på iPad

18 **Kapittel 3: Grunnleggende**

- 18 Bruke programmer
- 21 Tilpasse iPad
- 22 Skrivning
- 26 Diktering
- 27 Søke
- 28 Varslinger
- 29 Deling
- 30 Koble iPad til en TV eller annen enhet
- 30 Skrive ut med AirPrint
- 32 Bluetooth-enheter
- 33 Fildeling
- 33 Sikkerhetsfunksjoner
- 34 Batteri

35 **Kapittel 4: Siri**

- 35 Hva er Siri?
- 36 Bruke Siri
- 38 Restauranter
- 39 Filmer på kino
- 39 Idrett
- 39 Diktering
- 40 Rette på Siri

41	Kapittel 5: Safari
44	Kapittel 6: Mail
44	Lese e-post
45	Sende e-post
46	Organisere e-post
46	Skrive ut meldinger og vedlegg
47	E-postkontoer og -innstillinger
48	Kapittel 7: Meldinger
48	Sende og motta meldinger
49	Administrere samtaler
49	Sende bilder, videoer og annet
50	Meldingsinnstillinger
51	Kapittel 8: FaceTime
53	Kapittel 9: Kamera
53	Oversikt
54	Visning, deling og utskrift
54	Redigere bilder og klippe videoer
56	Kapittel 10: Bilder
56	Vise bilder og videoer
57	Organisere bilder og videoer
57	Bildestrøm
59	Dele bilder og videoer
59	Skrive ut bilder
59	Bilderamme
60	Importere bilder og videoer
61	Kapittel 11: Photo Booth
61	Ta bilder
62	Organisere bilder
63	Kapittel 12: Videoer
65	Kapittel 13: Kalender
65	Oversikt
66	Arbeide med flere kalendere
67	Dele iCloud-kalendere
67	Kalenderinnstillinger
68	Kapittel 14: Kontakter
68	Oversikt
69	Legge til kontakter
70	Kontaktinnstillinger

71	Kapittel 15: Notater
72	Kapittel 16: Påminnelser
74	Kapittel 17: Klokke
75	Kapittel 18: Kart
75	Finne steder
76	Veibeskrivelser
77	3D og Flyover
77	Kart-innstillinger
78	Kapittel 19: Musikk
78	Hente musikk
78	Spille musikk
79	Podcaster og lydbøker
80	Spillelister
80	Genius
81	Siri
81	iTunes Match
82	Hjemmedeling
82	Musikkinnstillinger
83	Kapittel 20: iTunes Store
85	Kapittel 21: App Store
85	Oversikt
86	Slette programmer
87	Kapittel 22: Aviskiosk
88	Kapittel 23: iBooks
88	Oversikt
89	Lese bøker
90	Bruke multimedieinnhold
90	Studere notater og ordlister
91	Organisere bokhyllen
92	Synkronisere bøker og PDF-er
92	Skrive ut en PDF eller sende en PDF med e-post
92	iBooks-innstillinger
93	Kapittel 24: Podcaster
95	Kapittel 25: Game Center
95	Oversikt
96	Spille med venner
96	Game Center-innstillinger
97	Kapittel 26: Tilgjengelighet
97	Tilgjengelighetsfunksjoner
97	VoiceOver
106	Siri

106	Trippelklikk på Hjem
106	Zoom
107	Stor tekst
107	Inverter farger
107	Les opp markering
107	Les opp autotekst
107	Monolyd
107	Ringetoner knyttet til kontakter
108	Begrenset tilgang
108	AssistiveTouch
109	Tastatur i widescreenformat
109	Spesialtekst
109	Tilgjengelighet i OS X
110	Kapittel 27: Innstillinger
110	Flymodus
110	Wi-Fi
111	VPN
111	Delt Internett
112	Bluetooth
112	Mobildata
113	Ikke forstyrr og Varsling
113	Generelt
118	Lyder
118	Lysstyrke og bakgrunn
119	Bilderamme
119	Personvern
120	Tillegg A: iPad i bedriften
120	Bruk av iPad i bedriften
120	Bruke konfigurasjonsprofiler
120	Konfigurere Microsoft Exchange-kontoer
121	VPN-tilgang
121	LDAP- og CardDAV-kontoer
122	Tillegg B: Internasjonale tastaturer
122	Bruke internasjonale tastaturer
123	Spesielle inndatametoder
125	Tillegg C: Sikkerhet, håndtering og kundestøtte
125	Viktig sikkerhetsinformasjon
127	Viktig informasjon om håndtering
127	iPad-kundestøtte
128	Lite batteri-symbol eller «Lader ikke»-melding vises
128	iPad svarer ikke
128	Omstarte og nullstille iPad
129	«Feil kode» eller «iPad er deaktivert» vises
129	«Dette tilbehøret støttes ikke av iPad» vises
129	Et program fyller ikke hele skjermen
129	Det skjermbaserte tastaturet vises ikke
129	Sikkerhetskopiere iPad

- 131 Oppdatere og gjenopprette iPad-programvaren
- 132 Sende, motta eller vise e-post
- 133 Lyd, musikk og video
- 134 iTunes Store og App Store
- 134 Finn ut mer, service og kundestøtte
- 135 Om avhending og resirkulering
- 136 Apple og miljøet

iPad-oversikt

1

Les dette kapitlet for å lære om iPad-funksjoner, hvordan du bruker kontrollene, og mer.

Bli kjent med iPad

iPad mini



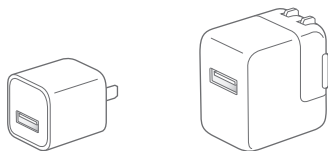
iPad



Dine iPad-funksjoner og Hjem-skjermen kan være annerledes, avhengig av iPad-modellen du har.

Tilbehør

Tilbehør som følger med iPad:



USB-strømforsyningsenhet: Bruk strømforsyningsenheten som følger med, for å gi strøm til iPad og lade batteriet.

Merk: Strømforsyningsenheten som følger med iPad, kan variere etter modell og område.



Lightning-til-USB-kabel: Bruk denne til å koble fjerde generasjon iPad eller iPad mini til USB-strømforsyningsenheten for å lade eller til datamaskinen for å synkronisere.



30-pinnere-til-USB-kabel: Bruk denne til å koble iPad 2 eller tredje generasjon iPad til USB-strømforsyningsenheten for å lade eller til datamaskinen for å synkronisere. Bruk kabelen med iPad Dock (ekstrautstyr), eller koble den direkte til iPad.

Knapper


Noen få knapper gjør det enkelt å låse iPad og justere volumet.

Dvale/vekke-knappen

Du kan låse iPad ved å sette den i dvale når du ikke bruker den. Når iPad er låst, skjer det ingenting når du tar på skjermen, men musikken fortsetter å spille, og du kan bruke volumknappen.



Lås iPad: Trykk på Dvale/vekke-knappen.

Lås opp iPad: Trykk på Hjem-knappen  eller Dvale/vekke-knappen, og flytt deretter på skyveknappen.

Slå av iPad: Hold Dvale/vekke-knappen nede i noen sekunder til den røde skyveknappen vises. Flytt deretter på skyveknappen.

Slå på iPad: Hold nede Dvale/vekke-knappen til Apple-logoen vises.

iPad låses automatisk hvis du ikke berører skjermen i løpet av et par minutter. Du kan endre på hvor lang tid det skal ta før skjermen låses, eller angi en sikkerhetskode for å låse opp iPad.


Angi autolåsforsinkelse: Velg Innstillinger > Generelt > Autolås.

Angi en kode: Velg Innstillinger > Generelt > Kodelås.

Du kan bruke iPad Smart Cover eller iPad Smart Case (selges separat) til å automatisk låse eller låse opp en iPad 2 eller nyere.


Bruk iPad Smart Cover eller iPad Smart Case: Velg Innstillinger > Generelt > iPad Lås / lås opp med iPad-omslag.

Hjem-knappen



Hjem-knappen  tar deg tilbake til Hjem-skjermen når som helst. Den tilbyr også andre praktiske snarveier.


Gå til Hjem-skjermen: Trykk på Hjem-knappen .

På Hjem-skjermen trykker du på et program for å åpne det. Les [Åpne og bytte mellom programmer](#) på side 18.

Vis sist brukte programmer: Når iPad er ulåst, dobbelttrykker du på Hjem-knappen . Fleroppgavelinjen dukker opp nederst på skjermen og viser de sist brukte programmene. Dra linjen mot venstre for å se flere programmer.

Vis lydavspillingskontroller:

- *Når iPad er låst:* Dobbelttrykk på Hjem-knappen . Les [Spille musikk](#) på side 78.
- *Når du bruker et annet program:* Dobbelttrykk på Hjem-knappen , og bla fra venstre mot høyre i fleroppgavelinjen.

Bruk Siri (tredje generasjon iPad eller nyere): Trykk og hold på Hjem-knappen . Les Kapittel 4, [Siri](#), på side 35.

Volumknapp og sidebryter

Bruk sidebryteren til å deaktivere lydsignaler og -varslinger. Du kan også bruke den til å låse skjermretningen og hindre at iPad-skjermen bytter mellom stående og liggende modus.

Juster volumet: Trykk opp eller ned på volumknappen for å øke eller redusere volumet.

- *Slå av lyden:* Trykk og hold på den nederste delen på volumknappen.
- *Angi en volumbegrensning:* Velg Innstillinger > Musikk > Volumbegrensning.

Slå av lyden for varslinger, varsler og andre lydeffekter: Skyv sidebryteren ned.

Sidebryteren slår ikke av lyden for lydavspilling, for eksempel musikk, podcaster, filmer og TV-serier. Les [Sidebryter](#) på side 117.

Lås skjermretningen: Velg Innstillinger > Generelt > «Bruk sidebryter til å», og trykk på Låse retning.

Bruk volumknappen til å justere lydstyrken for musikk og andre mediefiler, og for varsellyder og lydeffekter.



ADVARSEL: Du finner viktig informasjon om hvordan du unngår hørselsskader, under [Viktig sikkerhetsinformasjon](#) på side 125.

Du kan også bruke Ikke forstyr-innstillingen til å dempe lyden på FaceTime-anrop, varsler og varslinger.

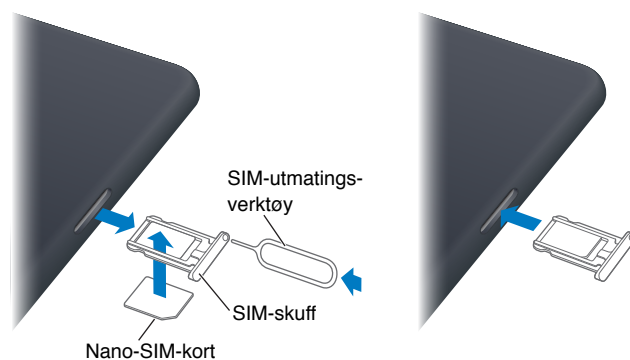
Angi Ikke forstyr på iPad: Velg Innstillinger, og slå på Ikke forstyr. Med Ikke forstyr kommer det verken lyd eller lys på skjermen når skjermen er låst og det kommer varsler eller varslinger. Alarmer høres imidlertid fortsatt, og hvis skjermen ikke er låst, har Ikke forstyr ingen effekt.

Hvis du vil planlegge stille timer, la bestemte personer ringe eller la gjentatte FaceTime-anrop komme gjennom, går du til Innstillinger > Varsling > Ikke forstyr. Les [Ikke forstyr og Varsling](#) på side 113.

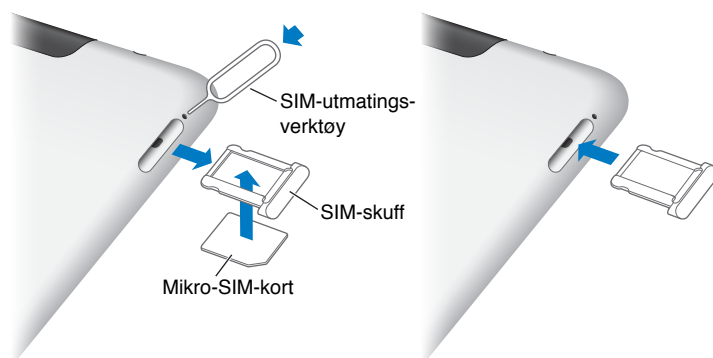
SIM-kortskuff

SIM-kortet i iPad Wi-Fi + Cellular-modeller brukes til mobildata. Hvis SIM-kortet var forhåndsinstallert, eller hvis du bytter mobildataleverandør, må du kanskje installere eller bytte ut SIM-kortet.

iPad mini Wi-Fi + Cellular



iPad Wi-Fi + Cellular


















Åpne SIM-skuffen: Sett tuppen på SIM-utmatingsverktøyet inn i hullet på SIM-skuffen. Trykk verktøyet rett inn til skuffen spretter ut. Trekk ut SIM-skuffen, og sett inn eller bytt ut SIM-kortet. Hvis du ikke har et SIM-utmatingsverktøy, kan du kanskje bruke en liten utrettet binders.

Du finner mer informasjon under [Mobildata](#) på side 112.

Symboler som viser status

Symbolene i statuslinjen øverst på skjermen gir deg informasjon om iPad:

Symbol		Hva det betyr
	Flymodus	Viser at flymodus er på – du kan ikke få tilgang til Internett eller bruke Bluetooth®-enheter. Funksjoner som ikke er avhengige av trådløse tilkoblinger, er tilgjengelige. Les Flymodus på side 110.
LTE	LTE	Viser at iPad (Wi-Fi + Cellular-modeller) er koblet til Internett via et 4G LTE-nettverk.
4G	4G	Viser at iPad (Wi-Fi + Cellular-modeller) er koblet til Internett via et 4G-nettverk.
3G	3G	Viser at iPad (Wi-Fi + Cellular-modeller) er koblet til Internett via et 3G-nettverk.
E	EDGE	Viser at iPad (Wi-Fi + Cellular-modeller) er koblet til Internett via et EDGE-nettverk.
o	GPRS	Viser at iPad (Wi-Fi + Cellular-modeller) er koblet til Internett via et GPRS-nettverk.
	Wi-Fi	Viser at iPad er koblet til Internett via Wi-Fi. Jo flere streker, jo bedre forbindelse. Les Koble til et Wi-Fi-nettverk på side 110.
	Ikke forstyr	Viser at «Ikke forstyr» er slått på. Les Ikke forstyr og Varsling på side 113.
	Delt Internett	Viser at iPad gir Delt Internett til en annen iPad, iPhone eller iPod touch. Les Delt Internett på side 111.
	Synkroniserer	Viser at iPad synkroniseres med iTunes. Les Synkronisere med iTunes på side 16.
	Aktivitet	Viser nettverksaktivitet og annen aktivitet. Enkelte programmer fra tredjepartsleverandører bruker symbolet for å vise en aktiv prosess.
	VPN	Viser at enheten er koblet til et nettverk ved hjelp av VPN. Les VPN på side 111.
	Lås	Viser at iPad er låst. Les Dvale/vekke-knappen på side 9.
	Alarm	Viser at en alarm er stilt inn. Les Kapittel 17, Klokke , på side 74.
	Skjermretningslås	Viser at skjermretningen er låst. Les Stående og liggende retning på side 20.
	Stedstjenester	Viser at et program bruker Stedstjenester. Les Personvern på side 119.
	Spill	Viser at en sang, lydbok eller podcast spilles av. Les Spille musikk på side 78.
	Bluetooth	<i>Hvitt symbol:</i> Bluetooth er på og sammenkoblet med en enhet, for eksempel hodetelefoner eller et tastatur. <i>Grått symbol:</i> Bluetooth er på og sammenkoblet med en enhet, men enheten er utenfor rekkevidde eller slått av. <i>Intet symbol:</i> Bluetooth er ikke sammenkoblet med noen enhet. Les Bluetooth-enheter på side 32.
	Bluetooth-batteri	Viser batterinivået til en sammenkoblet Bluetooth-enhet.
	Batteri	Viser batterinivået eller ladestatus. Les Batteri på side 34.

Komme i gang

2

Les dette kapittelet for å finne ut hvordan du klargjør iPad, konfigurerer e-postkontoer, bruker iCloud og annet.

Hva du trenger



ADVARSEL: For å unngå personskader bør du lese [Viktig sikkerhetsinformasjon](#) på side 125 før du bruker iPad.

For å kunne bruke iPad trenger du:

- Internett-forbindelse (bredbånd anbefales).
- En Apple-ID for enkelte funksjoner, inkludert iCloud, App Store og iTunes Store, samt kjøp på Internett. Du kan opprette en Apple-ID under konfigureringen.

Hvis du vil bruke iPad sammen med datamaskinen, må du ha:

- En Mac med USB 2.0- eller 3.0-port, eller en PC med USB 2.0-port, og ett av følgende operativsystemer:
 - Mac OS X versjon 10.6.8 eller nyere
 - Windows 7, Windows Vista eller Windows XP Home eller Professional med Service Pack 2 eller nyere
- iTunes, tilgjengelig på www.itunes.com/no/download

Klargjøre iPad

Når du skal klargjøre iPad, slår du den på og følger oppsettassistenten. Instruksjonene som vises på skjermen i oppsettassistenten, veileder deg gjennom konfigureringen, blant annet for å gjøre følgende:

- koble til et Wi-Fi-nettverk
- logge på med eller opprette en gratis Apple-ID
- konfigurere iCloud
- slå på anbefalte funksjoner, som Stedstjenester og Finn iPad

Under konfigureringen kan du kopiere programmer, innstillinger og innhold fra en annen iPad ved å gjenopprette fra en iCloud-sikkerhetskopi eller fra iTunes. Les [Sikkerhetskopiere iPad](#) på side 129.

Apple-ID

En Apple-ID er brukernavnet til en gratis konto som gir deg tilgang til Apple-tjenester, for eksempel iTunes Store, App Store og iCloud. Du trenger bare én Apple-ID til alt du vil gjøre gjennom Apple. Det kan koste penger å bruke, kjøpe eller leie produkter og tjenester.

Hvis du har en Apple-ID, bruker du den første gang du konfigurerer iPad, og når du må logge deg på for å bruke en Apple-tjeneste. Hvis du ikke allerede har en Apple-ID, kan du opprette en nå, eller senere når du blir bedt om å logge deg på.

Opprett en Apple-ID: Velg Innstillinger > iTunes og App Store, og trykk på Logg på. (Hvis du allerede er logget på og vil opprette en Apple-ID til, trykker du først på Apple-ID-en og deretter på Logg av.)

Du finner mer informasjon på support.apple.com/kb/he37?viewlocale=no_NO.

Konfigurere Mail og andre kontoer

iPad fungerer med iCloud, Microsoft Exchange og mange av de mest populære leverandørene av Internett-baserte e-post-, kontaklinformasjon- og kalendertjenester.

Hvis du ikke allerede har en e-postkonto, kan du opprette en gratis iCloud-konto første gang du konfigurerer iPad, eller konfigurere en konto senere ved å gå til Innstillinger > iCloud. Les [Bruk av iCloud](#) på side 15.

Konfigurer en iCloud-konto: Velg Innstillinger > iCloud.

Konfigurer en ny konto: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere.

Du kan legge til kontakter ved hjelp av en LDAP- eller CardDAV-konto hvis firmaet ditt eller organisasjonen din støtter slike kontoer. Les [Legge til kontakter](#) på side 69.

Hvis du vil ha informasjon om hvordan du konfigurerer en Microsoft Exchange-konto i et bedriftsmiljø, leser du [Konfigurere Microsoft Exchange-kontoer](#) på side 120.

Administrere innhold på iPad

Du kan overføre informasjon og filer mellom iPad og andre iOS-enheter og datamaskiner ved hjelp av iCloud eller iTunes.

- *iCloud* arkiverer innhold som musikk, bilder, kalendere, kontakter, dokumenter og annet og sender det trådløst ved hjelp av push til iOS-enheter og datamaskiner, slik at alt holdes oppdatert. Les [Bruk av iCloud](#) nedenfor.
- *iTunes* synkroniserer musikk, video, bilder og annet mellom datamaskinen og iPad. Endringer du utfører på én enhet, kopieres til den andre når du synkroniserer. Du kan også bruke iTunes til å kopiere en fil til iPad for bruk med et program, eller til å kopiere et dokument du har opprettet på iPad, til datamaskinen. Les [Synkronisere med iTunes](#) på side 16.

Du kan bruke iCloud eller iTunes, eller begge, avhengig av dine behov. Du kan for eksempel bruke Bildestrøm i iCloud til å automatisk sende bilder du tar med iPad, til de andre enhetene dine, og bruke iTunes til å synkronisere bildealbumer fra datamaskinen til iPad.

Merk: Ikke synkroniser objekter i Info-panelet i iTunes (for eksempel kontakter, kalendere og notater) samtidig som du bruker iCloud til å holde informasjonen oppdatert på enhetene dine. Det kan føre til dupliserte data på iPad.

Bruk av iCloud

iCloud arkiverer innhold, inkludert musikk, bilder, kontakter, kalendere og støttede dokumenter. Innhold som er arkivert i iCloud, sendes trådløst til de andre iOS-enhetene og datamaskinene dine som er konfigurert med samme iCloud-konto.

iCloud er tilgjengelig på iOS-enheter med iOS 5 eller nyere, på Mac-maskiner med OS X Lion versjon 10.7.2 eller nyere, og på PC-er med iCloud-kontrollpanelet for Windows (Windows Vista Service Pack 2 eller Windows 7 kreves).

iCloud-funksjonene omfatter:

- *iTunes i nettskyen* – last ned tidligere iTunes-musikk- og TV-programkjøp til iPad gratis, når som helst.
- *Programmer og bøker* – last ned tidligere App Store- og iBookstore-kjøp gratis, når som helst.
- *Bildestrøm* – bilder du tar på en enhet, dukker automatisk opp på alle enhetene dine. Les [Bildestrøm](#) på side 57.
- *Dokumenter i nettskyen* – hvis du har programmer med iCloud-støtte, kan du holde dokumenter og programdata oppdatert på alle enhetene dine.
- *E-post, kontakter, kalendere* – hold e-postkontakter, kalendere, notater og påminnelser oppdatert på alle enhetene dine.
- *Sikkerhetskopi* – sikkerhetskopier iPad til iCloud automatisk når den er koblet til strøm og Wi-Fi. Les [Sikkerhetskopiere med iCloud](#) på side 129.
- *Finn iPad* – finn iPad på et kart, vis en melding, spill en lyd, lås skjermen, eller utfør en ekstern sletting. Les [Finn iPad](#) på side 33.
- *Finn vennene mine* – hold oversikt over familie og venner (når du er koblet til et Wi-Fi-nettverk eller mobilnettverk) ved hjelp av Finn vennene mine-programmet. Last ned gratisprogrammet fra App Store.
- *iTunes Match* – med et iTunes Match-abonnement er all musikken din, inkludert musikk du har importert fra CD-er eller kjøpt andre steder enn iTunes, tilgjengelig på alle enhetene dine og kan lastes ned og spilles etter behov. Les [iTunes Match](#) på side 81.
- *iCloud-faner* – se nettsider du har åpne, på andre iOS-enheter eller datamaskiner med OS X Mountain Lion eller nyere installert. Les [Kapittel 5, Safari](#), på side 41.

Med iCloud får du en gratis e-postkonto og 5 GB lagringsplass for e-post, dokumenter og sikkerhetskopiering. Musikk, programmer og bøker du kjøper, teller ikke opp mot den ledige plassen.

Merk: iCloud er ikke tilgjengelig i alle områder, og iCloud-funksjonene kan variere etter område. Du finner mer informasjon på www.apple.com/no/icloud.

Logg på eller opprett en iCloud-konto: Velg Innstillinger > iCloud.

Administrer iCloud: Velg Innstillinger > iCloud.

- *Aktiver eller deaktiver tjenester:* Velg Innstillinger > iCloud, og slå deretter på tjenester som Bildestrøm og Dokumenter og data.
- *Aktiver iCloud-sikkerhetskopier:* Velg Innstillinger > iCloud > Lagre og sikkerhetskopiere.
- *Kjøp mer iCloud-lagringsplass:* Velg Innstillinger > iCloud > Lagre og sikkerhetskopiere > Administrer lagring > Endre lagringsabonnement, og velg en oppgradering.

Du finner informasjon om hvordan du kjøper lagringsplass i iCloud, på help.apple.com/icloud.

Slå på automatiske nedlastinger for musikk, programmer eller bøker: Velg Innstillinger > Butikk.

Vis og last ned tidligere kjøp:

- *iTunes Store-kjøp:* Gå til iTunes, og trykk deretter på Kjøpt (📄).
- *App Store-kjøp:* Gå til App Store, og trykk deretter på Kjøpt (📄).
- *iBookstore-kjøp:* Gå til iBooks, trykk på Butikk, og trykk deretter på Kjøpt (📄).

Finn iPad: Gå til www.icloud.com, logg på med Apple-ID-en din, og velg Find My iPad.

Viktig: På iPad må Finn iPad være slått på i Innstillinger > iCloud for at iPad skal kunne bli funnet.

Du finner mer informasjon om iCloud på www.apple.com/no/icloud. Du finner informasjon om kundestøtte på www.apple.com/no/support/icloud.

Koble iPad til datamaskinen

Bruk den medfølgende USB-kabelen for å koble iPad til datamaskinen. Når du kobler iPad til datamaskinen, kan du synkronisere informasjon, musikk og annet innhold med iTunes. Du kan også synkronisere med iTunes trådløst. Les [Synkronisere med iTunes](#) på side 16.



Med mindre iPad synkroniserer med datamaskinen, kan du koble den fra når som helst. Hvis du kobler fra under synkronisering, er det mulig at enkelte data ikke synkroniseres før neste gang du kobler iPad til datamaskinen.


Synkronisere med iTunes

Synkronisering med iTunes kopierer informasjon fra datamaskinen til iPad, og omvendt. Du kan synkronisere ved å koble iPad til datamaskinen ved hjelp av USB-kabelen som følger med, eller du kan konfigurere iTunes for trådløs synkronisering via Wi-Fi. Du kan konfigurere iTunes for synkronisering av musikk, bilder, videoer, podcaster, programmer og mye annet. Hvis du vil ha informasjon om synkronisering av iPad, åpner du iTunes på datamaskinen og velger iTunes-hjelp fra Hjelp-menyen.

Konfigurer trådløs iTunes-synkronisering: Koble iPad til datamaskinen ved hjelp av USB-kabelen som følger med. I iTunes på datamaskinen velger du iPad, klikker på Oversikt og slår deretter på «Synkroniser iPad-enheten over Wi-Fi».


Når Wi-Fi-synkronisering er slått på, synkroniseres iPad automatisk hver dag. iPad må være tilkoblet en strømkilde, både iPad og datamaskinen må være tilkoblet samme trådløse nettverk, og iTunes må være åpent på datamaskinen. Du finner mer informasjon under [Wi-Fi-synkronisering](#) på side 115.


Tips for synkronisering med iTunes

- Hvis du bruker iCloud til å lagre kontakter, kalendere, bokmerker og notater, må du ikke i tillegg synkronisere dem til iPad ved hjelp av iTunes.
- Innhold du har kjøpt fra iTunes Store eller App Store på iPad, synkroniseres tilbake til iTunes-biblioteket. Du kan også kjøpe eller laste ned innhold og programmer fra iTunes Store på datamaskinen og deretter synkronisere med iPad.
- I Oversikt-panelet for enheten kan du konfigurere iTunes til å synkronisere iPad når den er koblet til datamaskinen. Hvis du vil overstyre dette midlertidig, holder du nede Kommando og Tilvalg (Mac) eller Skift og Kontroll (PC) til du ser at iPad vises i sidepanelet i iTunes-vinduet.
- Marker «Krypter iPad-sikkerhetskopier» i Oversikt-panelet hvis du vil kryptere informasjonen som lagres på datamaskinen når iTunes lager sikkerhetskopier. Krypterte sikkerhetskopier er merket med et låssymbol , og du må oppgi passord for å gjenopprette sikkerhetskopien. Hvis du ikke velger dette alternativet, vil andre passord (for eksempel for e-postkontoer) ikke inkluderes i sikkerhetskopien og må oppgis på nytt hvis du bruker sikkerhetskopien til å gjenopprette iPad.
- Når du synkroniserer e-postkontoer i enhetens Info-panel, overføres kun innstillingene fra datamaskinen til iPad. Endringer du utfører i en e-postkonto på iPad, påvirker ikke kontoen på datamaskinen.
- I enhetens Info-panel klikker du på Avansert for å velge alternativer som lar deg *erstatte* informasjonen på iPad med informasjonen fra datamaskinen under neste synkronisering.
- Hvis du hører på en podcast eller lydbok, arkiveres informasjon om hvor langt du har kommet, når du synkroniserer innhold med iTunes. Hvis du begynte å lytte på iPad, kan du fortsette der du slapp, i iTunes på datamaskinen – og omvendt.
- I enhetens Bilder-panel kan du synkronisere bilder og video fra en mappe på datamaskinen.

Vise denne brukerhåndboken på iPad

Du kan vise *brukerhåndboken for iPad* på iPad i Safari og i gratisprogrammet iBooks.

Vis brukerhåndboken i Safari: Åpne Safari, trykk på , og trykk deretter på bokmerket som heter Brukerhåndbok for iPad. Eller gå til help.apple.com/ipad.

Legg til et symbol for brukerhåndboken på Hjem-skjermen: Trykk på , og trykk deretter på «Legg til på Hjem-skjerm».

Vis brukerhåndboken i iBooks: Hvis du ikke har installert iBooks, åpner du App Store og søker etter og installerer «iBooks». Åpne iBooks, og trykk på Butikk. Søk etter «iPad-brukerhåndbok», og last ned brukerhåndboken.

Hvis du vil ha mer informasjon om iBooks, leser du Kapittel 23, [iBooks](#), på side 88.

Grunnleggende

3

Bruke programmer

Du betjener iPad ved å bruke fingrene til å trykke, dobbeltrykke, dra og knipe på objekter på berøringskjermen.

Åpne og bytte mellom programmer

Trykk på Hjem-knappen  for å gå til Hjem-skjermen.

Åpne et program: Trykk på det.



Trykk på Hjem-knappen  en gang til for å gå tilbake til Hjem-skjermen.

Vis sist brukte programmer: Dobbelttrykk på Hjem-knappen  for å vise fleroppgavelinjen.

Trykk på et program for å bruke det igjen. Dra fingeren mot venstre for å vise flere programmer.



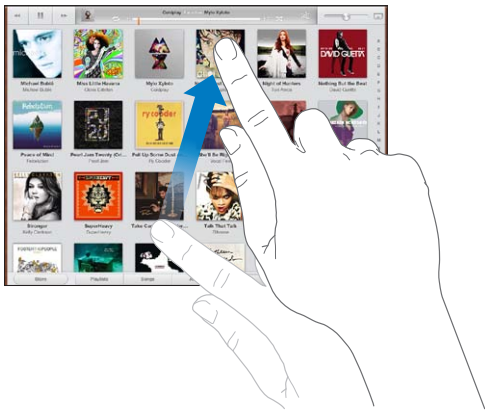
Hvis du har mange programmer, kan du bruke Spotlight til å finne og åpne dem. Les [Søke](#) på side 27.

Rulle

Dra opp eller ned for å rulle. Noen steder, for eksempel på nettsider, kan du også rulle fra side til side. Når du drar fingeren over skjermen for å bla eller rulle, blir ikke noe på skjermen markert eller aktivert.



Flytt fingeren raskere for å øke hastigheten på rullingene.



Du kan vente til rullingene stopper av seg selv, eller du kan trykke hvor som helst på skjermen for å stoppe umiddelbart.

Hvis du vil gå raskt til toppen av en side, trykker du på statuslinjen øverst på skjermen.

Lister

Avhengig av listen kan du gjøre forskjellige ting ved å velge et objekt. Du kan for eksempel åpne en ny liste, spille en sang, åpne en e-postmelding eller vise kontaktinformasjonen for en person.

Velg et objekt i en liste: Trykk på det.

Enkelte lister har en indeks på siden som gjør det enkelt å navigere raskt.

Finn objekter i en indeksert liste: Trykk på en bokstav for å gå til objekter som begynner med den bokstaven. Eller dra fingeren langs indeksen for å gå raskt gjennom listen.

Gå tilbake til en tidligere liste eller skjerm: Trykk på tilbakeknappen i øverste venstre hjørne.

Zoom inn eller ut

Avhengig av programmet kan du kanskje zoome inn for å forstørre, eller zoome ut for å forminske bildet på skjermen. Når du for eksempel viser bilder, nettsider, e-post eller kart, kan du knipe med to fingre for å zoome ut eller føre dem fra hverandre for å zoome inn. På bilder og nettsider kan du også dobbeltrykke (trykke raskt to ganger) for å zoome inn, og deretter dobbeltrykke på nytt for å zoome ut. Når du ser på kart, dobbeltrykker du for å zoome inn og trykker én gang med to fingre for å zoome ut.



Zooming er også en tilgjengelighetsfunksjon som gjør det mulig å forstørre hele skjermen i programmet som brukes, slik at du kan se hva som er på skjermen. Les [Zoom](#) på side 106.

Fleroppgavebevegelser

Du kan bruke fleroppgavebevegelser på iPad til å gå tilbake til Hjem-skjermen, vise fleroppgavelinjen eller bytte til et annet program.

Gå tilbake til Hjem-skjermen: Knip sammen fire eller fem fingre.

Vis fleroppgavelinjen: Dra opp med fire eller fem fingre.

Bytt program: Dra til venstre eller høyre med fire eller fem fingre.

Slå fleroppgavebevegelser av eller på: Velg Innstillinger > Generelt > Fleroppgavebevegelser.

Stående og liggende retning

Du kan vise de innebygde iPad-programmene i liggende eller stående retning. Hvis du snur iPad, snus visningen også. Visningen tilpasses til skjermen.




Lås skjermretningen: Dobbelttrykk på Hjem-knappen , dra fra venstre mot høyre i fleroppgavelinjen, og trykk deretter på .

Symbolet for retningslås  vises i statuslinjen når visningen er låst i stående retning.

Du kan også angi at sidebryteren skal låse skjermretningen i stedet for å slå av lyden for lydeffekter og varslinger. Velg Innstillinger > Generelt, og under «Bruk sidebryter til å» trykker du på Låse retning. Les [Sidebryter](#) på side 117.

Justere lysstyrken på skjermen

Du kan justere lysstyrken på skjermen automatisk eller slå på Autolysstyrke for å la iPad bruke den innebygde lyssensoren til å justere lysstyrken automatisk etter omgivelsene.

Juster lysstyrken på skjermen: Dobbeltrykk på Hjem-knappen , dra fra venstre mot høyre i fleroppgavelinjen, og flytt deretter lysstyrkeskyveknappen.



Slå Autolysstyrke av eller på: Velg Innstillinger > Lysstyrke og bakgrunn.


Les [Lysstyrke og bakgrunn](#) på side 118.

Tilpasse iPad

Du kan tilpasse oppsettet for programmene på Hjem-skjermen, organisere programmene i mapper og endre bakgrunnen.

Omorganisere programmer


Tilpass Hjem-skjermen ved å flytte om på programmer, flytte programmer til Dock nederst på skjermen og opprette flere Hjem-skjermer.

Omorganiser programmer: Trykk og hold på et program på Hjem-skjermen til det begynner å skjelve, og flytt programmer rundt ved å dra dem over skjermen. Trykk på Hjem-knappen  for å arkivere plasseringen.



Opprett en ny Hjem-skjerm: Mens du omorganiserer programmer, kan du dra et program til høyre kant på skjermen, slik at en ny skjerm vises.

Du kan opprette opptil 11 Hjem-skjermer. Prikkene over Dock viser hvor mange skjermer du har, og du kan se hvilken av skjermene som vises.

- *Bytt mellom Hjem-skjermer:* Dra fingeren mot venstre eller høyre.
- *Gå til den første Hjem-skjermen:* Trykk på Hjem-knappen .

Flytt et program til en annen skjerm: Når et program skjelver, drar du det til kanten av skjermen.

Tilpass Hjem-skjermen ved hjelp av iTunes: Koble iPad til datamaskinen. I iTunes på datamaskinen markerer du iPad, og deretter klikker du på Programmerer-knappen for å se bildet av Hjem-skjermen til iPad-enheten.


Gjenopprett originalayouten for Hjem-skjermen: Velg Innstillinger > Generelt > Nullstill, og trykk på Nullstill layout på Hjem-skjerm. Hvis du nullstiller Hjem-skjermen, fjernes mapper du har opprettet, og standardbakgrunnsbildet angis for Hjem-skjermen.

Organisere med mapper

Du kan bruke mapper til å organisere programmene på Hjem-skjermene. Omorganiser mapper – akkurat som du gjør med programmer – ved å dra dem rundt på Hjem-skjermene eller til Dock.

Opprett en mappe: Hold fingeren på et program til symbolene på Hjem-skjermen begynner å skjelve, og dra et program oppå et annet.

iPad oppretter en ny mappe som inneholder de to programmene, og gir mappen et navn på grunnlag av programtypen. Hvis du vil bruke et annet navn, trykker du i navnefeltet.

Åpne en mappe: Trykk på mappen. Hvis du vil lukke mappen, trykker du utenfor mappen eller på Hjem-knappen .

Organiser med mapper: Mens du organiserer programmer (symbolene skjelver):

- *Legg til et program i en mappe:* Flytt programmet oppå mappen.
- *Fjern et program fra en mappe:* Åpne mappen om nødvendig, og dra programmet ut av den.
- *Slett en mappe:* Flytt alle programmer ut av mappen. Mappen slettes automatisk.
- *Endre navn på en mappe:* Trykk på mappen for å åpne den, trykk deretter på navnet, og angi et nytt navn.

Når du er ferdig, trykker du på Hjem-knappen .

Endre bakgrunnsbildet

Du kan tilpasse både den låste skjermen og Hjem-skjermen ved å velge et bilde som du vil ha som bakgrunn. Velg et av de medfølgende bildene, eller finn et bilde i Kamerarull eller et annet album på iPad.

Endre bakgrunnsbildet: Velg Innstillinger > Lysstyrke og bakgrunn.

Skrivning

Med tastaturet på skjermen kan du skrive når du trenger å angi tekst.

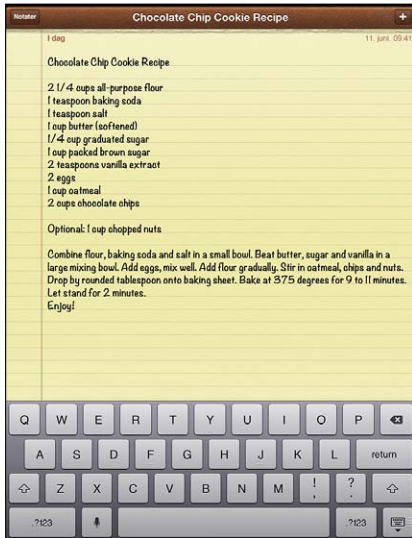
Skrive inn tekst

Du kan bruke tastaturet på skjermen til å skrive inn tekst, for eksempel kontaktinformasjon og e-poster og nettsadresser. Avhengig av programmet og språket du bruker, kan tastaturet korrigere stavefeil, komme med forslag til fullføring av ordene du skriver, og til og med lære mens du bruker det.

Du kan også skrive ved hjelp av et Apple Wireless Keyboard-tastatur. Les [Apple Wireless Keyboard](#) på side 25. Hvis du vil bruke diktering i stedet for skrivning, leser du [Diktering](#) på side 26.

Skriv inn tekst: Trykk på et tekstfelt for å få opp tastaturet, og trykk på tastene på tastaturet.

Mens du skriver, vises hver bokstav over tommelen eller fingeren. Hvis du trykker på feil tast, kan du dra fingeren til riktig tast. Bokstaven settes ikke inn før du løfter fingeren fra tasten.



- **Skriv med store bokstaver:** Trykk på Skift-tasten ⇧ før du trykker på en bokstav. Du kan også holde nede Skift-tasten og deretter flytte fingeren til en bokstav.
- **Skriv et punktum og et mellomrom raskt:** Dobbeltrykk på mellomromstasten.
- **Slå på låsetasten (Caps Lock):** Dobbeltrykk på Skift-tasten ⇧. Trykk på Skift-tasten for å slå av låsetasten.
- **Skriv tall, tegn og symboler:** Trykk på talltasten **123**. Hvis du vil se flere tegn og symboler, trykker du på symboltasten **#+=**.
- **Skriv inn tegn med aksent eller andre alternative tegn:** Trykk og hold på en tast, og dra fingeren bortover for å velge et alternativ.

Skjul det skjermbaserte tastaturet: Trykk på Tastatur-tasten **⌘**.

Angi alternativer for skrivning: Velg Innstillinger > Generelt > Tastatur.

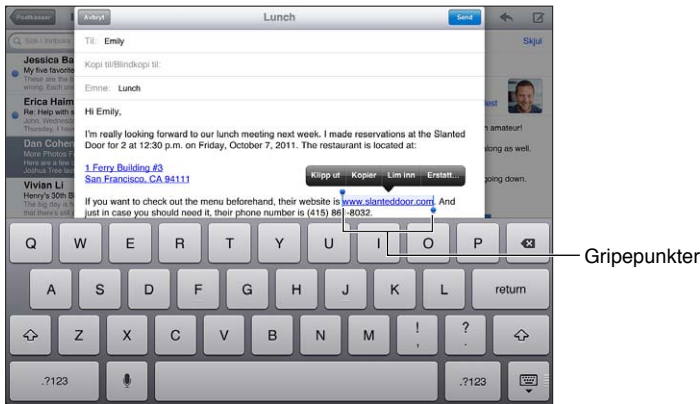
Redigere tekst

Hvis du skal redigere tekst, gjør et forstørrelsesglass på skjermen det enkelt å plassere innsetningspunktet der du vil. Du kan markere tekst og klippe ut, kopiere og lime inn tekst. I noen programmer kan du også klippe ut, kopiere og lime inn bilder og videoer.

Plasser innsetningspunktet: Trykk og hold for å vise forstørrelsesglasset, og dra med fingeren for å plassere innsetningspunktet.

Marker tekst: Trykk på innsetningspunktet for å vise markeringsknappene. Trykk på Marker for å markere det tilstøtende ordet, eller trykk på Marker alt for å markere all tekst.

Du kan også dobbelttrykke på et ord for å markere det. Flytt gripepunktene for å markere mer eller mindre tekst. I skrivebeskyttede dokumenter, for eksempel nettsider, holder du fingeren nede for å markere et ord.



Klipp ut eller kopier tekst: Marker tekst, og trykk deretter på Klipp ut eller Kopier.

Lim inn tekst: Trykk på innsetningspunktet, og trykk deretter på Lim inn for å sette inn den siste teksten du har klippet ut eller kopiert. Hvis du vil erstatte tekst, markerer du den før du trykker på Lim inn.

Angre siste redigering: Rist på iPad, og trykk på Angre.

Få uthevet, kursiv eller understreket tekst: Marker teksten, trykk på ►, og trykk på B/I/U (ikke alltid tilgjengelig).

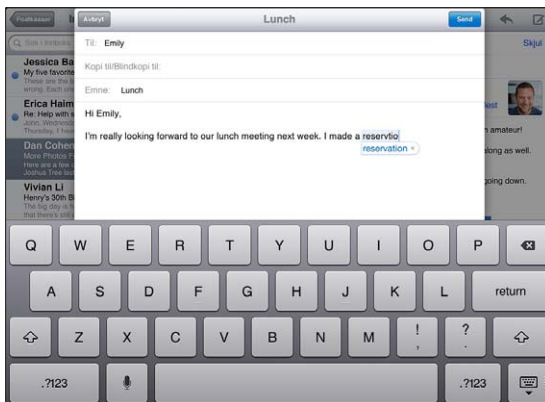
Finn definisjonen av et ord: Marker ordet, og trykk deretter på Definer (ikke alltid tilgjengelig).

Finn alternative ord: Marker ordet, og trykk deretter på Foreslå (ikke alltid tilgjengelig).

Rette marger: Marker teksten, og trykk deretter på venstrepilen eller høyrepilen (ikke alltid tilgjengelig).

Autokorrigering og stavekontroll

For mange språk bruker iPad den aktive ordboken til å korrigere stavefeil eller komme med forslag mens du skriver. Når iPad foreslår et ord, kan du godta forslaget uten å avbryte skrivingen. Hvis du vil se en liste med språkene som støttes, gå du til www.apple.com/no/ipad/specs.



Godta forslaget: Skriv et mellomrom, tegnsettingstegn eller returtegn.

Avvis et forslag: Trykk på krysset ved siden av forslaget.

Hver gang du avviser et forslag for et ord, blir det mer sannsynlig at iPad godtar ordet uten endringsforslag.

iPad kan også understreke ord som du allerede har skrevet, som kan inneholde skrivefeil.

Erstatt et feilstavet ord: Trykk på det understrekede ordet, og trykk deretter på riktig stavemåte. Hvis ordet du vil ha ikke vises, skriver du det på nytt.

Slå autokorrektur eller stavekontroll av eller på: Velg Innstillinger > Generelt > Tastatur.

Snarveier og din egen ordliste

Snarveier lar deg skrive inn noen få tegn i stedet for et lengre ord eller uttrykk. Den utvidede teksten vises når du skriver snarveien. For eksempel utvides snarveien «epv» til «Er på vei!».

Opprett en snarvei: Velg Innstillinger > Generelt > Tastatur, og trykk på Legg til ny snarvei.

Forhindre at iPad prøver å korrigere et riktig ord eller uttrykk: Opprett en snarvei, men la Snarvei-feltet stå tomt.

Rediger en snarvei: Velg Innstillinger > Generelt > Tastatur, og trykk på snarveien.

Bruk iCloud til å holde din egen ordliste oppdatert på andre iOS-enheter du har: Velg Innstillinger > iCloud, og slå på «Dokumenter og data».

Tastaturlayouter

På iPad kan du skrive med et delt tastatur som er nederst på skjermen, eller som kan flyttes til midten av skjermen.



Juster tastaturet: Hold nede , og:

- *Bruk delt tastatur:* Før fingeren over skjermen til Del, og slipp.
- *Flytt tastaturet til midt på skjermen:* Før fingeren over skjermen til Løsne, og slipp.
- *Gå tilbake til fullt tastatur:* Før fingeren over skjermen til Fest og slå sammen, og slipp.
- *Gå tilbake til fullt tastatur nederst på skjermen:* Før fingeren over skjermen til Fest, og slipp.

Slå Delt tastatur av eller på: Velg Innstillinger > Generelt > Tastatur > Delt tastatur.

Du kan bruke Innstillinger til å angi layout for tastaturet på skjermen eller for et Apple Wireless Keyboard-tastatur som du bruker med iPad. Hvilke layouter som er tilgjengelige, avhenger av tastaturspråket. Les [Apple Wireless Keyboard](#) nedenfor og Tillegg B, [Internasjonale tastaturer](#), på side 122.

Velg tastaturlayouter: Velg Innstillinger > Generelt > Internasjonalt > Tastaturer, og velg deretter layoutene.


Apple Wireless Keyboard

Du kan bruke et Apple Wireless Keyboard-tastatur (selges separat) til å skrive på iPad. Apple Wireless Keyboard kobles til via Bluetooth, så du må først sammenkoble det med iPad. Les [Sammenkoble Bluetooth-enheter](#) på side 32.

Når tastaturet er sammenkoblet med iPad, kobles det til når tastaturet er innenfor rekkevidde – opptil 10 meter. Hvis det skjermbaserte tastaturet ikke vises når du trykker på et tekstfelt, betyr det at et trådløst tastatur er koblet til. Slå av tastaturet når det ikke er i bruk, for å spare batteri.

Bytt språk når du bruker et maskinvaretastatur: Trykk på Kommando-mellomromstasten for å vise en liste over tilgjengelige språk. Trykk på mellomromstasten en gang til for å velge et språk.

Slå av et trådløst tastatur: Hold inne av/på-knappen på tastaturet til det grønne lyset slår seg av. iPad kobler fra tastaturet når det slås av eller er utenfor rekkevidde.



Koble fra et trådløst tastatur: Velg Innstillinger > Bluetooth, og trykk på  ved siden av tastaturnavnet. Deretter trykker du på «Glem denne enheten».

Diktering

På iPad-modeller som støtter det, kan du diktere tekst i stedet for å skrive. Hvis du vil bruke diktering, må Siri være slått på, og iPad må være koblet til Internett. Du kan bruke tegnsetting og gi kommandoer for å formatere teksten.


Merk: Diktering er kanskje ikke tilgjengelig på alle språk eller i alle områder, og funksjonene kan variere. Mobildatakostnader kan komme i tillegg.

Slå på diktering: Velg Innstillinger > Generelt > Siri, og slå deretter på Siri.

Dikter tekst: På tastaturet på skjermen trykker du på  og snakker. Når du er ferdig, trykker du på .



Trykk for å begynne å diktere.

Hvis du vil legge til tekst, trykker du på  en gang til og fortsetter å diktere. Du må trykke for å plassere innsetningspunktet før du kan sette inn tekst. Du kan også erstatte markert tekst ved å diktere.

Legg til tegnsetting eller formater tekst: Si tegnsettings- eller formateringskommandoene.

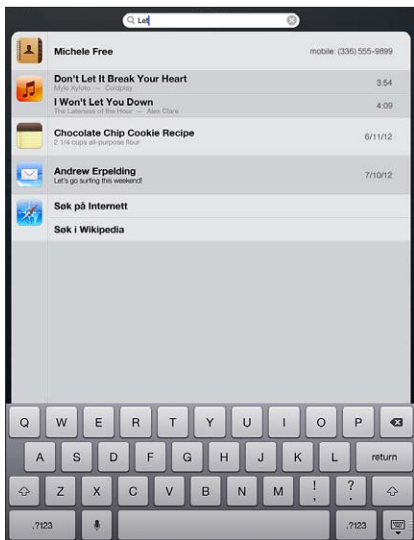
For eksempel resulterer «Dear Mary comma the check is in the mail exclamation mark» i «Dear Mary, the check is in the mail!».

Tegnsettings- og formateringskommandoene inkluderer følgende:


- quote ... end quote
- new paragraph
- cap – for å bruke stor forbokstav på neste ord
- caps on ... caps off – for å bruke stor forbokstav på alle ord
- all caps – for å bruke bare store bokstaver i neste ord
- all caps on ... all caps off – for å bruke bare store bokstaver i alle omfattede ord
- no caps on ... no caps off – for å bruke bare små bokstaver i alle omfattede ord
- no space on ... no space off – for å skrive en serie med ord uten mellomrom
- smiley – for å sette inn :-)
- forwny – for å sette inn :-(
- winky – for å sette inn ;-)

Søke

Du kan søke i mange av programmene på iPad, samt i Wikipedia og på Internett. Du kan søke i enkeltprogrammer, eller bruke Spotlight for å søke i alle programmene samtidig. Spotlight søker også i navnene på programmer på iPad, så hvis du har mange programmer, kan du bruke Spotlight til å finne og åpne dem.



Søk i et enkeltprogram: Skriv inn tekst i søkefeltet.

Søk på iPad ved hjelp av Spotlight: Dra fra høyre mot venstre fra første Hjem-skjerm, eller trykk på Hjem-knappen  fra hvilken som helst Hjem-skjerm. Skriv inn tekst i søkefeltet.

Søkeresultater vises mens du skriver. Trykk på Søk for å skjule tastaturet og vise flere resultater. Trykk på et objekt i listen for å åpne objektet. Symbolene viser hvilke programmer resultatene kommer fra.

iPad viser kanskje et toptreff basert på tidligere søk.

Spotlight søker etter følgende:


- Kontakter – alt innhold
- Programmer – titler
- Musikk – navn på sanger, artister og albumer, og titler på podcaster og videoer
- Podcaster – titler
- Videoer – titler
- Lydbøker – titler
- Notater – tekst i notater
- Kalender (hendelser) – hendelsestitler, navn på inviterte, steder og notater
- Mail – Til-, Fra- og Emne-feltene i alle kontoer (det søkes ikke i teksten i meldingene)
- Påminnelser – titler
- Meldinger – navn og tekst i meldinger

Søk på Internett eller i Wikipedia fra Spotlight: Bla til bunnen av søkeresultatene, og trykk deretter på Søk på Internett eller Søk i Wikipedia.

Åpne et program fra søkesiden: Skriv inn hele eller deler av programnavnet, og trykk på programmet.

Velg hvilke objekter det skal søkes i, og rekkefølgen de skal søkes i: Velg Innstillinger > Generelt > Spotlight-søk.

Varslinger

Mange iPad-programmer kan levere varsler for å hjelpe deg med å passe på at du ikke går glipp av viktige hendelser. Et varsel kan vises kort som et banner øverst på skjermen som går bort hvis du ikke svarer på det, eller som en notis midt på skjermen, som står der til du trykker på den. Enkelte programmer kan også få et merke på programsymbolet på Hjem-skjermen som viser hvor mange objekter som venter – for eksempel hvor mange nye e-postmeldinger du har. Hvis det er problemer – for eksempel at en melding ikke kan bli sendt – vises det et utropstegn  på merket. Et tallmerke på en mappe viser det totale antallet varsler for alle programmene i mappen.



Varsler kan også vises på låst skjerm.

Svar på et varsel når iPad er låst: Dra fingeren over det fra venstre mot høyre.


Varslingscenter viser alle varslene dine på ett sted. Så hvis du ikke kunne svare da du fikk et varsel, kan du svare på det i Varslingscenter når det passer. Varsler kan gjelde følgende:

- ubesvarte FaceTime-anrop
- ny e-post
- nye tekstmeldinger
- påminnelser
- kalenderhendelser
- venneforespørsler (Game Center)

Hvis du er logget på Twitter eller Facebook, kan du tweete eller publisere til kontoen fra Varslingscenter.



Vis Varslingscenter: Dra ned fra øverst på skjermen.

- *Svar på et varsel:* Trykk på det.
- *Fjern et varsel:* Trykk på , og trykk deretter på Fjern alle.


Administrer varsler for programmer: Velg Innstillinger > Varsling. Les [Ikke forstyrr og Varsling](#) på side 113.

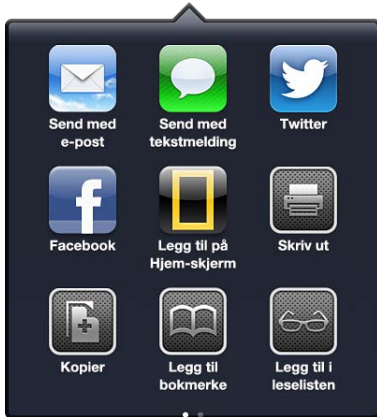
Velg varsellyder, juster varselvolumet, eller slå vibrering av eller på: Velg Innstillinger > Lyder.

Deling

iPad har mange muligheter for å dele med andre.

Dele i programmer

I mange programmer kan du trykke på  for å vise valg for deling, samt andre handlinger som utskrift og kopiering. Valgene varierer etter programmet du bruker.





Facebook

Logg på Facebook-kontoen din (eller opprett en ny konto) i Innstillinger for å aktivere direkte publisering fra mange av programmene på iPad.

Logg på eller opprett en Facebook-konto: Velg Innstillinger > Facebook.

Publiser fra Varslingscenter: Trykk på «Publiser». Du kan slå på denne funksjonen i Innstillinger > Varsling > Delingswidget.

Publiser med Siri: Si «Post to Facebook ...».

Publiser et objekt fra et program: I de fleste programmer trykker du på . I Kart trykker du på , trykker på Del sted og trykker deretter på Facebook.

Angi valg for Facebook: Velg Innstillinger > Facebook for å gjøre følgende:

- oppdatere Kontakter på iPad med Facebook-navn og -bilder
- tillate at programmer (som Kalender og Kontakter) bruker kontoen

Installer Facebook-programmet: Velg Innstillinger > Facebook, og trykk på Installer.



Twitter

Logg på Twitter-kontoen din (eller opprett en ny konto) i Innstillinger for å aktivere tweeter med vedlegg fra mange av programmene på iPad.

Logg på eller opprett en Twitter-konto: Velg Innstillinger > Twitter.

Tweet fra Varslingscenter: Trykk på «Tweet». Du kan slå på denne funksjonen i Innstillinger > Varsling > Delingswidget.

Tweet med Siri: Si «Tweet ...».

Tweet et objekt fra et program: Vis objektet, trykk på , og trykk deretter på Twitter. Hvis  ikke vises, trykker du på skjermen. Trykk på Legg til sted for å legge til stedet ditt.

Tweet et sted i Kart: Trykk på stedsnålen, trykk på , trykk på Del sted, og trykk på Twitter.

Når du skriver en tweet, viser tallet nede til høyre i Tweet-skjermen antall tilgjengelige tegn som gjenstår. Vedlegg bruker noen av de 140 tegnene i en tweet.

Legg til Twitter-brukernavn og -bilder i kontaktene dine: Velg Innstillinger > Twitter, og trykk på Oppdater kontakter.

Angi alternativer for Twitter: Velg Innstillinger > Twitter.

Installer Twitter-programmet: Velg Innstillinger > Twitter, og trykk på Installer.


Koble iPad til en TV eller annen enhet

Du kan bruke AirPlay med Apple TV for å strøme innhold til en HD-TV, eller koble iPad til TV-apparatet med kabler.

AirPlay


Med AirPlay kan du strøme musikk, bilder og video trådløst til Apple TV og andre AirPlay-kompatible enheter. AirPlay-kontrollene vises når en AirPlay-kompatibel enhet er tilgjengelig på samme Wi-Fi-nettverk som iPad er koblet til. Du kan også vise innholdet fra iPad-skjermen på en TV.

Strøm innhold til en enhet med AirPlay-støtte: Trykk på , og velg enheten.

Få tilgang til AirPlay- og volumkontrollene mens du bruker et program: Når skjermen er på, dobbeltrykker du på Hjem-knappen  og blar til venstre ende av fleroppgavelinjen.



Bytt avspilling tilbake til iPad: Trykk på , og velg iPad.

Vis samme bilde på iPad-skjermen og en TV: Trykk på  helt til venstre i fleroppgavelinjen, velg en Apple TV, og trykk på Like skjerm. En blå linje vises øverst på iPad-skjermen når like skjermer med AirPlay er på. Alt på iPad-skjermen vises på TV-en.

Koble iPad til en TV med kabel

Apple-kabler og -adaptere (selges separat) kan brukes til å koble iPad til en TV, projektor eller ekstern skjerm. Du finner mer informasjon på support.apple.com/kb/HT4108?viewlocale=no_NO.



Skrive ut med AirPrint

Med AirPrint kan du skrive ut trådløst på AirPrint-kompatible skrivere fra følgende iOS-programmer:


- Mail – e-postmeldinger og vedlegg som kan vises med Hurtigvisning
- Bilder og kamera – bilder
- Safari – nettsider, PDF-er og andre vedlegg som kan vises med Hurtigvisning
- iBooks – PDF-filer
- Kart – den delen av kartet som vises på skjermen
- Notater – notatet som vises

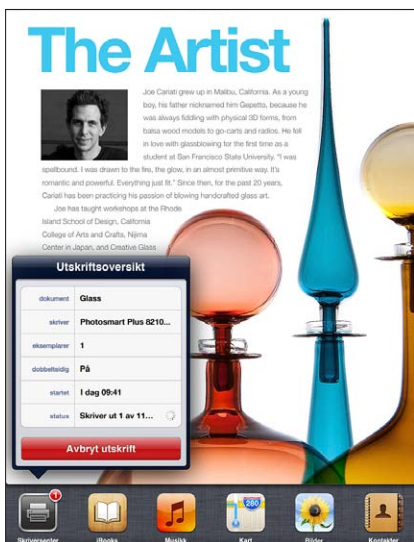
Andre programmer som er tilgjengelige i App Store, kan også ha støtte for AirPrint.

iPad og skriveren må være koblet til samme Wi-Fi-nettverk. Du finner mer informasjon om AirPrint på support.apple.com/kb/HT4356?viewlocale=no_NO.

Skriv ut et dokument: Trykk på  eller  (avhengig av programmet du bruker), og trykk på Skriv ut.



Se statusen for en utskriftsjobb: Dobbelttrykk på Hjem-knappen , og trykk deretter på Utskriftssenter i fleroppgavelinjen. Et merke på symbolet viser hvor mange dokumenter som er klare for utskrift, inkludert det gjeldende dokumentet.



Avbryt en utskriftsjobb: I Utskriftssenter markerer du utskriftsjobben om nødvendig, og deretter trykker du på Avbryt utskrift.

Bluetooth-enheter

Du kan bruke iPad med Apple Wireless Keyboard og andre Bluetooth-enheter, for eksempel Bluetooth-hodetelefoner. Du finner en oversikt over støttede Bluetooth-profiler på support.apple.com/kb/HT3647?viewlocale=no_NO.

Sammenkoble Bluetooth-enheter

Du må sammenkoble Bluetooth-enheter med iPad før du kan bruke dem med iPad.

Sammenkoble en Bluetooth-enhet med iPad:

- 1 Gjør enheten søkbar.


Slå opp i dokumentasjonen som fulgte med enheten. På Apple Wireless Keyboard trykker du på av/på-knappen.

- 2 Velg Innstillinger > Bluetooth, og slå på Bluetooth.

- 3 Marker enheten. Hvis du blir bedt om det, oppgir du sikkerhetskoden eller PIN-koden. Følg instruksjonene om sikkerhetskode eller PIN-kode som fulgte med enheten.



Hvis du vil vite mer om bruk av Apple Wireless Keyboard, leser du [Apple Wireless Keyboard](#) på side 25.

Hvis du vil bruke Bluetooth-hodetelefoner med iPad, leser du i dokumentasjonen som fulgte med enheten.

Gå tilbake til lydavspilling fra iPad når Bluetooth-hodetelefoner er tilkoblet: Slå av eller koble fra enheten, eller slå av Bluetooth i Innstillinger > Bluetooth. Lydavspillingen går tilbake til iPad når enheten er utenfor rekkevidde. Du kan også bruke AirPlay  til å sende lydavspillingen tilbake til iPad. Les [AirPlay](#) på side 30.

Bluetooth-status

Når du har sammenkoblet en enhet med iPad, vises Bluetooth-symbolet i statuslinjen øverst på skjermen:

-  (hvitt): Bluetooth er på og sammenkoblet med en enhet.
-  (grått): Bluetooth er på og sammenkoblet med en enhet, men enheten er utenfor rekkevidde eller slått av.
- *Bluetooth-symbolet vises ikke:* Bluetooth er ikke sammenkoblet med noen enhet.

Slette en sammenkobling mellom en Bluetooth-enhet og iPad

Hvis du har en Bluetooth-enhet du ikke bruker sammen med iPad lenger, kan du fjerne sammenkoblingen.

Fjern en sammenkobling med en Bluetooth-enhet: Velg Innstillinger > Bluetooth, og slå på Bluetooth. Trykk på  ved siden av enhetsnavnet. Deretter trykker du på «Glem denne enheten».

Fildeling

Du kan bruke iTunes til å overføre filer mellom iPad og datamaskinen. Du kan også vise filer som du har mottatt som e-postvedlegg, på iPad. Les [Lese e-post](#) på side 44. Hvis du har de samme iCloud-aktiverte programmene på mer enn én enhet, kan du bruke iCloud til å automatisk holde dokumentene dine oppdatert på tvers av alle enhetene. Les [Bruk av iCloud](#) på side 15.

Overfør filer ved hjelp av iTunes: Koble iPad til datamaskinen ved hjelp av kabelen som følger med. Velg iPad i iTunes på datamaskinen, og klikk på Programmer-knappen. Bruk Fildeling-delen til å overføre dokumenter mellom iPad og datamaskinen. Programmer som støtter fildeling, vises i fildelingsprogramlisten i iTunes. Hvis du vil slette en fil, markerer du filen i fillisten og trykker deretter på slettetasten.

Sikkerhetsfunksjoner

Sikkerhetsfunksjoner hjelper deg med å beskytte informasjonen på iPad slik at andre ikke får tilgang til den.

Kodelås og databeskyttelse

Som et sikkerhetstiltak kan du angi en kode som du må oppgi hver gang du slår på eller vekker iPad, eller når du åpner kodelåsinnstillingene.

Når du tar i bruk koden, slås databeskyttelse på. Databeskyttelsen bruker sikkerhetskoden din som nøkkel for kryptering av e-postmeldinger og vedlegg som finnes på iPad. (Enkelte programmer som er tilgjengelige i App Store, kan også bruke databeskyttelse.) Det vises en melding nederst på Kodelås-skjermen i Innstillinger når databeskyttelse er aktivert.

Angi en kode: Velg Innstillinger > Generelt > Kodelås, trykk på Slå på kode, og angi en firesifret kode.

Bruk en sikrere kode: Hvis du vil øke sikkerheten, slår du av Enkel kode og bruker en lengre sikkerhetskode med en kombinasjon av tall, bokstaver, tegnsetting og spesialtegn.

Hvis du vil låse opp iPad når den er beskyttet med en kombinasjonskode, skriver du inn koden ved hjelp av tastaturet. Hvis du foretrekker å låse opp iPad med kun det numeriske tastaturet, kan du angi en lengre kode med bare tall.

Les [Kodelås](#) på side 115.

Finn iPad

Finn iPad kan hjelpe deg med å finne igjen og sikre iPad ved hjelp av gratisprogrammet Finn iPhone (Find My iPhone) på en annen iPad, iPhone eller iPod touch, eller med en nettleser på Mac eller PC som er logget på www.icloud.com.

Finn iPad omfatter:

- *Spill lyd:* Spill en lyd i to minutter.
- *Mistet-modus:* Du kan umiddelbart låse en iPad du har mistet, med en kode og sende en melding til den som viser et kontaktnummer. iPad sporer og rapporterer også posisjonen sin, slik at du kan se hvor den har vært, når du sjekker Finn iPhone-programmet.
- *Slett iPad:* Beskytter personlig informasjon ved å slette all informasjon og alt medieinnhold på iPad-enheten, slik at iPad-enheten tilbakestilles til fabrikkinnstillingene.

Viktig: Hvis du vil bruke disse funksjonene, må Finn iPad være slått på i iCloud-innstillingene på iPad, og iPad må være koblet til Internett.

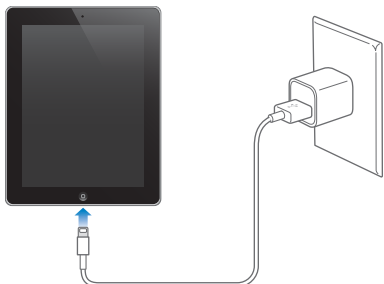
Slå på Finn iPad: Velg Innstillinger > iCloud, og slå på Finn iPad.

Batteri

iPad har et innebygd, oppladbart litiumionebatteri. Du finner mer informasjon om batteriet – inkludert tips for å maksimere batterilevetiden – på www.apple.com/no/batteries.

ADVARSEL: Du finner viktig sikkerhetsinformasjon om batteriet og lading av iPad under **Viktig sikkerhetsinformasjon** på side 125.

Lad batteriet: Den beste måten å lade iPad-batteriet på er å koble iPad til et strømuttak ved hjelp av kabelen og USB-strømforsyningsenheten som følger med.



iPad kan også lades sakte opp når du kobler den til en USB 2.0-port på datamaskinen. Hvis Mac-maskinen eller PC-en ikke overfører nok strøm til å lade iPad, vises det en Lader ikke-melding i statuslinjen.

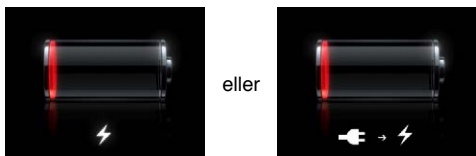
Viktig: Hvis iPad er koblet til en datamaskin som er slått av eller er i dvalemodus, eller til en USB-hub eller USB-porten på et tastatur, kan iPad-batteriet bli tappet for strøm i stedet for å lades.

Batterisymbolet øverst til høyre i statuslinjen viser batterinivå eller status for lading.



Vis hvor mye strøm det er på batteriet, i prosent: Velg Innstillinger > Generelt > Bruk, og slå på innstillingen under Batteribruk.

Viktig: Hvis det er svært lite strøm igjen på iPad-batteriet, vises kanskje ett av følgende bilder for å fortelle deg at iPad må lades i opptil 20 minutter før du kan bruke den. Hvis det er svært lite strøm igjen på iPad-batteriet, er det mulig at skjermen er blank i opptil to minutter før et av bildene nedenfor vises og indikerer at det er lite strøm på batteriet.



Oppladbare batterier har et begrenset antall ladesykluser. Det er mulig at batteriet til slutt må skiftes.

Bytt ut batteriet: Batteriet kan ikke byttes av brukeren. Det kan kun byttes av en Apple- autorisert serviceleverandør. Gå til www.apple.com/no/batteries/replacements.html.

Hva er Siri?

Siri er den intelligente personlige assistenten som hjelper deg med å utføre oppgaver bare ved hjelp av stemmen. Siri forstår naturlig tale, slik at du ikke trenger å lære bestemte kommandoer eller huske nøkkelord. Du kan spørre på forskjellig måter: For eksempel kan du si «Set the alarm for 6:30 a.m.» eller «Wake me at 6:30 in the morning.». Uansett forstår Siri hva du sier.

ADVARSEL: Du finner viktig informasjon om hvordan du unngår å bli distrauert mens du kjører, under [Viktig sikkerhetsinformasjon](#) på side 125.

Siri lar deg skrive og sende meldinger, avtale møter, ringe med FaceTime, få veibeskrivelser, stille inn påminnelser, søke på Internett og mye mer. Og du trenger bare å snakke vanlig. Siri stiller spørsmål hvis det trengs forklaring eller mer informasjon. Siri bruker også informasjon fra kontaktene dine, musikkbiblioteket, kalendere, påminnelser og annet for å finne ut hva du snakker om.

Siri fungerer sømløst med de fleste innebygde programmene på iPad og bruker Søk og Stedstjenester ved behov. Du kan også be Siri om å åpne programmer for deg.

Det er så mye du kan si til Siri. Her er noen flere eksempler for å komme i gang:


- FaceTime Joe
- Set the timer for 30 minutes
- Directions to the nearest Apple Store
- Is it going to rain tomorrow?
- Post to Facebook
- Tweet

Merk: Siri er tilgjengelig på tredje generasjon iPad og nyere og krever Internett-tilgang. Siri er kanskje ikke tilgjengelig på alle språk eller i alle områder, og funksjonene kan variere etter område. Mobildatakostnader kan komme i tillegg.

Bruke Siri

Starte Siri

Siri vekkes til live med et tastetrykk.

Start Siri: Hold Hjem-knappen  nede til Siri vises. Hvis du ikke slo på Siri da du konfigurerte iPad, velger du Innstillinger > Generelt > Siri.

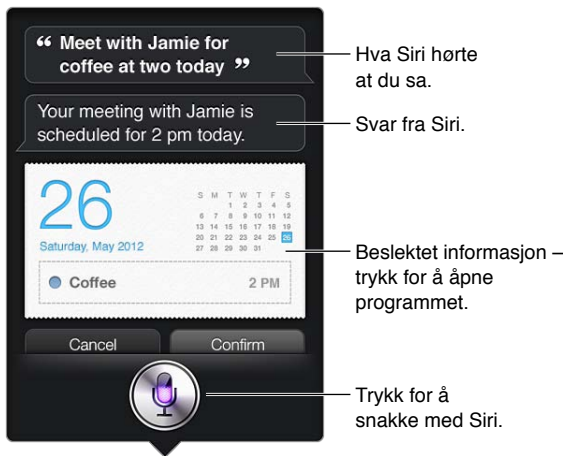
Du hører to raske pip og ser «What can I help you with?» på skjermen.



Det er bare å snakke. Mikrofonsymbolet lyser slik at du vet at Siri hører deg snakke. Når du har startet en dialog med Siri, trykker du på mikrofonsymbolet for snakke igjen.

Siri venter til du slutter å snakke, men du kan også trykke på mikrofonsymbolet for å fortelle Siri at du er ferdig. Dette er nyttig når det er mye bakgrunnsstøy. Det kan også gjøre samtalen med Siri raskere, ettersom Siri ikke trenger å vente på pausen din.

Når du slutter å snakke, viser Siri hva som ble hørt, og gir en tilbakemelding. Siri inkluderer ofte relatert informasjon som kan være nyttig. Hvis informasjonen er relatert til et program – for eksempel en tekstmelding du har skrevet eller et sted du har spurt om – trykker du bare på skjermen for å åpne programmet for detaljer og videre handling.



Siri kan be deg forklare hvis er nødvendig for å fullføre en forespørsel. For eksempel kan du si til Siri «Remind me to call mom», og Siri kan spørre «What time would you like me to remind you?».

Avbryt en forespørsel: Si «cancel», trykk på , eller trykk på Hjem-knappen .

Fortelle Siri om deg selv

Jo mer Siri vet om deg, jo bedre kan det bruke informasjonen din til å hjelpe deg. Siri henter informasjon fra ditt personlige infokort («Min info») i Kontakter.

Fortell Siri hvem du er: Velg Innstillinger > Generelt > Siri > Min info, og trykk på navnet ditt.

Oppgi hjemmeadressen og jobbadressen din på kortet, slik at du kan si ting som «Tell me how to get home».

Siri vil også vite om de viktige personene i livet ditt, så angi de relasjonene på ditt personlige infokort. Siri kan hjelpe deg. Hvis du for eksempel ber Siri om å skrive til søsteren din, spør Siri hvem søsteren din er (hvis du ikke allerede har den informasjonen på kortet ditt). Siri legger til den relasjonen på ditt personlige infokort, slik at du ikke behøver å bli spurt neste gang.

Opprett kort i Kontakter for alle viktige relasjoner, og inkluder informasjon som telefonnumre, e-postadresser, hjem- og jobbadresser og kallenavn du bruker.

Skjermbasert guide

Siri gir deg eksempler på ting du kan si, direkte på skjermen. Spør Siri «what can you do», eller trykk på ⓘ når Siri vises første gang. Siri viser en liste over programmene som støttes, med et eksempel på en forespørsel. Trykk på et objekt i listen for å se flere eksempler.



Håndfri Siri

Du kan bruke Siri med kompatible hodetelefoner, for eksempel Apple EarPods med fjernkontroll og mikrofon (selges separat) og andre hodetelefoner med kabel eller Bluetooth-hodetelefoner.

Snakk til Siri med hodetelefoner: Hold inne midtknappen (eller ringeknappen på Bluetooth-hodetelefoner).

Hvis du vil fortsette en samtale med Siri, holder du inne knappen hver gang du vil snakke.

Når du bruker hodetelefoner, svarer Siri deg muntlig. Siri leser opp tekstmeldinger og e-postmeldinger du har diktert, før de sendes. Dette gir deg en mulighet til å endre meldingen hvis du vil. Siri leser også opp emnene på påminnelser før de opprettes.

Stedstjenester

Ettersom Siri kjenner steder som «current», «home» og «work» (hvis din iPad Wi-Fi + Cellular-modell støtter denne funksjonen), kan du bli påminnet om å utføre en bestemt oppgave når du forlater eller ankommer et sted. Fortell Siri «Remind me to call my wife when I leave the office», så gjør Siri nettopp det.

Stedsinformasjon verken spores eller lagres utenfor iPad. Du kan fortsatt bruke Siri hvis du slår av stedstjenester, men Siri vil ikke utføre oppgaver som krever stedsinformasjon.

Slå stedstjenester av for Siri: Velg Innstillinger > Personvern > Stedstjenester.

Tilgjengelighet

Siri er tilgjengelig for blinde og svaksynte brukere ved hjelp av VoiceOver, skjermleseren som er innebygd i iOS. VoiceOver leser opp det som er på skjermen – inkludert eventuell tekst i svar fra Siri – slik at du kan bruke iPad uten å se den.

Slå på VoiceOver: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet.

Hvis du slår på VoiceOver, vil også varsler leses opp. Du finner mer informasjon under [VoiceOver](#) på side 97.

Angi valg for Siri

Slå Siri av eller på: Velg Innstillinger > Generelt > Siri.

Merk: Når du slår av Siri, nullstilles Siri, og Siri glemmer det som er lært om stemmen din.

Angi alternativer for Siri: Velg Innstillinger > Generelt > Siri.

- *Språk:* Angi språket du vil bruke med Siri.
- *Taletilbakemelding:* Standardinnstillingen er at Siri leser opp svar kun når du bruker Siri med hodetelefoner. Hvis du vil at Siri alltid skal lese opp svar, stiller du dette alternativet til Alltid.
- *Min info:* Fortell Siri hvilket kort i Kontakter som inneholder din personlige informasjon. Les [Fortelle Siri om deg selv](#) på side 36.

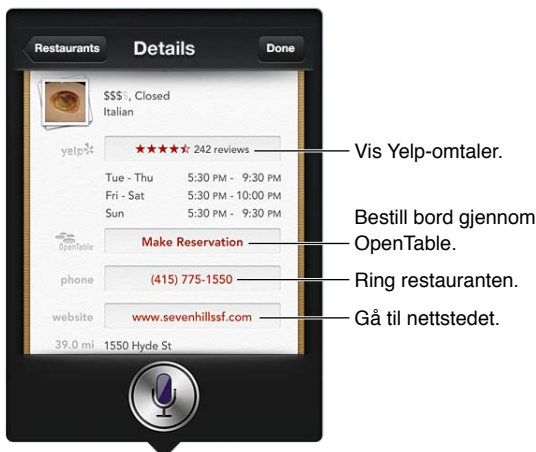
Tillat eller forhindre tilgang til Siri når iPad er låst med kode: Velg Innstillinger > Generelt > Kodelås.

Du kan også deaktivere Siri ved å slå på restriksjoner. Les [Restriksjoner](#) på side 116.

Restauranter

Siri fungerer med Yelp, OpenTable og andre tjenester for å gi informasjon om restauranter og hjelpe deg med å bestille bord. Be om å finne restauranter ut fra meny, pris, sted, uteservering eller en kombinasjon av flere kriterier. Siri kan vise deg tilgjengelige bilder, Yelp-stjerner, priser og omtaler. Få mer informasjon ved å bruke Yelp-programmet og OpenTable-programmet. iPad ber deg laste dem ned hvis du ikke allerede har installert dem.

Se detaljert informasjon om en restaurant: Trykk på en restaurant som Siri foreslår.



Filmer på kino

Spør Siri om hvilke filmer som går, eller hvor du kan se en bestemt film. Finn ut når en film hadde premiere, hvem som regisserte den, og hvilke priser den har vunnet. Siri gir deg kinoadresser, visningstider og Rotten Tomato-omtaler.

Siri fungerer sammen med Fandango for å hjelpe deg med å kjøpe billetter (til kinoer som har støtte for det). Spør når en film går, eller si til Siri at du vil kjøpe billetter. Når du trykker på Kjøp billetter, åpnes Fandango hvis det er installert. Hvis det ikke er installert, blir du spurt om du vil installere programmet fra App Store.

Se detaljert informasjon om en film: Trykk på en film som Siri foreslår.



Idrett

Siri kan mye om idrett – blant annet baseball, basketball, amerikansk fotball, fotball og ishockey. Spør Siri om kampoppsett, resultater fra fjorårets kamper og stillingen i kamper som pågår. Be Siri vise deg spillerstatistikker, og sammenlign dem med statistikkene for andre spillere. Siri holder styr på lagrekorder også. Her er noe av det du kan spørre om:

- What was the score of the last Giants game?
- What are the National League standings?
- When is the Chicago Cubs first game of the season?

Diktering

Når Siri er på, kan du også diktere tekst. Les [Diktering](#) på side 26.

Selv om du kan opprette e-postmeldinger, tekstmeldinger og annen tekst ved å snakke direkte til Siri, kan det hende du foretrekker diktering. Diktering gjør det mulig å redigere en melding i stedet for å erstatte hele teksten. Diktering gir deg også mer tid til å tenke mens du forfatter meldingen.

Siri tolker pauser som at du har sluttet å snakke, og benytter anledningen til å svare. Selv om dette gjør det mulig å ha en naturlig samtale med Siri, kan Siri avbryte deg før du egentlig er ferdig, hvis du venter for lenge med å si noe. Med diktering kan du ta så mange pauser du vil, og fortsette å snakke når du er klar.


Du kan også begynne å forfatte tekst med Siri, og deretter fortsette med diktering. Du kan for eksempel opprette en e-postmelding med Siri, og deretter trykke på utkastet for å åpne meldingen i Mail. I Mail kan du fullføre eller redigere meldingen og gjøre andre endringer, for eksempel legge til eller fjerne mottakere, endre emnet, eller endre kontoen du sender meldingen fra.

Rette på Siri

Hvis Siri har problemer


Siri kan av og til ha problemer med å forstå deg – for eksempel hvis det er mye støy i omgivelsene. Hvis du snakker med dialekt, kan det ta litt tid før Siri blir vant til stemmen din. Hvis Siri ikke hører nøyaktig hva du sier, kan du rette på det.

Siri viser hva som ble hørt, sammen med svaret.

Rett på det Siri hører deg si: Trykk på snakkeboblen som viser hva Siri hørte. Rediger forespørselen ved å skrive, eller trykk på  på tastaturet for å diktere.

Hvis du vil vite mer om diktering, leser du [Diktering](#) på side 26.

Hvis noe av teksten er understreket med blått, trykker du på den, slik at Siri foreslår noen alternativer. Trykk på et av forslagene, eller erstatt teksten ved å skrive eller diktere.

Rett på Siri med stemmen: Trykk på , og gjenta forespørselen eller gjør den klarere. For eksempel «I meant Boston».


Når du retter på Siri, må du ikke si hva du *ikke* vil – bare fortell Siri hva du faktisk *vil*.

Rett på en e-post eller en tekstmelding: Hvis Siri spør om du vil sende meldingen, kan du si ting som:

- Change it to: Call me tomorrow.
- Add: See you there question mark.
- No, send it to Bob.
- No. (for å beholde meldingen uten å sende den)
- Cancel.

Hvis du vil at Siri skal lese opp meldingen for deg, sier du «Read it back to me» eller «Read me the message». Hvis den er riktig, kan du si noe sånt som «Yes, send it».

Støyende omgivelser

I støyende omgivelser holder du iPad nærme munnen, men ikke snakk direkte til undersiden. Fortsett med å snakke tydelig og naturlig. Trykk på  når du er ferdig med å snakke.

Nettverkstilkobling

Det kan hende at Siri forteller deg at det er problemer med å koble til nettverket. Ettersom Siri benytter Apple-tjenere for stemmegjenkjenning og andre tjenester, må du ha en god 3G-, 4G- eller LTE-mobilforbindelse eller en Wi-Fi-forbindelse til Internett.

Safari

5



Safari-funksjonene omfatter:

- Leser – vis artikler uten reklame og rot.
- Leseliste – samle artikler du vil lese senere.
- Fullskjermmodus – når du viser nettsider i liggende retning.

Bruk iCloud for å vise sider du har åpne på andre enheter, og for å holde bokmerker og leselister oppdatert på andre enheter.



Vis en nettside: Trykk på adressefeltet (i tittellinjen), skriv inn URL-adressen, og trykk på **Gå**.

- *Rull på en nettside:* Dra fingeren opp, ned eller sidelengs på skjermen.
- *Rull i en ramme:* Dra med to fingre innenfor rammen.
- *Last inn en nettside på nytt:* Trykk på **↺** i adressefeltet.

Lukk en nettside: Trykk på **✕** på sidens fane.

Vis en annen nettside du har åpnet: Trykk på en fane øverst på siden.

Åpne en nettside du nettopp har lukket, på nytt: Hold fingeren på **+**, og trykk på et objekt i listen.



Se nettsider du har åpne, på andre enheter: Trykk på ☁. Hvis du vil dele nettsider du har åpne på iPad, med de andre enhetene dine ved hjelp av iCloud-faner, velger du Innstillinger > iCloud og slår på Safari.

Følg en kobling på en nettside: Trykk på koblingen.




- *Vis måladressen for en kobling:* Hold fingeren på koblingen.
- *Åpne en kobling i ny fane:* Hold fingeren på koblingen, og trykk deretter på «Åpne i ny fane».

Gjenkjente data – for eksempel telefonnumre og e-postadresser – kan også vises som koblinger på nettsider. Hold på en kobling for å se de tilgjengelig alternativene.

Vis en artikkel i Leser: Trykk på Leser-knappen, hvis den vises i adressefeltet.

- *Juster fontstørrelsen:* Trykk på .
- *Del artikkelen:* Trykk på .
Merk: Når du sender en artikkel fra Leser med e-post, sendes hele teksten i artikkelen, sammen med koblingen.
- *Gå tilbake til normal visning:* Trykk på Leser.

Bruk Leseliste til å samle nettsider og lese dem senere:

- *Legg til den gjeldende nettsiden:* Trykk på , og trykk deretter på «Legg til i leselisten». Med iPad 2 eller nyere arkiveres nettsiden sammen med koblingen, så du kan lese den når du ikke kan koble til Internett.
- *Legg til måladressen for en kobling:* Hold fingeren på koblingen, og trykk på «Legg til i leselisten».
- *Vis leselisten:* Trykk på , og trykk på .
- *Slett et objekt fra leselisten:* Dra over objektet, og trykk deretter på Slett.

Fyll ut et skjema: Trykk på et tekstfelt for å vise tastaturet.

- *Gå til et annet tekstfelt:* Trykk på tekstfeltet, eller trykk på Neste eller Forrige.
- *Send inn et skjema:* Trykk på Gå, Søk eller koblingen på nettsiden for å sende skjemaet.
- *Aktiver Autoutfill:* Velg Innstillinger > Safari > Autoutfill.


Søk på nettet, på gjeldende nettside eller i en søkbar PDF: Skriv inn tekst i søkefeltet.

- *Søk på Internett:* Trykk på ett av forslagene som vises, og trykk på Søk.
- *Finn søketeksten på gjeldende nettside eller i gjeldende PDF:* Rull nederst på skjermen, og trykk deretter på oppføringen under På denne siden.
Første forekomst markeres. Trykk på ► for å finne flere forekomster.

Legg til bokmerke for den gjeldende nettsiden: Trykk på , og trykk deretter på Legg til bokmerke.

Når du arkiverer et bokmerke, kan du endre navnet på det. Standardinnstillingen er at bokmerker arkiveres på øverste nivå i Bokmerker. Trykk på Bokmerker hvis du vil velge en annen mappe.

Vis bokmerkelinjen: Trykk i adressefeltet. Hvis du alltid vil vise bokmerkelinjen, går du til Innstillinger > Safari under Generelt.

Opprett et symbol på Hjem-skjermen: Trykk på , og trykk deretter på «Legg til på Hjem-skjerm». Safari legger til et symbol for den gjeldende nettsiden på Hjem-skjermen. Hvis ikke nettsiden har et tilpasset symbol, brukes det bildet også for Web Clip-koblingen på Hjem-skjermen. Web Clip-koblinger sikkerhetskopieres av iCloud og iTunes, men de sendes ikke til andre enheter ved hjelp av iCloud eller synkroniseres av iTunes.

Bruk iCloud til å holde bokmerkene og leselisten oppdatert på de andre enhetene dine:

Velg Innstillinger > iCloud, og slå på Safari. Les [Bruk av iCloud](#) på side 15.

Angi valg for Safari: Velg Innstillinger > Safari. Du har følgende valg:

- søkemotor
- autoutfylling for å fylle ut skjemaer
- åpne koblinger på en ny side eller i bakgrunnen
- privat nettleasing for å beskytte personlig informasjon og blokkere enkelte nettsider fra å spore handlingene dine
- slette logg, informasjonskapsler og data
- mobildata for Leseliste
- svindeladvarsler

Mail

6

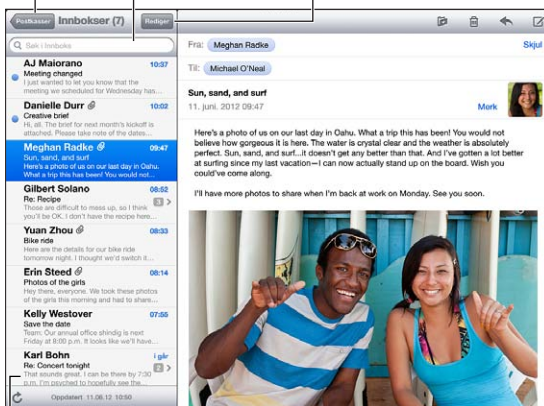


Lese e-post

Endre postkasser eller kontoer.

Søk i denne postkassen.

Slett, flytt eller merk flere meldinger.



Skriv en melding.

Endre forhåndsvisningslengden i Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere.

Flagg en melding eller merk den som ulest: Trykk på . Hvis du vil merke flere meldinger samtidig, trykker du på Rediger mens du viser meldingslisten.

Identifiser meldinger som er adressert spesielt til deg: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, og slå Vis Til/Kopi til-etikett av eller på. Meldinger med adressen din i Til- eller Kopi til-feltet er merket med et symbol i meldingslisten.

Vis alle mottakere av en melding: Trykk på ordet Detaljer i Fra-feltet. Trykk på navnet eller e-postadressen til en mottaker for å vise kontaktinformasjonen eller legge til vedkommende i Kontakter- eller VIP-listen.

Forhindre at eksterne bilder lastes ned: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, og slå av Hent eksterne bilder.

Åpne en kobling: Trykk på koblingen for å bruke standardhandlingen, eller hold fingeren på den for å se andre handlinger. For en adresse kan du for eksempel vise plasseringen i Kart eller legge den til i Kontakter. Internett-koblinger kan du legge til i Leseliste.

Åpne en møteinvitasjon eller et vedlegg: Trykk på objektet. Hvis vedlegget kan brukes av flere programmer, trykker du og holder for å velge et program som fungerer med filen.

Arkiver et bilde- eller videovedlegg: Hold fingeren på bildet eller videoen, og trykk deretter på Arkiver bilde eller video. Objektet arkiveres i Kamerarull i Bilder-programmet.

Last inn nye meldinger: Trekk meldingslisten eller postkasselisten ned for å oppdatere listen.

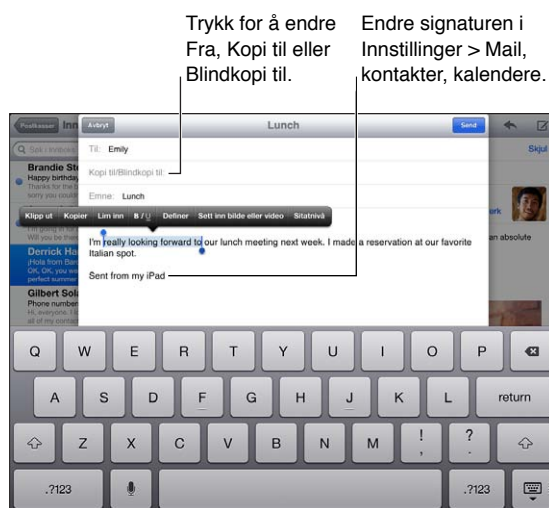
- *Angi antall eldre meldinger som skal hentes:* Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere > Vis.


Slå av varsling om nye meldinger for en konto: Velg Innstillinger > Varsling > Mail > *kontonavn*, og slå deretter av Varslingscenter.

Endre lydene i Mail: Velg Innstillinger > Lyder.


- *Endre lyden for ny e-post i hver konto:* Velg Innstillinger > Varsling > Mail > *kontonavn* > Ny post-lyd.
- *Endre lyden for ny e-post fra VIP-er:* Velg Innstillinger > Varsling > Mail > VIP > Ny post-lyd.


Sende e-post





Skriv en melding: Trykk på , og skriv inn et navn eller en e-postadresse. Når du skriver inn mottakerne, kan du dra for å flytte dem til andre felt, for eksempel fra Til til Kopi til. Hvis du har flere e-postkontoer, trykker du på Fra for å endre kontoen du sender fra.

Send automatisk blindkopi av utgående meldinger til deg selv: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere > Blindkopi til meg.

Arkiver en melding som utkast: Trykk på Avbryt, og trykk deretter på Arkiver utkast. Trykk og hold på  for å se arkiverte utkast.

Svar på en melding: Trykk på , og trykk deretter på Svar. Filer og bilder som var lagt ved originalmeldingen, blir ikke returnert sammen med svaret. Hvis du vil inkludere vedlegg, videresender du meldingen i stedet for å svare.

Videresend en melding: Åpne en melding, trykk på , og trykk deretter på Videresend. Dette videresender også vedlegg i meldingen.

Siter en del av meldingen du svarer på eller videresender: Hold nede for å markere tekst. Dra i gripepunktene for å markere teksten du vil inkludere i svaret, og trykk på .

- *Endre sitatnivå:* Marker teksten som skal rykkes inn, og trykk deretter på Sitatnivå.
- *Øk sitatnivået automatisk når du svarer:* Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, og slå på Høyere sitatnivå.

Send et bilde eller en video i en melding: Trykk på innsettingspunktet for å vise valgknappene, og trykk deretter på Sett inn bilde eller video, og velg et bilde eller en video fra et album. Du kan også sende flere bilder med e-post gjennom Bilder. Les [Dele bilder og videoer](#) på side 59.

Endre e-postsignaturen: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere > Signatur. Hvis du har mer enn én e-postkonto, trykker du på Per konto for å angi en egen signatur for hver konto.

Organisere e-post

Se meldinger fra VIP-er: Gå til postkasselisten (trykk på Postkasser), og trykk på VIP.


- *Legg til en person i VIP-listen:* Trykk på personens navn eller adresse i et Fra-, Til- eller Kopi til- / Blindkopi til-felt, og trykk deretter på Legg til i VIP.

Grupper relaterte meldinger: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, og slå Organiser etter tråd av eller på.

Søk i meldinger: Åpne en postkasse, og skriv inn tekst i søkefeltet. Du kan søke i Fra-, Til- eller Emne-feltet i postkassen som er åpen. For e-postkontoer som støtter søk i meldinger på tjeneren, trykker du på Alle for å søke i Fra, Til, Emne og meldingsteksten.


Slett en melding: Hvis meldingen er åpen, trykker du på .

- *Slett en melding uten å åpne den:* Dra over meldingstittelen, og trykk deretter på Slett.
- *Slett flere meldinger:* Trykk på Rediger når du viser meldingslisten.
- *Slå av bekreftelse av sletting:* Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere > Spør før sletting.

Gjenopprett en melding: Gå til papirkurven for kontoen, åpne meldingen, trykk på , og flytt meldingen til kontoens innboks eller en annen mappe.

- *Angi hvor lenge meldingene skal ligge i papirkurven før de slettes permanent:* Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere > *kontonavn* > Konto > Avansert.

Slå arkivering av eller på: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere > *kontonavn* > Konto > Avansert. Ikke alle e-postkontoer støtter arkivering. Når du arkiverer en melding, flyttes den til All e-post-postkassen. Hvis du vil slette meldingen i stedet for å arkivere den, trykker du og holder på Til arkiv og trykker deretter på Slett.


Flytt en melding til en annen postkasse: Mens meldingen vises, trykker du på  og velger et mål. Hvis du vil flytte flere meldinger samtidig, trykker du på Rediger mens du viser meldingslisten.

Legg til, endre navn på eller slett en postkasse: Trykk på Rediger i postkasselisten. Enkelte postkasser kan ikke endres eller slettes.

Skrive ut meldinger og vedlegg

Skriv ut en melding: Trykk på , og trykk deretter på Skriv ut.

Skriv ut et tekstbundet bilde: Hold fingeren på bildet, og trykk deretter på Arkiver bilde. Gå til Bilder, og skriv ut bildet fra Kamerarull-albumet.

Skriv ut et vedlegg: Trykk på vedlegget for å åpne det i Hurtigvisning, trykk på , og trykk deretter på Skriv ut.

Du finner mer informasjon under [Skrive ut med AirPrint](#) på side 30.

E-postkontoer og -innstillinger

Endre innstillinger for Mail og e-postkontoer: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere. Du kan konfigurere:

- iCloud
- Microsoft Exchange og Outlook
- Google
- Yahoo!
- AOL
- Microsoft Hotmail
- andre POP- og IMAP-kontoer

Innstillingene varierer avhengig av kontotypen du konfigurerer. Internett-leverandøren eller systemadministratoren kan gi deg informasjonen du må oppgi.

Avslutt bruk av en konto midlertidig: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, velg en konto, og slå av e-posttjenesten for kontoen. Når tjenesten er slått av, vil ikke iPad vise eller synkronisere den informasjonen før du slår den på igjen. Dette er en god måte å midlertidig stoppe jobb-e-post på mens du er på ferie.

Slett en konto: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, velg en konto, rull nedover, og trykk på Slett konto. All informasjon som er synkronisert med den kontoen, for eksempel bokmerker, e-post og notater, fjernes.

Angi push-innstillinger: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere > Hent nye data. Push leverer ny informasjon når den dukker opp på tjeneren og det er Internett-forbindelse (noen forsinkelser kan oppstå). Når push er slått av, bruker du Hent nye data-innstillingen til å angi hvor ofte enheten skal se etter data. Innstillingen du velger her, overstyrer individuelle kontoinnstillinger. Hvis du vil spare strøm, bør du ikke hente for ofte. Ikke alle kontoer støtter push.

Send signerte og krypterte meldinger: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, velg en konto, og trykk på Avansert. Slå på S/MIME, og velg deretter sertifikater for signering og kryptering av utgående meldinger. Hvis du vil installere sertifikater, kan du få en konfigurasjonsprofil fra systemadministratoren, laste ned sertifikatene fra utgiverens nettsted med Safari, eller motta dem som e-postvedlegg.

Angi avanserte valg: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere > *kontonavn* > Konto > Avansert. Valgene varierer etter konto og kan omfatte følgende:

- arkivere utkast, sendte meldinger og slettede meldinger på iPad
- angi hvor lenge slettede meldinger beholdes før de fjernes permanent
- tilpasse e-posttjenerinnstillinger
- tilpasse SSL- og passordinnstillinger

Spør Internett-leverandøren eller systemadministratoren hvis du ikke er sikker på hva som er riktige innstillinger for kontoen.

Meldinger

7



Sende og motta meldinger

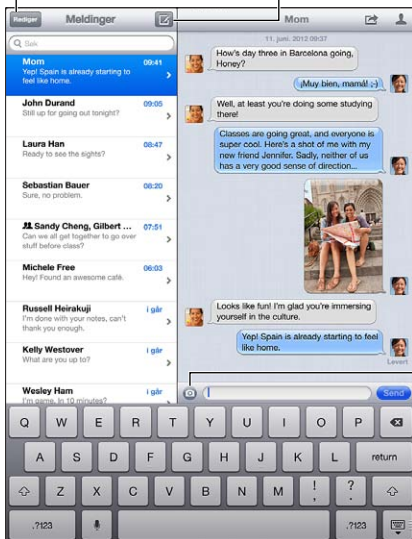
ADVARSEL: Du finner viktig informasjon om hvordan du unngår å bli distraheret mens du kjører, under **Viktig sikkerhetsinformasjon** på side 125.

Med Meldinger-programmet og den innebygde iMessage-tjenesten kan du sende ubegrenset med tekstmeldinger over Wi-Fi- eller mobildataforbindelser til andre brukere av iOS og OS X Mountain Lion. Meldinger kan inkludere bilder, videoer og annen informasjon. Du kan se når andre skriver, og la dem se når du har lest meldingene deres. iMessage-meldinger vises på alle iOS-enhetene som er logget på samme konto, så du kan starte en tekstsamtale på én enhet og fortsette på en annen. iMessage-meldinger er kryptert av hensyn til sikkerhet.



Merk: Mobildatakostnader kan komme i tillegg.


Trykk på redigeringsknappen for å redigere eller videresende en melding.

Trykk på skriveknappen for å starte en ny samtale.





Trykk på medievedleggsknappen for å inkludere et bilde eller en video.


Start en tekstsamtale: Trykk på , og trykk deretter på  og velg en kontakt, søk i kontaktene ved å oppgi et navn, eller skriv inn et telefonnummer eller en e-postadresse manuelt. Skriv en melding, og trykk deretter på Send.

Merk: Et varsel  vises hvis en melding ikke kan sendes. Trykk på varselet for å få mer informasjon eller for å prøve å sende meldingen på nytt.

Gjenoppta en samtale: Trykk på samtalen i Meldinger-listen.

Skjul tastaturet: Trykk på  nederst til høyre.


Bruk bildetegn: Velg Innstillinger > Generelt > Tastatur > Tastaturer > Legg til nytt tastatur, og trykk deretter på Emoji for å gjøre tastaturet tilgjengelig. Mens du skriver en melding, trykker du på  for å få opp Emoji-tastaturet. Les [Spesielle inndatametoder](#) på side 123.


Se en persons kontaktinformasjon: Trykk på . Bla til bunnen av Info-panelet for å se handlinger du kan utføre, for eksempel ringe noen med FaceTime.


Se tidligere meldinger i samtalen: Bla til toppen (trykk på statuslinjen). Trykk på Last inn tidligere meldinger hvis det er nødvendig.

Send meldinger til en gruppe: Trykk på , og angi flere mottakere.

Administrere samtaler


Tekstsamtalene arkiveres i Meldinger-listen. En blå prikk  indikerer uleste meldinger. Trykk på en tekstsamtale for å vise eller fortsette den.

Videresend en tekstsamtale: Marker samtalen, trykk på , marker det som skal inkluderes, og trykk på Videresend.

Rediger en tekstsamtale: Marker samtalen, trykk på , marker det som skal inkluderes, og trykk på Slett. Hvis du vil slette all tekst og alle vedlegg uten å slette samtalen, trykker du på Fjern alle.

Slett en tekstsamtale: I Meldinger-listen drar du fingeren over samtalen og trykker på Slett.

Søk i en tekstsamtale: Bla til toppen av Meldinger-listen for å vise søkefeltet, og skriv inn søketeksten. Du kan også søke etter tekstsamtaler fra Hjem-skjermen. Les [Søke](#) på side 27.

Legg til en person i kontaktlisten, eller del en kontakt: Trykk på et telefonnummer eller en e-postadresse i Meldinger-listen, og trykk deretter på .


Sende bilder, videoer og annet

Du kan sende bilder, videoer, steder og kontaktinformasjon. Størrelsesbegrensningen for vedlegg bestemmes av operatøren. iPad kan komprimere bilde- og videovedlegg hvis det er nødvendig.

Send et bilde eller en video: Trykk på .

Send et sted: I Kart trykker du på  for et sted, trykker på Del sted og trykker deretter på Melding.

Send kontaktinformasjon: I Kontakter velger du en kontakt, trykker på Del kontakt (under Notater) og trykker deretter på Melding.

Arkiver et bilde eller en video du mottar, i Kamerarull-albumet: Trykk på bildet eller videoen, trykk på , og trykk deretter på Arkiver bilde.

Kopier et bilde eller en video: Hold fingeren på vedlegget, og trykk deretter på Kopier.

Arkiver kontaktinformasjon du mottar: Trykk på kontaktboblen, og trykk på «Opprett ny kontakt» eller «Legg til i eksist. kontakt».

Legg til en person kontaktlisten fra Meldinger-listen: Trykk på telefonnummeret eller en e-postadresse, og trykk deretter på «Legg til i kontakter».

Meldingsinnstillinger

Velg Innstillinger > Meldinger for å angi valg for Meldinger, inkludert følgende:

- slå iMessage av eller på
- varsle andre når du har lest meldingene deres
- angi et telefonnummer, en Apple-ID eller en e-postadresse for bruk til Meldinger
- vise Emne-feltet

Administrer varslinger for meldinger: Les [Ikke forstyrr og Varsling](#) på side 113.

Angi varsellyden for innkommende tekstmeldinger: Les [Lyder](#) på side 118.

FaceTime

8



På iPad 2 eller nyere kan du bruke FaceTime til å holde videosamtaler med andre som har iOS-enheter eller datamaskiner med støtte for FaceTime. Med FaceTime-kameraet kan du snakke ansikt til ansikt. Bytt til iSight-kameraet på baksiden hvis du vil vise fram omgivelsene dine.

Merk: FaceTime er kanskje ikke tilgjengelig i alle områder. På iPad Wi-Fi + Cellular-modeller kan FaceTime-samtaler utføres via en mobildataforbindelse. Mobildatakostnader kan komme i tillegg.



Hvis du vil bruke FaceTime, må du ha en Apple-ID og Internett-forbindelse via Wi-Fi. Når du åpner FaceTime, blir du kanskje bedt om å logge på med Apple-ID-en din eller opprette en ny konto.

Start et FaceTime-anrop: Trykk på Kontakter, velg et navn, og trykk deretter på telefonnummeret eller e-postadressen vedkommende bruker til FaceTime.

Du kan også starte FaceTime-anrop fra Kontakter-programmet.


Roter iPad for å bruke FaceTime i enten stående eller liggende retning. Hvis du vil unngå uønskede retningsendringer, låser du iPad i stående retning. Les [Stående og liggende retning](#) på side 20.

Bruk et tidligere anrop: Trykk på Sist brukte, og velg et navn eller nummer.

Bruk Favoritter: Trykk på Favoritter:

- *Legg til en favoritt:* Trykk på **+**, og velg en kontakt.
- *Ring til en favoritt:* Trykk på et navn i listen.

Legg til en kontakt: Trykk på Kontakter, trykk på **+**, og oppgi deretter personens navn og e-postadressen eller telefonnummeret vedkommende bruker til FaceTime. Hvis du skal ringe noen i et annet land, må du huske å skrive hele nummeret inkludert landsnummer og eventuelt retningsnummer.

Bruk et annet program under en samtale: Trykk på Hjem-knappen , og trykk deretter på et programsymbol. Du kan fremdeles snakke med den andre i samtalen, men dere kan ikke se hverandre. Hvis du vil gå tilbake til videosamtalen, trykker du på den grønne linjen øverst på skjermen.

Angi valg for FaceTime: Velg Innstillinger > FaceTime.

Du kan angi et telefonnummer, en Apple-ID eller en e-postadresse som du vil bruke til FaceTime.

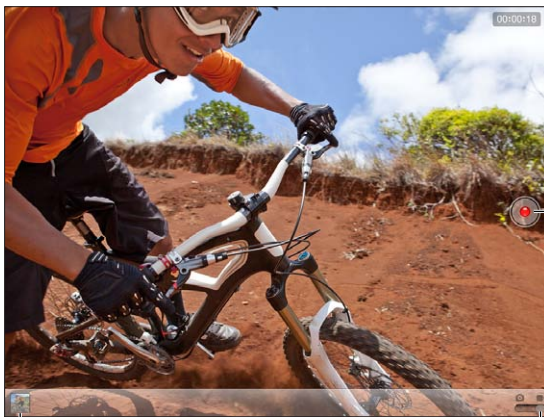
Kamera

9



Oversikt

Hvis du har en iPad 2 eller nyere, kan du både ta stillbilder og filme. I tillegg til iSight-kameraet på baksiden er det et FaceTime-kamera foran til FaceTime-samtaler og selvportretter.




Start eller stopp videoopptak.


Vis bildene og videoene du har tatt.

Kamera-/video-bryter

En firkant vises en kort stund for å vise hvor kameraet fokuserer, og lar deg stille inn eksponeringen. Når du tar bilder av personer, bruker iPad (tredje generasjon eller nyere) ansiktsgjenkjenning til å automatisk fokusere på og balansere eksponeringen over opptil 10 ansikter. En firkant vises for hvert ansikt som blir funnet.

Ta bilde: Trykk på , eller trykk på en av volumknappene. Trykk på Valg hvis du vil vise et rutenett på skjermen.

- **Zoom inn eller ut:** Knip på skjermen (kun iSight-kameraet).

Spill inn video: Bytt til , og trykk deretter på , eller trykk på en av volumknappene for å starte eller stoppe å filme.

Når du tar et bilde eller starter et opptak, lager iPad en lukkerlyd. Du kan styre volumet med volumknappene eller sidebryteren.

Merk: I enkelte land høres lukkerlyden selv om lyden på iPad er dempet.

Hvis Stedstjenester er på, merkes bilder og video med stedsdata som kan brukes av andre programmer og billededelingsnettsteder. Les [Personvern](#) på side 119.

Lås fokus og eksponering:

- *Lås fokus og eksponering for neste bilde:* Trykk på objektet på skjermen. Ansiktsgjenkjenning er midlertidig slått av.
- *Lås fokus og eksponering:* Hold på skjermen til rektangelet pulserer. AE/AF-lås vises nederst på skjermen, og fokus og eksponering forblir låst til neste gang du trykker på skjermen.

Ta skjermbilde: Trykk på og slipp Dvale/vekke- og Hjem-knappen \square samtidig. Skjermbildet blir lagt til i Kamerarull-albumet.

Merk: På iPad-enheter uten kamera legges skjermbilder til i Arkiverte bilder-albumet.

Visning, deling og utskrift

Bilder du tar og videoer du tar opp ved hjelp av Kamera, arkiveres i Kamerarull-albumet. Hvis Bildestrøm er på i Innstillinger > iCloud, vises nye bilder også i Bildestrøm-albumet og strømmes til de andre iOS-enhetene og datamaskinene dine. Les [Bruk av iCloud](#) på side 15 og [Bildestrøm](#) på side 57.

Vis Kamerarull-albumet: Dra mot høyre, eller trykk på miniatyrbildet. Du kan også vise Kamerarull-albumet i Bilder-programmet.

- *Vis eller skjul kontrollene når du viser bilder eller video:* Trykk på skjermen.
- *Del et bilde eller en video:* Trykk på . Hvis du vil sende flere bilder eller videoer, trykker du på  mens miniatyrbildene vises, markerer objektene og trykker på Del.
- *Skriv ut et bilde:* Trykk på . Les [Skrive ut med AirPrint](#) på side 30.
- *Slett et bilde eller en video:* Trykk på .

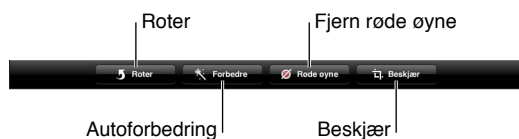
Gå tilbake til kameraet: Trykk på Ferdig.

Overfør bilder og videoer til datamaskinen: Koble iPad til datamaskinen.

- *Mac:* Marker bildene og videoene du vil ha, og klikk på Importer- eller Last ned-knappen i iPhoto eller et annet bildebehandlingsprogram som støttes, på datamaskinen.
- *PC:* Følg instruksjonene som fulgte med bildeprogrammet.

Hvis du sletter bilder eller videoer fra iPad når du overfører dem til datamaskinen, fjernes de fra Kamerarull-albumet. Du kan bruke Bilder-innstillingspanelet i iTunes til å synkronisere bilder og videoer tilbake til Bilder-programmet på iPad (videoer kan kun synkroniseres med en Mac-maskin). Les [Synkronisere med iTunes](#) på side 16.

Redigere bilder og klippe videoer



Rediger et bilde: Når du viser et bilde i fullskjermmodus, trykker du på Rediger og deretter på et verktøy.

- *Autoforbedring:* Forbedring forbedrer et bildes mørkhet eller lyshet, fargemetning og andre kvaliteter. Hvis du bestemmer deg for ikke å bruke forbedringen, trykker du på verktøyet én gang til (selv om du har arkivert endringene).
- *Fjern røde øyne:* Trykk på hvert av øynene som må korrigeres.

- *Beskjær*: Dra i hjørnene på rutenettet, dra i bildet for å endre plasseringen, og trykk på *Beskjær*. Hvis du vil angi et bestemt størrelsesforhold, trykker du på *Begrens*.

Klipp en video: Når du viser en video, trykker du på skjermen for å vise kontrollene. Dra i en av kantene i bildevisningen øverst, og trykk deretter på *Klipp*.

Viktig: Hvis du velger *Klipp original*, blir bildene som er klipt bort, fjernet permanent fra originalvideoen. Hvis du velger «*Arkiver som nytt klipp*», blir et nytt klippet videoklipp arkivert i Kamerarull-albumet, og originalvideoen påvirkes ikke.



Vise bilder og videoer

Med Bilder kan du vise bilder og videoer på iPad i:

- Kamerarull-album – bilder og videoer du har tatt med iPad, eller arkivert fra en e-postmelding, en tekstmelding, en nettside eller et skjermbilde
- Bildestrøm-albumer – bilder i Min bildestrøm og bildestrømmer du deler (les [Bildestrøm](#) på side 57)
- Siste import-album – bilder og videoer importert fra et digitalkamera, en iOS-enhet eller et SD-minnekort (les [Importere bilder og videoer](#) på side 60)
- Bildebibliotek og andre albumer synkronisert fra datamaskinen (les [Synkronisere med iTunes](#) på side 16)

Merk: På iPad-modeller uten kamera finner du Arkiverte bilder i stedet for Kamerarull-albumet.



Vis bilder og videoer: Trykk på en av knappene øverst på skjermen. Trykk for eksempel på Album, og trykk deretter på et album for å vise miniatyrbildene i albumet. Trykk på et miniatyrbilde for å vise bildet eller videoen i fullskjermmodus.

- *Vis neste eller forrige bilde eller video:* Dra fingeren mot venstre eller høyre.
- *Zoom inn eller ut:* Dobbeltrykk eller knip.
- *Panorer i et bilde:* Dra bildet.
- *Spill av en video:* Trykk på ► midt på skjermen.

Du kan også knipe for å åpne eller lukke et album, vise et bilde eller en video i fullskjermmodus, eller gå tilbake til miniatyrbildevisning.

Albumer du synkroniserer med iPhoto 8.0 (iLife '09) eller nyere, eller Aperture versjon 3.0.2 eller nyere, kan vises etter hendelser eller ansikter. Du kan også vise bilder etter sted hvis de ble tatt med et kamera som støtter geomerking.


Vis en lysbildeserie: Trykk på Lysbildeserie. Velg lysbildeseriealternativer, og trykk på Start lysbildeserie. Trykk på skjermen hvis du vil stoppe lysbildeserien. Hvis du vil angi andre valg, går du til Innstillinger > Bilder og kamera.

Strøm en video eller lysbildeserie til en TV: Les [AirPlay](#) på side 30.


Organisere bilder og videoer

Opprett et album: Trykk på Albumer, trykk på +, skriv inn et navn, og trykk på Arkiver. Marker objekter for å legge dem til i det nye albumet, og trykk på Ferdig.

Merk: Albumer som opprettes på iPad, synkroniseres ikke tilbake til datamaskinen.

Legg til objekter i et album: Når du viser miniatyrbilder, trykker du på , markerer objekter og trykker på Ferdig.

Administrer albumer: Trykk på Rediger.

- *Endre navn på et album:* Trykk på albumnavnet, og skriv inn et nytt navn.
- *Endre rekkefølge på albumer:* Dra et album på skjermen.
- *Slett et album:* Trykk på .

Du kan bare endre navn på eller slette albumer som er opprettet på iPad.

Bildestrøm

Med Bildestrøm, en funksjon i iCloud (les [Bruk av iCloud](#) på side 15), vises bilder du tar på iPad, automatisk på andre enheter som du har konfigurert med Bildestrøm, inkludert Mac og PC. Bildestrøm kan du også bruke til å dele utvalgte bilder med venner og familie, direkte på enhetene deres eller på Internett.

Om Bildestrøm

Når Bildestrøm er slått på, lastes bilder du tar på iPad (samt andre bilder du legger til i Kamerarull) opp til bildestrømmen når du lukker Kamera-programmet og iPad er koblet til Internett via Wi-Fi. Disse bildene vises i Min bildestrøm-albumet på iPad og på andre enheter du har konfigurert med Bildestrøm.

Slå på Bildestrøm: Velg Innstillinger > iCloud > Bildestrøm.

Bilder du legger til i bildestrømmen fra andre iCloud-enheter, vises også i Min bildestrøm. iPad og andre iOS-enheter kan lagre opptil 1000 av de siste bildene dine i Min bildestrøm. Datamaskinene kan beholde alle Bildestrøm-bildene dine permanent.

Merk: Bildestrøm-bilder teller ikke opp mot iCloud-lagringsplassen.

Administrer bildestrømminnhold: Trykk på Rediger i et bildestrømalbum.

- *Arkiver bilder på iPad:* Marker bildene, og trykk deretter på Arkiver.
- *Del, skriv ut, kopier eller arkiver bilder i Kamerarull-albumet:* Marker bildene, og trykk deretter på Del.
- *Slett bilder:* Marker bildene, og trykk deretter på Slett.

Merk: Selv om slettede bilder fjernes fra bildestrømmene på enhetene, beholdes originalbildene i Kamerarull-albumet på enheten de opprinnelig kom fra. Bilder som arkiveres på en enhet eller datamaskin fra en bildestrøm, slettes heller ikke. Hvis du vil slette bilder fra Bildestrøm, må du ha iOS 5.1 eller nyere på iPad og de andre iOS-enhetene. Se support.apple.com/kb/HT4486?viewlocale=no_NO.


Delte bildestrømmer

Med Delte bildestrømmer kan du dele utvalgte bilder med bare de du velger. iOS 6- og OS X Mountain Lion-brukere kan abonnere på bildestrømmene du deler, se de siste bildene du har lagt til, «like» enkeltbilder og legge igjen kommentarer – direkte fra enhetene sine. Du kan også opprette et offentlig nettsted for en delt bildestrøm, slik at du kan dele bilder med andre via Internett.

Merk: Delte bildestrømmer fungerer via både Wi-Fi og mobilnett (iPad Wi-Fi + Cellular). Mobildatakostnader kan komme i tillegg.

Slå på Delte bildestrømmer: Velg Innstillinger > iCloud > Bildestrøm.

Opprett en delt bildestrøm: Trykk på Bildestrøm, og trykk deretter på **+**. Hvis du vil invitere andre iOS 6- eller OS X Mountain Lion-brukere til å abonnere på delte bildestrømmer, skriver du inn e-postadressene deres. Hvis du vil publisere bildestrømmen på icloud.com, slår du på Offentlig nettside. Gi albumet et navn, og trykk på Opprett.

Legg til bilder i en delt bildestrøm: Marker et bilde, trykk på , trykk på Bildestrøm, og velg deretter den delte bildestrømmen. Hvis du vil legge til flere bilder fra et album, trykker du på Rediger, markerer bildene og trykker deretter på Del.



Slett bilder fra en delt bildestrøm: Trykk på den delte bildestrømmen, trykk på Rediger, marker bildene, og trykk deretter på Slett.

Rediger en delt bildestrøm: Trykk på Bildestrøm, trykk på Rediger, og trykk deretter på den delte bildestrømmen. Du kan:

- endre navnet på bildestrømmen
- legge til eller fjerne abonnenter, og sende en invitasjon på nytt
- opprette et offentlig nettsted og dele koblingen
- slette bildestrømmen

Dele bilder og videoer

Du kan dele bilder via e-post, tekstmeldinger, bildestrømmer, Twitter-innlegg og Facebook. Videoer kan du dele via e-post og tekstmeldinger, og på YouTube.


Del eller kopier et bilde eller en video: Velg et bilde eller en video, og trykk deretter på . Hvis du ikke ser , trykker du på skjermen for å vise kontrollene.

Størrelsesbegrensningen for vedlegg bestemmes av operatøren din. iPad kan komprimere bilde- og videovedlegg hvis det er nødvendig.

Du kan også kopiere bilder og videoer og deretter lime dem inn i en e-post eller tekstmelding.

Del eller kopier flere bilder eller videoer: Mens du ser på miniatyrbilder, trykker du på Rediger, markerer bildene eller videoene og trykker på Del.


Arkiver et bilde eller en video fra:

- *E-post:* Trykk for å laste ned hvis det er nødvendig, trykk på bildet eller trykk og hold på videoen, og trykk på Arkiver.
- *Tekstmelding:* Trykk på objektet i tekstsamtalen, trykk på , og trykk på Arkiver.
- *Nettside (kun bilde):* Hold fingeren på et bilde, og trykk deretter på Arkiver bilde.

Bilder og videoer du mottar, eller som du kopierer fra en nettside, arkiveres i Kamerarull-albumet (eller i Arkiverte bilder på en iPad uten kamera).

Skrive ut bilder


Skriv ut på AirPrint-kompatible skrivere:


- *Skriv ut et enkeltbilde:* Trykk på , og trykk deretter på Skriv ut.
- *Skriv ut flere bilder:* Når du viser et bildealbum, trykker du på Rediger, markerer bildene, trykker på Del og trykker deretter på Skriv ut.

Les [Skrive ut med AirPrint](#) på side 30.

Bilderamme

Når iPad er låst, kan du vise en lysbildeserie med alle eller utvalgte albumer med bildene dine.

Start Bilderamme: Trykk på Dvale/vekke-knappen for å låse iPad, trykk på knappen en gang til for å slå på skjermen, og trykk på .

- *Sett lysbildeserien på pause:* Trykk på skjermen.
- *Stopp lysbildeserien:* Sett lysbildeserien på pause, og trykk deretter på .

Velg hvilke albumer som skal vises: Velg Innstillinger > Bilderamme.

Angi andre alternativer for Bilderamme: Velg Innstillinger > Bilderamme.

Slå av Bilderamme: Velg Innstillinger > Generelt > Kodelås.

Importere bilder og videoer

Du kan importere bilder og videoer direkte fra et digitalt kamera, en annen iOS-enhet med kamera eller et SD-minnekort. Til fjerde generasjon iPad eller iPad mini bruker du Lightning-til-SD-kortleseren eller Lightning-til-USB-kamera-adapteren (begge selges separat). Til eldre iPad-modeller bruker du iPad Camera Connection Kit (selges separat), som inneholder både SD-kortleser og kamerakontakt.

Importer bilder:

- 1 Sett inn SD-kortleseren eller kamerakontakten i iPad Lightning-kontakten eller 30-pinneres dock-kontakten.
 - *Slik bruker du et SD-minnekort:* Sett inn kortet i sporet på SD-kortleseren. Ikke tving kortet inn i plassen. Det passer kun en vei.
 - *Slik kobler du til et kamera eller en iOS-enhet:* Bruk USB-kabelen som fulgte med kameraet eller iOS-enheten, og koble den til USB-porten på kamerakontakten. Hvis du bruker en iOS-enhet, kontrollerer du at den er slått på og ikke er låst. Hvis du kobler til et kamera, forsikrer du deg om at kameraet er slått på og er i overføringsmodus. Slå opp i dokumentasjonen som fulgte med kameraet, for mer informasjon.
- 2 Lås opp iPad.
- 3 Bilder-programmet starter og viser bildene og videoene som er tilgjengelige for import.
- 4 Marker bildene og videoene du vil importere.
 - *Slik importerer du alle objektene:* Trykk på Importer alle.
 - *Slik importerer du kun noen av objektene:* Trykk på objektene du vil importere (et hakemerke vises på hvert av objektene), trykk deretter på Importer, og trykk på Importer markerte.
- 5 Når bildene er importert, kan du velge om du vil beholde bildene og videoene på minnekortet, kameraet eller iOS-enheten.
- 6 Koble fra SD-kortleseren eller kamerakontakten.

En ny hendelse i Siste import-albumet inneholder alle bildene du importerte.

Hvis du vil overføre bildene til datamaskinen, kobler du iPad til datamaskinen og importerer bildene ved hjelp av et bildeprogram som iPhoto eller Adobe Elements.

Photo Booth

11



Ta bilder

Hvis du har en iPad 2 eller nyere, er det enkelt å ta bilde med Photo Booth og gjøre bildet spennende ved å legge til en effekt.



Når du tar et bilde, lager iPad en lukkerlyd. Du kan bruke volumknappene på siden av iPad til å justere volumet for lukkerlyden. Hvis sidebryteren er satt til lydløs, hører du ingen lyd. Les [Knapper](#) på side 9.

Merk: I noen land spilles lydeffekter selv om sidebryteren er satt til lydløs.

Ta bilde: Sikt med iPad, og trykk på .

Velg en effekt: Trykk på , og trykk deretter på effekten du vil ha.


- *Endre en forvrengningseffekt:* Dra fingeren over skjermen.
- *Etter en forvrengning:* Knip, dra eller roter på bildet.

Se på et bilde du har tatt: Trykk på miniatyrbildet for forrige bilde. Trykk på skjermen hvis du vil vise kontrollene igjen.


Bytt mellom kameraet foran og kameraet bak: Trykk på  nederst på skjermen.

Organisere bilder

Bilder du tar ved hjelp av Photo Booth, arkiveres i Kamerarull-albumet i Bilder-programmet på iPad.

Slett et bilde: Marker et miniatyrbilde, og trykk deretter på .

Slett flere bilder: Trykk på , trykk på ett eller flere miniatyrbilder, og trykk på Slett.

Kopier bilder eller send med e-post: Trykk på , trykk på ett eller flere miniatyrbilder, og trykk på Send med e-post eller Kopier.

Vis bilder i Kamerarull-albumet: Trykk på et album i Bilder, og trykk deretter på et miniatyrbilde. Dra mot venstre eller høyre for å se neste eller forrige bilde. Les [Vise bilder og videoer](#) på side 56.

Overfør bilder til datamaskinen: Koble iPad til datamaskinen ved hjelp av Lightning-til-USB-kabelen.

- *Mac:* Marker bildene du vil overføre, og klikk deretter på Importer- eller Last ned-knappen i iPhoto eller et annet bildebehandlingsprogram som støttes, på datamaskinen.
- *PC:* Følg instruksjonene som fulgte med bildeprogrammet.

Hvis du sletter bilder fra iPad når du overfører dem til datamaskinen, fjernes de fra Kamerarull-albumet. Du kan synkronisere bilder til Bilder-programmet på iPad ved hjelp av Bilder-innstillingspanelet i iTunes.



Bruk Videoer-programmet til å se på filmer, TV-programmer og musikkvideoer. Hvis du vil se videopodcaster, laster du ned gratisprogrammet Podcaster fra App Store. Les Kapittel 24, [Podcaster](#), på side 93. Hvis du vil se videoene du filmer med Kamera, på iPad, åpner du Bilder-programmet.










Hent videoer:


- *Kjøp eller lei videoer fra iTunes Store (ikke tilgjengelig i alle områder):* Åpne iTunes-programmet på iPad, og trykk på Videoer. Les Kapittel 20, [iTunes Store](#), på side 83.
- *Overfør videoer fra datamaskinen:* Koble til iPad, og synkroniser deretter videoer i iTunes på datamaskinen. Les [Synkronisere med iTunes](#) på side 16.
- *Strøm videoer fra datamaskinen:* Slå på Hjemmedeling i iTunes på datamaskinen. På iPad går du deretter til Innstillinger > Videoer og angir Apple-ID-en og passordet du brukte til å konfigurere Hjemmedeling på datamaskinen. Deretter åpner du Videoer på iPad og trykker på Delt øverst i listen over videoer.



ADVARSEL: Du finner viktig informasjon om hvordan du unngår hørselsskader, under [Viktig sikkerhetsinformasjon](#) på side 125.

Se en video: Trykk på Filmer eller TV-programmer, og trykk deretter på videoen du vil se.

- *Skaler en video slik at den fyller skjermen eller tilpasses skjermen:* Trykk på  eller . Eller dobbeltrykk på skjermen for å skalere uten å vise kontrollene.
- *Start fra begynnelsen:* Hvis videoen inneholder kapitler, flytter du spillehodet på navigeringslinjen helt til venstre. Hvis det ikke er kapitler, trykker du på .
- *Gå til neste eller forrige kapittel (hvis tilgjengelig):* Trykk på  eller . Du kan også trykke på midtknappen eller tilsvarende på kompatible hodetelefoner to ganger (neste) eller tre ganger (forrige).
- *Spol framover eller bakover:* Hold nede  eller .
- *Velg et annet språk for lyden (hvis tilgjengelig):* Trykk på , og velg deretter et språk fra Lyd-listen.
- *Vis eller skjul tekster (hvis tilgjengelig):* Trykk på , og velg deretter et språk eller Av fra Undertekster-listen.
- *Vis eller skjul spesialtekst (hvis tilgjengelig):* Velg Innstillinger > Videoer.
- *Vis videoen på en TV:* Les [Koble iPad til en TV eller annen enhet](#) på side 30.

Slett en video: I Bibliotek holder du fingeren på en video til sletteknappen vises, og trykker deretter på . Trykk på Rediger hvis du vil slette flere videoer.

Viktig: Hvis du sletter en leid film på iPad, slettes den permanent. Du kan ikke overføre den tilbake til maskinen.

Selv om du sletter en video (bortsett fra leide filmer) fra iPad, slettes ikke videoen fra iTunes-biblioteket på datamaskinen, og du kan synkronisere videoen tilbake til iPad senere. Hvis du ikke vil synkronisere videoen tilbake til iPad, stiller du inn iTunes til ikke å synkronisere videoen. Les [Synkronisere med iTunes](#) på side 16.

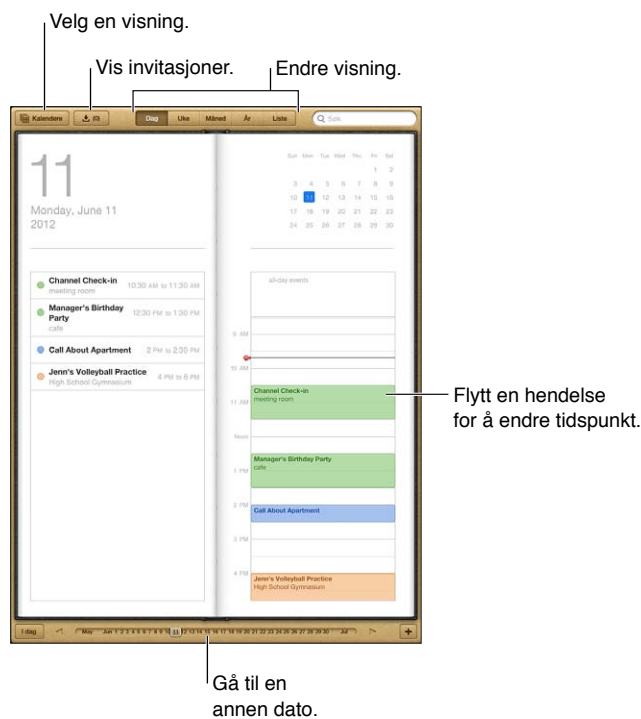
Kalender

13



Oversikt

iPad gjør det enkelt å holde avtaler. Du kan vise kalendere enkeltvis, eller du kan vise flere samtidig.



Vis eller rediger en hendelse: Trykk på hendelsen. Du kan:

- angi et primært og sekundært varsel
- endre dato, klokkeslett og varighet for en hendelse
- flytte en hendelse til en annen kalender
- invitere andre til hendelser på iCloud-, Microsoft Exchange- og CalDAV-kalendere
- slette hendelsen

Du kan også flytte en hendelse ved å holde på den og dra den til et nytt klokkeslett, eller ved å justere gripepunktene.

Legg til en hendelse: Trykk på **+**, skriv inn informasjon om hendelsen, og trykk deretter på Ferdig.

- *Angi standardkalender for nye hendelser:* Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere > Standardkalender.
- *Angi standard varseltider for bursdager og hendelser:* Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere > Standard varseltider.


Søk etter hendelser: Skriv inn tekst i søkefeltet. Det søkes i titler, inviterte, steder og notater for kalenderne du viser. Du kan også søke etter kalenderhendelser fra Hjem-skjermen. Les [Søke](#) på side 27.

Still inn kalendervarsellyder: Velg Innstillinger > Lyder > Kalendervarsel.

Importer hendelser fra en kalenderfil: Hvis du mottar en .ics-kalenderfil i Mail, åpner du meldingen og trykker på kalenderfilen for å importere alle hendelsene den inneholder. Du kan også importere en .ics-fil som er publisert på Internett, ved å trykke på en kobling til filen. Enkelte .ics-filer oppretter abonnement på en kalender i stedet for å legge til hendelser i kalenderen. Les [Arbeide med flere kalendere](#) nedenfor.

Hvis du har en iCloud-konto, en Microsoft Exchange-konto eller en støttet CalDAV-konto, kan du sende og motta møteinvitasjoner.

Inviter andre til en hendelse: Trykk på en hendelse, trykk på Rediger, og trykk deretter på Inviterte for å velge personer fra Kontakter.

Svar på en invitasjon: Trykk på en hendelse i kalenderen. Trykk eventuelt på  for å vise Hendelse-skjermen, og trykk deretter på en invitasjon. Du kan vise informasjon om arrangøren og andre inviterte. Hvis du legger til kommentarer (som kanskje ikke er tilgjengelig for alle typer kalendere), blir kommentarene synlige for arrangøren, men ikke for de andre deltakerne.

Godta en hendelse uten å merke tidspunktet som reservert: Trykk på hendelsen, trykk deretter på Tilgjengelighet, og velg «Ledig». Hendelsen blir stående på kalenderen, men tidspunktet vises ikke som opptatt for andre som sender deg invitasjoner.

Arbeide med flere kalendere

Du kan vise enkeltkalendere eller flere kalendere samtidig. Du kan abonnere på kalendere fra iCloud, Google, Yahoo! og iCalendar, samt hendelser og bursdager fra Facebook.

Slå på iCloud-, Google-, Exchange- eller Yahoo!-kalendere: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, trykk på en konto, og slå på Kalender.

Legg til en CalDAV-konto: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, trykk på Legg til konto, og trykk på Annet. Under Kalendere trykker du på Legg til CalDAV-konto.

Vis Facebook-hendelser: Velg Innstillinger > Facebook, og logg deg på Facebook-kontoen din og slå på tilgang til Kalender.

Velg hvilke kalendere som skal vises: Trykk på Kalendere, og trykk for å markere kalenderne du vil vise. Hendelsene for alle markerte kalendere vises i én visning.

Vis Bursdager-kalenderen: Trykk på Kalendere, og trykk deretter på Bursdager for å inkludere bursdager fra kontaktene dine i hendelser. Hvis du har konfigurert en Facebook-konto, kan du også inkludere bursdagene til Facebook-vennene dine.

Du kan abonnere på alle kalendere som bruker iCalendar-formatet (.ics). Støttede kalenderbaserte tjenester inkluderer iCloud, Yahoo!, Google og Kalender-programmet i OS X. Du kan lese hendelser fra en abonnementskalender på iPad, men du kan ikke redigere hendelser eller opprette nye.

Abonner på en kalender: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere. Deretter trykker du på Legg til konto. Velg Annet, og trykk på Legg til abonnementskalender. Skriv inn tjener- og filnavnet for .ics-filen du vil abonnere på. Du kan også abonnere på en iCalendar-kalender (.ics) som er publisert på Internett, ved å trykke på en kobling til kalenderen.

Dele iCloud-kalendere

Du kan dele en iCloud-kalender med andre iCloud-brukere. Når du deler en kalender, kan andre se den, og du kan også la dem legge til og endre hendelser. Du kan også dele en skrivebeskyttet versjon som alle kan se.

Opprett en iCloud-kalender: Trykk på Kalendere, trykk på Rediger, og trykk deretter på Legg til kalender.

Del en iCloud-kalender: Trykk på Kalendere, trykk på Rediger, og trykk deretter på iCloud-kalenderen du vil dele. Trykk på Legg til person, og velg noen fra Kontakter. Vedkommende får en e-postinvitasjon til kalenderen, men må ha en Apple-ID og en iCloud-konto for å kunne godta invitasjonen.

Slå av varslinger for delte kalendere: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, og slå av Delt kalender-varsler.

Endre noens tilgang til en delt kalender: Trykk på Kalendere, trykk på Rediger, trykk på den delte kalenderen, og trykk deretter på en person du deler med. Du kan slå av vedkommendes tilgang til å redigere kalenderen, sende invitasjonen til kalenderen på nytt eller slutte å dele kalenderen med vedkommende.

Del en skrivebeskyttet kalender med alle: Trykk på Kalendere, trykk på Rediger, og trykk deretter på iCloud-kalenderen du vil dele. Slå på Offentlig kalender, og trykk deretter på Del kobling for å kopiere eller sende URL-adressen til kalenderen. Alle kan bruke URL-adressen til å abonnere på kalenderen ved hjelp av et kompatibelt program, for eksempel Kalender for iOS eller OS X.

Kalenderinnstillinger

Det er flere innstillinger i Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere som påvirker Kalender og kalenderkontoene dine. Dette omfatter følgende:

- synkronisering av tidligere hendelser (fremtidige hendelser synkroniseres alltid)
- varseltonen som spilles for nye møteinvitasjoner
- tidssonestøtte for kalenderen, for å vise datoer og klokkeslett for en annen tidssone

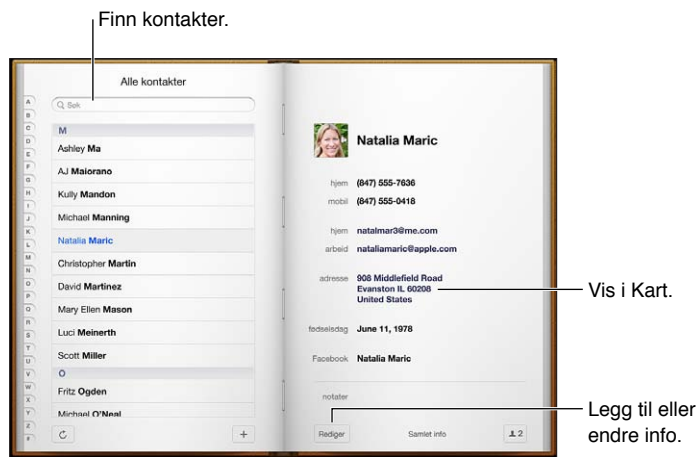
Kontakter

14



Oversikt

Med iPad får du tilgang til og kan redigere kontaktlister fra personlige kontoer samt jobb- og organisasjonsrelaterte kontoer.



Konfigurer Min info-kortet: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, trykk på Min info, og velg kontaktkortet med navnet ditt og opplysningene dine. Min info-kortet brukes av Siri og andre programmer. Bruk feltene for relaterte personer til å definere relasjoner du vil at Siri skal kjenne til, slik at du kan si ting som «find my sister».

Søk i kontakter: Trykk på søkefeltet øverst i listen med kontakter, og skriv inn det du vil søke etter. Du kan også søke i kontakter fra Hjem-skjermen. Les [Søke](#) på side 27.

Del en kontakt: Trykk på en kontakt, og trykk på Del kontakt. Du kan sende kontaktinformasjonen via e-post eller melding.

Legg til en kontakt: Trykk på +. Du kan ikke legge til kontakter fra en katalog du bare viser, for eksempel Global adresseliste i Microsoft Exchange.

Legg til en kontakt i Favoritter-listen: Velg en kontakt, og bla ned og trykk på Legg til i favoritter-knappen. Favoritter-listen brukes av Ikke forstyrr. Les [Ikke forstyrr](#) og [Varsling](#) på side 113. Du kan vise og redigere Favoritter-listen i FaceTime-programmet.

Slett en kontakt: Velg en kontakt, og trykk deretter på Rediger. Rull nedover, og trykk på Slett kontakt.

Rediger en kontakt: Velg en kontakt, og trykk deretter på Rediger. Du kan:

- *Legg til et nytt felt:* Trykk på , og velg eller skriv inn en etikett for feltet.
- *Endre en feltetikett:* Trykk på etiketten, og velg en annen. Hvis du vil legge til et nytt felt, trykker du på Legg til tilpasset etikett.
- *Endre ringetonen eller tekstmeldingstonen for kontakten:* Trykk på ringetone- eller SMS- tonefeltet, og velg en ny lyd. Hvis du vil endre standardtonen for kontakter, går du til Innstillinger > Lyder.
- *Knytt et bilde til kontakten:* Trykk på Legg til bilde. Du kan ta bilde med kameraet eller bruke et eksisterende bilde.
- *Oppdater kontaktinformasjon via Twitter:* Velg Innstillinger > Twitter > Oppdater kontakter. Kontaktene samkjøres ved hjelp av e-postadresser. For venner du følger, oppdateres kontaktkortet med brukernavn og bilde fra Twitter.
- *Oppdater kontaktinformasjon via Facebook:* Velg Innstillinger > Facebook > Oppdater kontakter. Kontaktene samkjøres ved hjelp av e-postadresser. For hvert treff i vennelisten oppdateres kontaktkortet med brukernavn og bilde fra Facebook.

Legge til kontakter

I tillegg til å legge til kontakter kan du gjøre følgende:

- *Bruk iCloud-kontaktene dine:* Velg Innstillinger > iCloud, og slå deretter på Kontakter.
- *Importer Facebook-vennene dine:* Velg innstillinger > Facebook, og slå på Kontakter i listen «Tillat at disse programmene bruker kontoen». Dette oppretter en Facebook-gruppe i Kontakter.
- *Få tilgang til en global adresseliste i Microsoft Exchange:* Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, trykk deretter på Exchange-kontoen, og slå på Kontakter.
- *Konfigurer en LDAP- eller CardDAV-konto for tilgang til skole- eller jobbkataloger:* Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere > Legg til konto > Annet. Trykk deretter på «Legg til LDAP-konto» eller «Legg til CardDAV-konto», og oppgi kontoinformasjonen.
- *Synkroniser kontakter fra datamaskinen, Yahoo! eller Google:* I iTunes på datamaskinen slår du på synkronisering av kontakter i infopanelet for enheten. Du finner mer informasjon i iTunes-hjelpen.
- *Importer kontakter fra et vCard:* Trykk på et .vcf-vedlegg i en e-post eller melding, eller på en nettside.

Søk på en GAL-, CardDAV- eller LDAP-tjener: Trykk på Grupper, trykk på katalogen du vil søke i, og skriv inn det du søker etter.


Arkiver kontaktinformasjon fra en GAL-, LDAP- eller CardDAV-tjener: Søk etter kontakten du vil legge til, og trykk på Legg til kontakt.

Vis eller skjul en gruppe: Trykk på Grupper, og marker deretter gruppene du vil se. Denne knappen vises kun hvis du har mer enn én kontaktkilde.

Når du har kontakter fra flere kilder, får du kanskje flere oppføringer for samme person. For å unngå at flere like kontaktoppføringer vises i Alle kontakter-listen, vises kontakter fra ulike kilder som har samme navn, som én *samlet kontakt*. Når du går til en samlet kontakt, vises tittelen Samlet info øverst på skjermen.

Opprett en kobling for en kontakt: Rediger en kontakt, trykk på Rediger, trykk deretter på Slå sammen kontakt, og velg en kontakt.

Sammenkoblede kontakter slås ikke sammen. Hvis du endrer eller legger til informasjon i en samlet kontakt, blir endringene kopiert til hver av de opprinnelige kontoene der informasjonen allerede finnes.

Hvis du kobler sammen kontakter med ulike for- eller etternavn, vil det ikke føre til at navnene på de opprinnelige kortene endres, men kun ett navn vises på det samlede kortet. Hvis du vil angi hvilket navn som skal vises på det samlede kortet, trykker du på , trykker på kortet med det navnet du foretrekker, og deretter trykker du på Bruk dette navnet for samlet kort.

Vis kontaktinformasjon fra den opprinnelige kontoen: Trykk på en av de opprinnelige kontoene.

Fjern en kobling til en kontakt: Trykk på Rediger, trykk på , og trykk deretter på Fjern kobling.

Kontaktinnstillinger

Hvis du vil endre kontaktinnstillingene, velger du Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere. Med valgene kan du gjøre følgende:

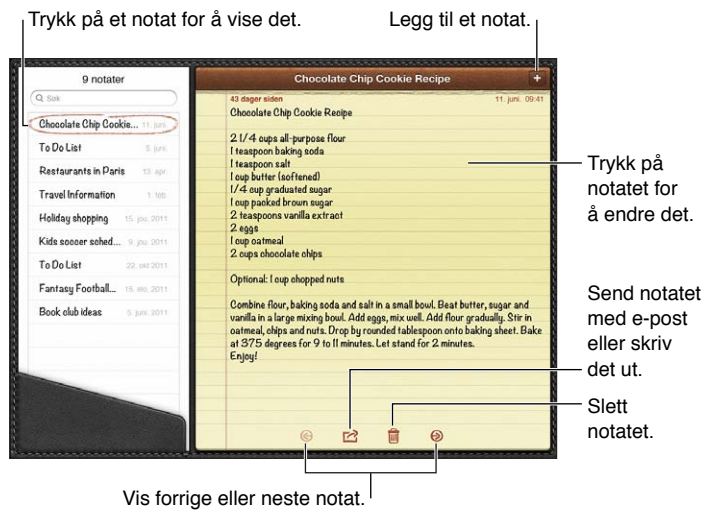
- endre hvordan kontakter skal sorteres
- vise kontakter etter for- eller etternavn
- angi standardkonto for nye kontakter
- konfigurere Min info-kortet

Notater

15



Med den store skjermen og det skjermbaserte tastaturet gjør iPad det enkelt å skrive notater. iCloud gjør notater du skriver på iPad, tilgjengelige på de andre enhetene dine.



Bruk iCloud til å holde notater oppdatert på iOS-enheter og Mac-maskiner:

- Hvis du bruker en *icloud.com*, *me.com*- eller *mac.com*-e-postadresse til iCloud: Velg Innstillinger > iCloud, og slå på Notater.
- Hvis du bruker en Gmail- eller annen IMAP-konto til iCloud: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, og slå på Notater for kontoen.

Angi standardkonto for nye notater: Velg Innstillinger > Notater.

Opprett et notat på en bestemt konto: Trykk på Kontoer, og marker kontoen før du trykker på **+** for å opprette notatet. Hvis du ikke ser Kontoer-knappen, trykker du på Notater-knappen først.

Vis kun notater på en bestemt konto: Trykk på Kontoer, og velg kontoen. Hvis du ikke ser Kontoer-knappen, trykker du på Notater først.

Slett et notat når du viser listen over notater: Dra mot høyre eller venstre over notatet i listen.

Søk i notater: Når du viser listen over notater, blar du til toppen av listen for å vise søkefeltet. Trykk i feltet, og skriv det du leter etter. Du kan også søke etter notater fra Hjem-skjermen. Les [Søke](#) på side 27.

Skriv ut et notat eller send det med e-post: Mens du leser notatet, trykker du på . Hvis du vil sende notatet med e-post, må iPad være konfigurert for e-post. Les [Konfigurere Mail og andre kontoer](#) på side 14.

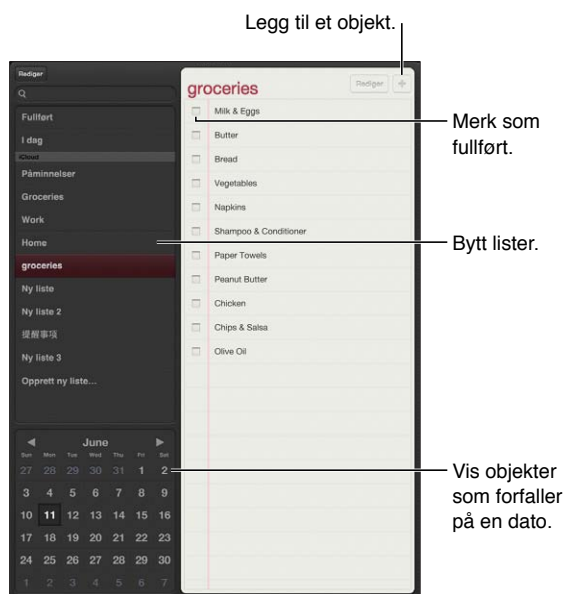
Endre fonten: Velg Innstillinger > Notater.

Påminnelser

16




Med Påminnelser kan du holde styr på alt du har å gjøre.



Se detaljer om påminnelser: Trykk på en påminnelse. Du kan:

- endre eller slette den
- angi en forfallsdato
- angi en prioritet
- legge til notater
- flytte den til en annen liste

På enkelte iPad Wi-Fi + Cellular-modeller kan Påminnelser varsle deg når du kommer til eller forlater et sted.

Legg til et stedsvarsel: Mens du legger inn en påminnelse, trykker du på  og slår på «Minn meg på det på et sted».

Hvis du vil bruke et annet sted, trykker du på der du er. Steder i listen inkluderer adresser fra ditt eget infokort i Kontakter, for eksempel hjemsteds- og jobbadresser du har lagt til. Hvis du vil bruke en annen adresse, trykker du på Oppgi en adresse.

Merk: Stedspåminnelser er kun tilgjengelige på nye iPad Wi-Fi + Cellular-modeller. Du kan heller ikke angi steder for påminnelser i Microsoft Exchange- og Outlook-kontoer.

Søk i påminnelser: Skriv inn et ord eller uttrykk i søkefeltet. Det søkes etter navn på påminnelser. Du kan også bruke Siri til å finne eller legge til påminnelser.

Slå av påminnellesvarslinger: Velg Innstillinger > Varsling. Du finner mer informasjon under [Ikke forstyrr og Varsling](#) på side 113.

Angi lyden som spilles for påminnelser: Velg Innstillinger > Lyder.

Hold påminnelser oppdatert på andre enheter: Velg Innstillinger > iCloud, og slå deretter på Påminnelser. Hvis du vil holde deg oppdatert med Påminnelser på OS X Mountain Lion, slår du på iCloud på Mac-maskinen også. Enkelte andre kontotyper, for eksempel Exchange, har også støtte for påminnelser: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, og slå på Påminnelser for kontoene du vil bruke.

Angi en standardliste for nye påminnelser: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, og trykk på Standardliste under Påminnelser.

Klokke

17



Du kan legge til klokker som viser hva klokken er i andre store byer og tidssoner verden over.

Slett klokker eller endre rekkefølgen på dem.



Legg til en klokke.

Vis klokker, still inn en alarm, ta tiden på noe, eller start en nedtelling.

Legg til en klokke: Trykk på Legg til, og skriv inn navnet på en by, eller velg en by fra listen. Hvis du ikke finner byen du leter etter, kan du prøve med en større by i samme tidssone.

Vis en klokke i fullskjermvisning: Trykk på en klokke, så fyller den skjermen. Trykk på Verdensklokke for å vise alle klokkene dine.

Organiser klokker: Trykk på Rediger, og dra i ≡ for å flytte, eller trykk på ⊖ for å slette.

Still inn en alarm: Trykk på Alarm, og trykk på +.

Endre en alarm: Trykk på Rediger, og trykk på > for å endre innstillingene, eller trykk på ⊖ for å slette.

Still inn dvale etter nedtelling: Trykk på Nedtelling, velg en tid, trykk på Lyder, velg Stopp avspilling, trykk på Angi, og trykk deretter på Start.



Finne steder

ADVARSEL: Du finner viktig informasjon om hvordan du navigerer trygt og unngår å bli distraheret mens du kjører, under [Viktig sikkerhetsinformasjon](#) på side 125.



Viktig: Kart, veibeskrivelser, 3D, Flyover og stedsbaserte programmer avhenger av datatjenester. Disse datatjenestene kan bli endret, og det er mulig at de ikke er tilgjengelige i alle områder. Dette kan resultere i at kart, veibeskrivelser, 3D, Flyover og stedsbasert informasjon ikke er tilgjengelig eller inneholder upresis eller ufullstendig informasjon. Sammenligne informasjonen som vises på iPad-enheten, med omgivelsene, og følg skilting ved avvik. Enkelte kartfunksjoner krever Stedstjenester. Les [Personvern](#) på side 119.


Finn et sted: Trykk på søkefeltet, og skriv deretter inn en adresse eller annen informasjon, for eksempel:

- kryss («Storgata og Hausmannsgate»)
- område («Bislett»)
- landemerke («Operaen»)


- postnummer
- bedrift («kinoer», «restauranter oslo», «apple inc new york»)

Eller trykk på et av forslagene i listen under søkefeltet.

Naviger i kart:

- *Flytt opp eller ned, til venstre eller til høyre:* Dra på skjermen.
- *Roter kartet:* Roter to fingre på skjermen. Et kompass øverst til høyre viser kartets retning.
- *Gå tilbake til visning mot nord:* Trykk på .

Finn posisjonen til en kontakt eller til et nylig søk eller et søk med bokmerke: Trykk på .

Finn og del informasjon om et sted: Trykk på nålen for å vise informasjonsbanneret, og trykk på . Når det er tilgjengelig, kan du se omtaler og bilder fra Yelp. Du kan også få veibeskrivelser, kontakte bedriften, besøke hjemmesiden, legge til bedriften i kontaktlisten, dele plasseringen eller legge til bokmerke for plasseringen.



- *Les omtaler:* Trykk på Omtaler. Hvis du vil bruke andre Yelp-funksjoner, trykker du på knappene under omtalene.
- *Se bilder:* Trykk på Bilder.
- *Send en plassering med e-post eller SMS, tweet den, eller publiser den på Facebook:* Trykk på Del sted. Hvis du vil tweete eller publisere på Facebook, må du være logget på kontoen. Les [Deling](#) på side 29.

Bruk nålen til å merke en plassering. Hold fingeren på kartet til nålen vises.

Velg standard-, hybrid- eller satellittvisning: Trykk i nederste høyre hjørne.

Rapporter et problem: Trykk i nederste høyre hjørne.


Veibeskrivelser


Få en veibeskrivelse: Trykk på , trykk på , skriv inn start- og sluttsted, og trykk på Rute. Eller velg et sted eller en rute fra listen når det er tilgjengelig. Hvis det vises flere ruter, trykker du på den du vil bruke.



- *Hør veibeskrivelser sving for sving (iPad Wi-Fi + Cellular):* Trykk på Start.



Kart følger deg på ruten og leser opp veibeskrivelsene sving for sving helt til du er framme. Trykk på skjermen for å vise eller skjule kontrollene.

Hvis iPad låses automatisk, vises Kart fortsatt på skjermen og fortsetter å lese opp instruksjonene. Du kan også åpne et annet program og fortsatt få veibeskrivelser sving for sving. Hvis du vil gå tilbake til Kart, trykker du på banneret øverst på skjermen.

- *Hør veibeskrivelser sving for sving (iPad Wi-Fi):* Trykk på Start, og dra mot venstre for å se neste instruksjon.
- *Gå tilbake til ruteoversikten:* Trykk på Oversikt.
- *Vis veibeskrivelsene i en liste:* Trykk på  på Oversikt-skjermen.
- *Stopp veibeskrivelser sving for sving:* Trykk på Slutt.

Få raske veibeskrivelser fra der du er: Trykk på  på banneret for reisemålet, og trykk deretter på Veibeskrivelse hit.

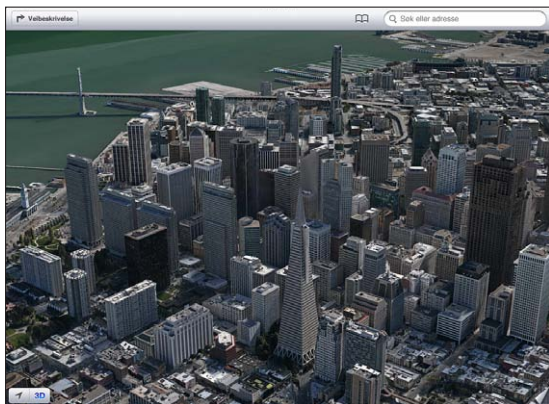
Få veibeskrivelse for å gå: Trykk på , trykk på , skriv inn start- og sluttsted, og trykk på Start. Eller velg et sted eller en rute fra listen når det er tilgjengelig. Trykk på Start, og dra mot venstre for å se neste instruksjon.

Få veibeskrivelse for offentlig transport: Trykk på , skriv inn start- og sluttsted, trykk på , og trykk på Start. Eller velg et sted eller en rute fra listen når det er tilgjengelig. Last ned og åpne ruteprogrammene for transporttjenestene du vil bruke.


Vis trafikkinformasjon: Trykk på nederste høyre hjørne av skjermen, og trykk deretter på Vis trafikk. Oransje prikker viser treg trafikk, og røde prikker viser kø. Hvis du vil se en hendelsesrapport, trykker du på en markør.

3D og Flyover

På tredje generasjon iPad og nyere kan du bruke 3D (standardvisning) eller Flyover (satellitt- eller hybridvisning) for å få tredimensjonal visning av mange byer rundt i verden. Du kan navigere på vanlig måte og zoome inn for å se bygninger. Du kan også justere kameravinkelen.



Transamerica Pyramid Building er et registrert tjenestemerke for Transamerica Corporation.

Bruk 3D eller Flyover: Zoom inn til **3D** eller  blir aktiv, og trykk på knappen. Eller dra oppover med to fingre. Du kan bytte mellom 3D og Flyover ved å trykke nederst i høyre hjørne og endre visningen.

Juster kameravinkelen: Dra oppover eller nedover med to fingre.

Kart-innstillinger

Angi valg for Kart: Velg Innstillinger > Kart. Innstillingene gjelder:

- volum for navigeringsstemme (iPad Wi-Fi + Cellular)
- miles eller kilometer for avstand
- språk og størrelse for etiketter



Hente musikk

Få musikk og annet lydinnhold på iPad:

- *Kjøp og last ned fra iTunes Store:* Trykk på Butikk under Musikk. Les Kapittel 20, [iTunes Store](#), på side 83.
- *Last automatisk ned musikk som er kjøpt på andre iOS-enheter og datamaskiner:* Les [Bruk av iCloud](#) på side 15.
- *Synkroniser innhold med iTunes på datamaskinen:* Les [Synkronisere med iTunes](#) på side 16.
- *Bruk iTunes Match til å arkivere musikkbiblioteket i iCloud:* Les [iTunes Match](#) på side 81.

Spille musikk

ADVARSEL: Du finner viktig informasjon om hvordan du unngår hørselsskader, under [Viktig sikkerhetsinformasjon](#) på side 125.

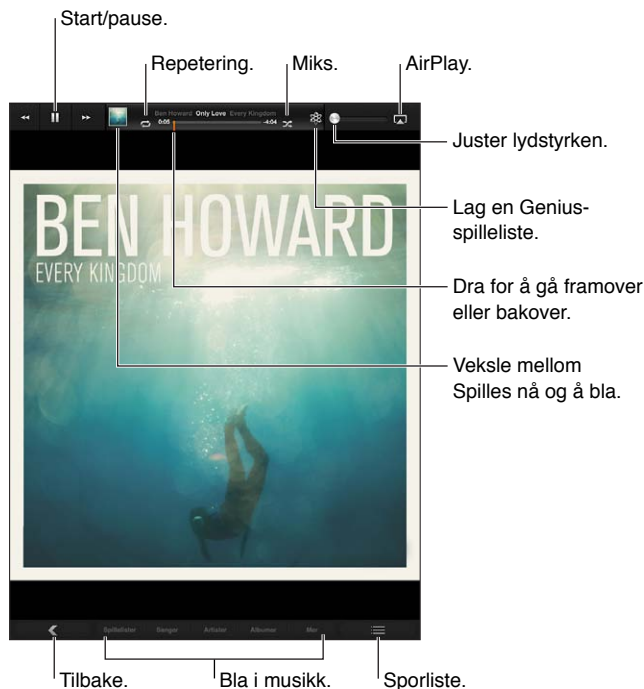
Du kan høre på lyd fra den innebygde høyttaleren, hodetelefoner koblet til hodetelefonutgangen, eller trådløse Bluetooth-stereohodetelefoner sammenkoblet med iPad. Når hodetelefoner kobles til eller sammenkobles, kommer det ikke lyd fra høyttaleren.

Spill av et spor: Naviger etter spilleliste, sang, artist eller en annen kategori, og trykk deretter på sporet. Avspillingskontrollene vises øverst på skjermen.


- *Se flere navigeringsknapper:* Trykk på Mer.
- *Gå til et punkt i en sang:* Flytt spillehodet langs navigeringslinjen. Dra fingeren nedover for å redusere navigeringshastigheten.

Vis Spilles nå-skjermen: Trykk på miniatyrbildet av albumbildet øverst på skjermen.

- *Vis kontrollene:* Trykk på skjermen.
- *Bla gjennom sanger ved hjelp av albumbilder:* Dra fingeren mot venstre eller høyre. Avspilling av sanger starter automatisk.
- *Se alle sporene på albumet som inneholder sangen som spilles:* Trykk på . Trykk på et spor for å spille det. Hvis du vil gå tilbake til Spilles nå-skjermen, trykker du på på nytt.
- *Gi sanger vurderinger:* I sporlistevisningen trykker du på raden med prikker over listen for å angi antall stjerner. Du kan bruke vurderinger når du oppretter smarte spillelister i iTunes.



Søk etter musikk (titler, artister, album og komponister): Når du navigerer, skriver du inn tekst i søkefeltet nederst til høyre på skjermen. Du kan også søke etter lydinnhold fra Hjem-skjermen. Les [Søke](#) på side 27.

Vis lydkontroller mens du er i et annet program: Dobbelttrykk på Hjem-knappen , og dra deretter mot høyre nederst på skjermen.

Gjeldende radioprogram. Trykk for å åpne det.




Vis lydkontroller når skjermen er låst: Dobbelttrykk på Hjem-knappen .




Spill musikk på AirPlay-høytalere eller Apple TV: Trykk på . Les [AirPlay](#) på side 30.


Podcaster og lydbøker

Kontroller og informasjon for podcaster og lydbøker vises på Spilles nå-skjermen når du starter avspillingen.

Merk: Podcaster-programmet får du gratis i App Store. Les Kapittel 24, [Podcaster](#), på side 93. Hvis du installerer Podcaster-programmet, fjernes innhold og kontroller for podcaster fra Musikk.

Still inn avspillingshastigheten for podcaster: Trykk på . Trykk en gang til for å endre hastigheten.

-  = spill av med dobbel hastighet.
-  = spill av med halv hastighet.
-  = spill av med normal hastighet.



Gjenta de siste 15 sekundene av podcasten: Trykk på .

Last ned flere podcastepisoder: Trykk på Podcaster (hvis Podcaster ikke vises, trykker du på Mer først), og trykk deretter på en podcast for å se tilgjengelige episoder.

Spillelister

Opprett en spilleliste: Vis Spillelister, trykk på Ny nesten øverst på skjermen, og skriv inn og arkiver et navn. Marker sanger og videoer du vil ha med, og trykk på Ferdig.

Rediger en spilleliste: Trykk på Spillelister, marker spillelisten, og trykk deretter på Rediger.

- *Legg til flere sanger:* Trykk på Legg til sanger.
- *Slett en sang:* Trykk på . Selv om du sletter en sang fra en spilleliste, blir den ikke slettet fra iPad.
- *Endre rekkefølge på sangene:* Dra i .

Nye og endrede spillelister kopieres til iTunes-biblioteket neste gang du synkroniserer iPad med datamaskinen, eller via iCloud hvis du abonnerer på iTunes Match.

Slett en spilleliste: Gå til Spillelister, hold fingeren på spillelisten, og trykk deretter på .

Slett en sang fra iPad: Gå til Sanger, dra over sangen, og trykk på Slett.

Sangen slettes fra iPad, men ikke fra iTunes-biblioteket på Mac eller PC, eller fra iCloud.


Genius

En Genius-spilleliste er en samling sanger fra biblioteket som passer godt sammen. Genius er en gratistjeneste, men du må ha en Apple-ID for å kunne bruke funksjonen.

En Genius-miks er et utvalg sanger med samme type musikk som opprettes på nytt fra biblioteket ditt hver gang du hører på miksen.


Bruk Genius på iPad: Slå på Genius i iTunes på datamaskinen, og synkroniser deretter iPad med iTunes. Genius-mikser synkroniseres automatisk, med mindre du administrerer musikken manuelt. Du kan også synkronisere Genius-spillelister.

Spille en Genius-miks: Trykk på Spillelister, og trykk deretter på en av Genius-miksene øverst i spillelistene.

Lag en Genius-spilleliste: Spill en sang, og trykk deretter på  øverst på skjermen.



Genius-spillelisten legges til i spillelistene dine, etter Genius-miksene.

Spill en Genius-spilleliste: Trykk på spillelisten.

- *Oppdater spillelisten:* Trykk på Oppdater.
- *Arkiver spillelisten:* Trykk på Arkiver. Spillelisten arkiveres med sangtittelen til sangen du valgte, og merkes med .

Erstatt Genius-spillelisten basert på en annen sang: Spill en sang, og trykk deretter på .

Rediger en arkivert Genius-spilleliste: Trykk på spillelisten, og trykk deretter på Rediger.

- *Slett en sang:* Trykk på .
- *Endre rekkefølge på sangene:* Dra i .

Slett en arkivert Genius-spilleliste: Hold fingeren på spillelisten, og trykk deretter på .

Genius-spillelister som opprettes på iPad, kopieres til datamaskinen når du synkroniserer med iTunes.

Merk: Når en Genius-spilleliste er synkronisert med iTunes, kan du ikke slette den direkte fra iPad. Bruk iTunes til å endre navn på spillelisten, stoppe synkroniseringen eller slette spillelisten.

Siri

Du kan bruke Siri (tredje generasjon iPad eller nyere) til å styre musikkavspillingen. Les Kapittel 4, [Siri](#), på side 35.

Bruk Siri til å spille musikk: Trykk og hold på Hjem-knappen .

- *Spill musikk eller sett på pause:* Si «play» eller «play music». Si «pause», «pause music» eller «stop» for å sette musikken på pause. Du kan også si «next song» eller «previous song».
- *Spill et album, en artist eller en spilleliste:* Si «play» og deretter «album», «artist» eller «playlist» og navnet.
- *Spill gjeldende spilleliste i tilfeldig rekkefølge:* Si «shuffle».
- *Finn ut mer om den gjeldende sangen:* Si «what's playing», «who sings this song» eller «who is this song by».
- *Bruk Genius til å spille lignende sanger:* Si «Genius» eller «play more songs like this».

iTunes Match

iTunes Match lagrer musikkbiblioteket ditt i iCloud – inkludert sanger som er importert fra CD-plater – og gjør det mulig å spille av samlingen din på iPad og andre iOS-enheter og datamaskiner. iTunes Match tilbys som en betalt abonnements-tjeneste. Du finner ut hvor det er tilgjengelig, på support.apple.com/kb/HT5085?viewlocale=no_NO.

Abonner på iTunes Match: I iTunes på datamaskinen går du til Butikk > Slå på iTunes Match og klikker deretter på Abonner-knappen.

Når du abonnerer, legger iTunes musikken, spillelistene og Genius-miksene dine til i iCloud. Sanger som også finnes i iTunes Store, er automatisk tilgjengelige i iCloud-biblioteket. Andre sanger lastes opp. Du kan laste ned og spille sanger som matcher, i opptil iTunes Plus-kvalitet (256 kbps AAC uten DRM-beskyttelse), selv om originalen var av dårligere kvalitet. Du finner mer informasjon på www.apple.com/no/icloud/features.


Slå på iTunes Match: Velg Innstillinger > Musikk.

Når du slår på iTunes Match, fjernes synkronisert musikk fra iPad, og Genius-mikser og Genius-spillelister deaktiveres.

Merk: Hvis «Bruk mobildata for iTunes» er på i Innstillinger > Generelt > Mobilnett, kan det påløpe mobildatakostnader.

Sanger lastes ned til iPad når du spiller dem. Du kan også laste ned sanger og albumer manuelt.

Last ned en sang eller et album til iPad: Mens du blar, trykker du på .

Merk: Når iTunes Match er på, fjernes nedlastet musikk automatisk fra iPad når det trengs mer plass. Slettingen starter med de eldste og minst spilte sangene. iCloud-symboler () vises igjen for sanger og albumer som blir fjernet. Disse viser at sangene og albumene fortsatt er tilgjengelige i iCloud, men ikke er lagret på iPad-enheten.

Fjern en sang eller et album manuelt: Dra fingeren sidelengs over sangen eller albumet, og trykk på Slett.

Vis kun musikk som har blitt lastet ned fra iCloud: Velg Innstillinger > Musikk, og slå deretter av Vis all musikk (kun tilgjengelig når iTunes Match er på).

Administrer enhetene dine med iTunes Match eller Automatiske nedlastinger: I iTunes på datamaskinen velger du Butikk > Vis Apple-ID. Logg deg på, og klikk på Behandle enheter i delen «iTunes i nettskyen».

Hjemmedeling

Hjemmedeling gjør det mulig å spille musikk, filmer og TV-programmer fra iTunes-biblioteket på en Mac eller PC. iPad og datamaskinen må være på samme Wi-Fi-nettverk.

Merk: Hjemmedeling krever iTunes 10.2 eller nyere, som er tilgjengelig på www.itunes.com/no/download. Bonusinnhold som digitale hefter og iTunes Extras-innhold, kan ikke deles.

Spill musikk fra iTunes-biblioteket på datamaskinen på iPad:

- 1 Velg Arkiv > Hjemmedeling > Slå på Hjemmedeling i iTunes på datamaskinen. Logg på, og klikk på Opprett Hjemmedeling.
- 2 På iPad går du til Innstillinger > Musikk, og logger deretter på Hjemmedeling med samme Apple-ID og passord.
- 3 I Musikk trykker du på Mer, trykker på Delt og velger biblioteket på datamaskinen.

Gå tilbake til innholdet på iPad: Trykk på Delt, og velg Min iPad.

Musikkinnstillinger

Velg Innstillinger > Musikk for å angi valg for Musikk, inkludert følgende:

- Volumjustering (for å normalisere volumet på lydinnholdet)
- Equalizer (EQ)

Merk: EQ påvirker all utgående lyd, inkludert hodetelefonutgangen og AirPlay.

EQ-innstillingene gjelder generelt bare for musikk som spilles fra Musikk-programmet.

Kveld-innstillingen gjelder imidlertid for all utgående lyd – både video og musikk. Kveld komprimerer den dynamiske rekkevidden for utgående lyd, slik at volumet reduseres der hvor det er høyt, og økes når det er lavt. Du kan for eksempel bruke denne innstillingen når du hører på musikk på fly, eller i andre omgivelser med mye støy.

- Albumartistsortering
- iTunes Match
- Hjemmedeling

Angi volumbegrensningen: Velg Innstillinger > Musikk > Volumbegrensning, og juster volumskyveknappen.

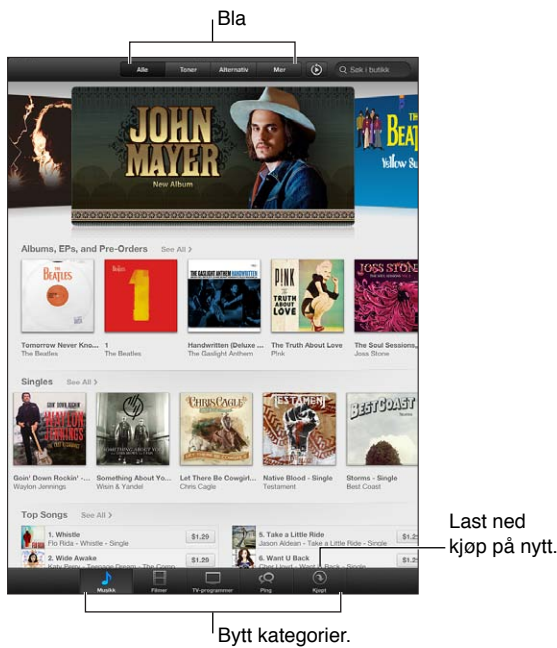
Begrens endringer i volumbegrensningen: Velg Innstillinger > Generelt > Restriksjoner > Volumbegrensning, og trykk på Ikke tillat endringer.

iTunes Store

20



Bruk iTunes Store til å legge til musikk, TV-programmer og podcaster på iPad.



Bruk iTunes Store til følgende:

- finne musikk, TV-programmer, filmer, ringetoner og annet, ved å bla eller søke
- laste ned tidligere kjøp

Merk: Du trenger Internett-forbindelse og en Apple-ID for å bruke iTunes Store.

Bla gjennom innhold: Trykk på en av kategoriene. Trykk på Sjangre for å snevre inn listen. Hvis du vil se mer informasjon om et objekt, trykker du på det.

Søk etter innhold: Trykk på Søk, og trykk deretter på søkefeltet og skriv inn ett eller flere ord. Deretter trykker du på Søk.

Forhåndsvis et objekt: Trykk på en sang eller video for å spille av en smakebit.

Kjøp et objekt: Trykk på prisen (eller trykk på Gratis), og trykk deretter igjen for å kjøpe objektet. Hvis du allerede har kjøpt objektet, vises «Last ned» i stedet for prisen, og du må ikke betale på nytt. Hvis du vil se framdriften for objekter som lastes ned, trykker du på Nedlastinger nederst på skjermen.

Lei en film: I noen områder er enkelte filmer tilgjengelige for leie. Du har 30 dager på å begynne å se en film du har leid. Når du har begynt å spille den av, kan du se den så mange ganger du vil på 24 timer. Etter disse fristene slettes filmen automatisk.

Last ned et tidligere kjøp: Trykk på Kjøpt. Hvis du vil laste ned kjøp fra andre enheter automatisk, går du til Innstillinger > iTunes og App Store.

Løs inn et gavekort eller en kode: Trykk på en kategori (for eksempel Musikk), bla ned til bunnen, og trykk på Løs inn.

Send en gave: Mens du viser objektet du vil gi som gave, trykker du på  og deretter på Gave.

Vis eller rediger kontoen: Velg Innstillinger > iTunes og App Store, trykk på Apple-ID-en din, og trykk deretter på Vis Apple-ID. Trykk på et objekt for å redigere det. Hvis du vil endre passordet, trykker du på Apple-ID-feltet.

Slå iTunes Match av eller på: Velg Innstillinger > iTunes og App Store. iTunes Match er en abonnements-tjeneste som lagrer all musikken din i iCloud, slik at du har tilgang til den uansett hvor du er.

Logg på med en annen Apple-ID: Velg Innstillinger > iTunes og App Store, trykk på kontonavnet ditt, og trykk deretter på Logg av. Neste gang du laster ned et program, kan du oppgi en annen Apple-ID.

Last ned kjøp med mobilnettverket (Wi-Fi + Cellular-modeller): Velg Innstillinger > iTunes og App Store > Bruk mobildata. Dette slår også på avspilling av sanger fra iTunes Match. Nedlasting av kjøp og bruk av iTunes Match over mobilnettverket kan medføre kostnader hos operatøren din.

App Store

21



Oversikt

Bruk App Store til å legge til programmer på iPad. Bla gjennom utvalget og kjøp og last ned programmer laget spesielt for iPad, eller for iPhone og iPod touch.



Bruk App Store til følgende:

- finne nye gratis eller betalte programmer ved å bla eller søke
- laste ned oppdateringer og tidligere kjøp
- løse inn gavekort og nedlastingskoder
- anbefale programmer til venner
- administrere App Store-kontoen


Merk: Du trenger Internett-forbindelse og en Apple-ID for å bruke App Store.

Kjøp et program: Trykk på prisen for programmet (eller trykk på Gratis), og trykk deretter på Kjøp nå. Hvis du allerede har kjøpt programmet, vises «Installer» i stedet for prisen. Du må ikke betale for å laste det ned på nytt. Når et program lastes ned, dukker programmets symbol opp på Hjem-skjermen og viser en framdriftsindikator.

Last ned et tidligere kjøp: Trykk på Kjøpt. Hvis du vil laste ned nye kjøp fra andre enheter automatisk, går du til Innstillinger > iTunes og App Store.

Last ned oppdaterte programmer: Trykk på Oppdateringer. Du kan lese om den nye versjonen og deretter trykke på Oppdater for å laste den ned. Eller trykk på Oppdater alle for å laste ned alle programmene i listen.

Løs inn gavekort og nedlastingskoder: Trykk på Aktuelt, bla ned til bunnen, og trykk på Løs inn.

Tips en venn om et program: Finn programmet, trykk deretter på , og velg hvordan du vil dele det.



Vis og rediger kontoen: Velg Innstillinger > iTunes og App Store, trykk på Apple-ID-en din, og trykk deretter på Vis Apple-ID. Du kan abonnere på iTunes-nyhetsbrev og vise Apples retningslinjer for personvern. Hvis du vil endre passordet, trykker du på Apple-ID-feltet.

Logg på med en annen Apple-ID: Velg Innstillinger > iTunes og App Store, trykk på kontonavnet ditt, og trykk deretter på Logg av. Neste gang du laster ned et program, kan du oppgi en annen Apple-ID.

Opprett en ny Apple-ID: Velg Innstillinger > iTunes og App Store, trykk deretter på Opprett ny Apple-ID, og følg instruksjonene på skjermen.

Last ned kjøp med mobilnettverket (Wi-Fi + Cellular-modeller): Velg Innstillinger > iTunes og App Store > Bruk mobildata. Nedlasting av kjøp over mobilnettverket kan medføre kostnader hos operatøren din. Aviskiosk-programmer oppdateres kun over Wi-Fi.

Slette programmer

Slett et App Store-program: Hold fingeren på programsymbolet på Hjem-skjermen til symbolet begynner å skjelve, og trykk deretter på . Du kan ikke slette innebygde programmer. Når du er ferdig, trykker du på Hjem-knappen .

Når du sletter et program, sletter du også tilhørende data. Du kan laste ned alle programmer du har kjøpt fra App Store, på nytt uten å betale.

Du finner mer informasjon om hvordan du sletter alle programmer, data og innstillinger, under [Nullstill](#) på side 118.

Aviskiosk

22



Aviskiosk organiserer blad- og avisprogrammer og gir deg beskjed når nye utgaver er klare for lesing.



Finn Aviskiosk-programmer.

Endre plassering ved å holde på et blad.

Aviskiosk ordner blad- og avisprogrammer på en hylle, slik at det blir lett tilgjengelige.

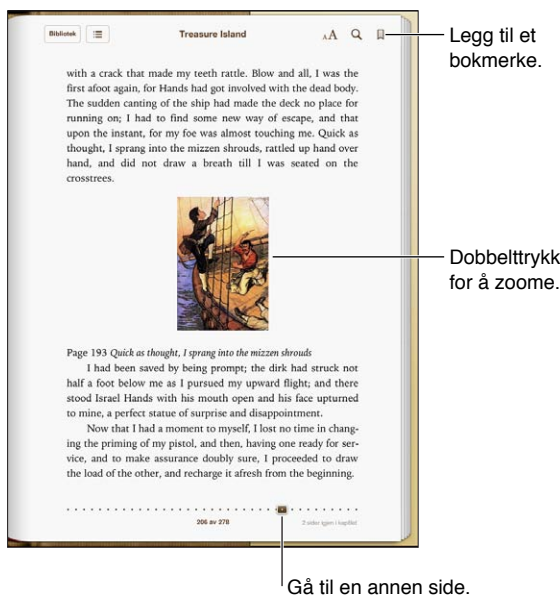
Finn Aviskiosk-programmer: Trykk på Aviskiosk for å vise hyllen, og trykk deretter på Butikk. Når du kjøper et aviskioskprogram, legges det automatisk til på hyllen. Når programmet er lastet ned, åpner du det for å vise utgavene og abonnementsalternativene. Abonnementer er Kjøp i program, og belastes Apple-ID-kontoen din.

Slå av automatisk nedlasting av nye utgaver: Velg Innstillinger > Aviskiosk. Hvis et program støtter det, laster Aviskiosk automatisk ned nye utgaver når enheten er koblet til Wi-Fi.



Oversikt

Med iBooks kan du lese og laste ned bøker. Last ned gratisprogrammet iBooks fra App Store, så får du tilgang til alt fra gamle klassikere til nye bestselgere.



Hvis du vil laste ned iBooks-programmet og bruke iBookstore, må du ha Internett-forbindelse og en Apple-ID.

Besøk iBookstore: I iBooks trykker du på Butikk for å gjøre følgende:

- finne bøker ved å bla eller søke
- få et utdrag av en bok for å se om du liker den
- lese og skrive anmeldelser, samt se aktuelle bestselgere
- tipse en venn om en bok via Facebook, Twitter, iMessage eller e-post

Kjøp en bok: Finn en du vil ha, trykk på prisen, og trykk igjen for å laste ned.

Vis informasjon om en bok: Du kan lese hva boken handler om, lese omtaler og lese et utdrag av boken før du kjøper den. Etter at du kjøper en bok, kan du skrive en omtale selv.





Last ned et tidligere kjøp: Hvis du laster ned en bok du har kjøpt tidligere, betaler du ikke for den på nytt. Hvis du vil laste ned objekter du har kjøpt fra andre enheter, automatisk, velger du Innstillinger > iTunes og App Store. Du finner informasjon om kjøpte bøker og iCloud under [Organisere bokhyllen](#) på side 91.

Oppdater en bok: Hvis det finnes en oppdatering til en bok du har lastet ned, varsler et merke deg om den nye versjonen. Hvis du vil se og laste ned den oppdaterte boken, trykker du på Kjøpt og deretter på Oppdateringer.











Lese bøker

Hver bok har et bestemt utvalg funksjoner, basert på innholdet og formatet. Det er mulig at noen av funksjonene som er beskrevet nedenfor, ikke er tilgjengelige i boken du leser.

Åpne en bok: Trykk på boken du vil lese. Hvis du ikke ser den, drar du mot venstre eller høyre for å se andre samlinger.

- *Vis kontrollene:* Trykk nær midten på skjermen.
- *Forstør et bilde:* Dobbelttrykk på bildet. I enkelte bøker trykker du og holder for å vise et forstørrelsesglass du kan bruke til å vise et bilde.
- *Gå til en bestemt side:* Bruk sidenavigeringskontrollene nederst på skjermen. Eller trykk på  og skriv inn et sidetall, og trykk deretter på sidetallet i søkeresultatene.
- *Slå opp et ord:* Dobbelttrykk på et ord, og trykk deretter på Slå opp i menyen som vises. Definisjoner er ikke tilgjengelige på alle språk.
- *Vis innholdsfortegnelsen:* Trykk på . I noen bøker kan du også knipe for å vise innholdsfortegnelsen.
- *Legg til eller fjern et bokmerke:* Trykk på . Trykk en gang til for å fjerne bokmerket. Du trenger ikke å legge til et bokmerke når du lukker boken. iBooks husker hvor du avsluttet. Du kan ha flere bokmerker. Hvis du vil se alle, trykker du på  og deretter på Bokmerker.

Lag merknader i en bok: Du kan legge til notater og uthevninger i bøker.

- *Legg til en utheving:* Dobbelttrykk på et ord, bruk gripepunktene til å justere markeringen, trykk deretter på Uthev, og velg en stil.
- *Del uthevet tekst:* Trykk på den uthevede teksten, og trykk deretter på . Hvis boken du leser, er fra iBookstore, vises det en kobling til boken.
- *Fjern en utheving:* Trykk på den uthevede teksten, og trykk deretter på .
- *Legg til et notat:* Dobbelttrykk på et ord, og trykk deretter på Notat.
- *Fjern et notat:* Slett teksten i det. Hvis du vil fjerne notatet og uthevingen, trykker du på den uthevede teksten og deretter på .
- *Vis alle notatene:* Trykk midt på skjermen for å vise kontrollene, trykk på , og trykk deretter på Notater.
- *Slett notater:* Trykk midt på skjermen for å vise kontrollene, trykk på , og trykk deretter på Notater. Trykk på , og trykk deretter på Rediger notater. Marker notatene du vil fjerne, og trykk deretter på Slett.
- *Del notater:* Trykk midt på skjermen for å vise kontrollene, trykk på , og trykk deretter på Notater. Trykk på , og trykk deretter på Rediger notater. Marker notatene du vil dele, og trykk deretter på Slett.
- *Del en kobling til en bok:* Trykk midt på skjermen for å vise kontrollene, og trykk deretter på . Trykk på , og trykk deretter på Del bok.

Endre utseendet til en bok: I mange bøker kan du endre font, fontstørrelse og sidefarge.

- *Endre font eller fontstørrelse:* Trykk midt på skjermen for å vise kontrollene, og trykk deretter på . I noen bøker er det kun mulig å endre fontstørrelsen når iPad er i stående retning.
- *Endre fargen på siden og teksten:* Trykk midt på skjermen for å vise kontrollene, trykk på , trykk deretter på Temaer, og velg Hvit, Sepia eller Natt. Denne innstillingen gjelder for alle bøker som støtter den.
- *Endre hvordan sider vises:* Trykk midt på skjermen for å vise kontrollene, trykk på , trykk deretter på Temaer, og velg Bok, Fullskjermmodus eller Rull.
- *Endre lysstyrke:* Trykk midt på skjermen for å vise kontrollene, og trykk deretter på . Hvis du ikke ser , trykker du på først.
- *Slå rette marger og orddeling av eller på:* Velg Innstillinger > iBooks. PDF-er og enkelte bøker støtter ikke rette marger eller orddeling.

Bruke multimedieinnhold

Enkelte bøker har interaktive elementer, som filmer, diagrammer, presentasjoner, gallerier, 3D-objekter og kapittemtaler. Når du vil bruke et multimedieobjekt, trykker, drar eller kniper du på det. Med en presentasjon kan du for eksempel trykke på for å starte den, og deretter trykke for å se hver skjerm. Hvis du vil vise et element i fullskjermmodus, sprer du to fingre. Når du er ferdig, kniper du for å lukke fullskjermmodus.

Studere notater og ordlister

I bøker som har støtte for det, kan du bruke notatvisning til å gå gjennom alle uthevninger og notater som kort.

Vis notatene dine: Trykk på . Du kan også:

- *Vis notater etter kapittel:* Trykk på et kapittel for å se notatene for det. Merker i kapittellisten viser hvor mange notater og uthevninger du har lagt til i hvert kapittel. Hvis du ikke ser kapittellisten, trykker du på Kapittel-knappen.
- *Søk i alle notater:* Skriv inn et ord eller uttrykk i søkefeltet. Hvis du ikke ser søkefeltet, trykker du på Kapittel-knappen. Trykk på et kapittel for å se notatene for det.
- *Gå gjennom notater og ord som lesekort:* Trykk på Leskort. Dra for å bla i kortene. Hvis et kort har notater, som indikeres med , trykker du på kortet for å snu det. Trykk på for å velge hvilke uthevninger som skal vises, eller for å stokke kortene. Hvis kapitlet inneholder en ordliste, kan du også ta med denne i kortene.
- *Send notater med e-post:* Trykk på . Marker notatene du vil dele, og trykk deretter på E-post.
- *Slett notater:* Trykk på . Marker notatene du vil slette, og trykk deretter på Slett.

Organisere bokhyllen

Bruk bokhyllen til å se hvilke bøker og PDF-er du har. Du kan også organisere objekter i samlinger.



Tilgjengelig i iBookstore. Tittelens tilgjengelighet kan endres.

Flytt en bok eller PDF til en samling: Gå til bokhyllen, og trykk på Rediger. Marker objektene du vil flytte, trykk deretter på Flytt, og velg en samling.

Vis og håndter samlinger: Trykk på Samlinger. Trykk på en samling hvis du vil endre navnet på den. Du kan ikke redigere eller fjerne de innebygde samlingene.

Sorter bokhyllen: Trykk på ≡, og velg en sorteringsmåte nederst på skjermen.

Slett objekter fra bokhyllen: Trykk på Rediger, og trykk deretter på hvert objekt du vil slette, slik at det vises et hakemerke. Trykk på Slett, og trykk deretter på Ferdig.

- *Slett kopien:* Fjerner objektet fra iPad-enheten, men det vises fortsatt i bokhyllen og kan lastes ned på nytt.
- *Slett fra alle enheter:* Fjerner objektet fra alle iOS-enhetene dine og fra bokhyllen. Du kan laste det ned igjen fra Kjøp i iBookstore. Les [Oversikt](#) på side 88.

Søk etter en bok: Gå til bokhyllen. Trykk på statuslinjen for å rulle raskt til toppen av skjermen, og trykk på Q. Søk ser etter tittel og forfatternavn.

Last ned en bok fra iCloud: Bøker du har kjøpt som ikke er på iPad, vises med et iCloud-merke. Last ned boken ved å trykke på omslaget. Hvis du vil laste ned objekter du har kjøpt fra andre enheter, automatisk, velger du Innstillinger > iTunes og App Store.

- *Skjul kjøp i bokhyllen:* Hvis du vil vise eller skjule kjøpte bøker som ikke er på iPad-enheten, går du til innstillinger > iBooks > Vis alle kjøp. Du kan laste ned kjøp fra iBookstore. Les [Oversikt](#) på side 88.

Synkronisere bøker og PDF-er

Bruk iTunes til å synkronisere bøker og PDF-er mellom iPad og datamaskinen, og til å kjøpe bøker fra iTunes Store. Når iPad er koblet til datamaskinen, kan du bruke Bøker-panelet for å velge hvilke objekter som skal synkroniseres. Du kan også finne DRM-frie ePub-bøker og PDF-er på Internett og legge dem til i iTunes-biblioteket.

Synkroniser en bok eller en PDF til iPad: Velg Arkiv > Legg til i biblioteket i iTunes på datamaskinen, og marker filen. Synkroniser.

Legg til en bok eller PDF i iBooks uten å synkronisere: Hvis boken eller PDF-en ikke er for stor, sender du den til deg selv via e-post fra datamaskinen. Åpne e-postmeldingen på iPad, hold fingeren på vedlegget, og velg «Åpne i iBooks».

Skrive ut en PDF eller sende en PDF med e-post

Ved hjelp av iBooks kan du sende en kopi av en PDF via e-post eller skrive ut hele eller deler av PDF-en på en AirPrint-skriver.

Send en PDF med e-post: Åpne PDF-en, trykk på , og velg deretter Send med e-post.

Skriv ut en PDF: Åpne PDF-en, trykk på , og velg deretter Skriv ut. Du finner mer informasjon under [Skrive ut med AirPrint](#) på side 30.

iBooks-innstillinger

iBooks arkiverer kjøp, samlinger, bokmerker, notater og informasjon om gjeldende side, slik at du kan lese bøker sømløst på alle iOS-enhetene dine. iBooks arkiverer informasjon om alle bøkene dine når du starter eller avslutter programmet. Informasjon om enkeltbøker arkiveres også når du åpner eller lukker boken.

Slå synkronisering av eller på: Velg Innstillinger > iBooks. Du kan synkronisere bokmerker og samlinger.

Enkelte bøker henter video- eller lydinnhold som finnes på Internett. Hvis iPad har mobildataforbindelse, kan avspilling av slike filer medføre operatørkostnader.

Slå tilgang til Internett-innhold av og på: Velg Innstillinger > iBooks > Internett-innhold.

Endre hvilken retning du blir i når du trykker på venstre marg: Velg Innstillinger > iBooks > Bla med rette marger.

Podcaster

24



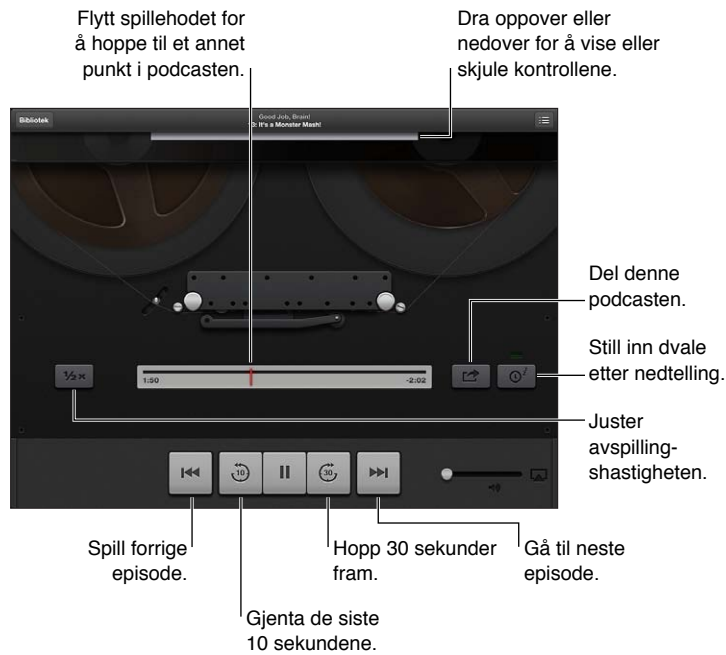
Last ned gratisprogrammet Podcaster fra App Store, og bla i, abonner på og spill yndlingspodcastene dine på iPad.



Last ned podcaster:

- *Bla i hele katalogen:* Trykk på Katalog, og trykk på en podcast du synes er interessant.
- *Bla i de mest populære podcastene:* Trykk på Populære stasjoner (hvis du ikke ser det, trykker du først på Bibliotek). Dra mot høyre eller venstre for å bytte kategori, eller dra oppover eller nedover for å bla i kategorien som vises. Trykk på en podcast for å vise siste episode, eller trykk på ⓘ for å se en liste over episoder.
- *Strøm en episode:* Trykk på en episode.
- *Last ned en episode, slik at du kan høre på den når du ikke er koblet til Wi-Fi:* Trykk på nedlastingsknappen ved siden av en episode.
- *Abonner på en podcast for å alltid få siste episode:* Hvis du blar i katalogen, trykker du på en podcast for å se en liste over episoder, og deretter trykker du på Abonner. Hvis du allerede har lastet ned en episode, trykker du på podcasten i biblioteket, trykker på ⚙ og slår på Abonnement.
- *Last automatisk ned siste episode av en podcast du abonnerer på:* Trykk på podcasten i biblioteket, trykk på ⚙, og slå på Automatisk nedlasting. Hvis du ikke ser Automatisk nedlasting-bryteren, kontrollerer du først at du har slått på Abonnement.

Styr avspillingen av lyd: Hvis du vil se alle avspillingskontrollene, drar du albumbildet oppover.



Styr avspillingen av video: Trykk på skjermen mens du ser på en videopodcast.

Game Center

25



Oversikt

I Game Center kan du spille yndlingsspillene dine med venner som har en iPhone, iPad eller iPod touch, eller en Mac med OS X Mountain Lion. Du må være koblet til Internett for å bruke Game Center.


ADVARSEL: Du finner viktig informasjon om hvordan du unngår skader som følge av gjentakende bevegelser, under [Viktig sikkerhetsinformasjon](#) på side 125.



Logg på: Åpne Game Center. Hvis du ser kallenavnet og bildet ditt øverst på Meg-skjermen, er du allerede pålogget. Hvis ikke oppgir du Apple-ID og passord og trykker på Logg på. Du kan bruke samme Apple-ID som du bruker til iCloud, App Store-kjøp eller iTunes Store-kjøp, eller trykk på Opprett ny konto hvis du vil ha en egen Apple-ID til spill.

Kjøp et spill: Trykk på Spill, og trykk på et anbefalt spill eller trykk på Finn Game Center-spill.


Spill et spill: Trykk på Spill, velg et spill, og trykk deretter på Spill.

Gå tilbake til Game Center etter spilling: Trykk på Hjem-knappen , og trykk deretter på Game Center på Hjem-skjermen.

Logg av: Trykk på Meg, trykk på kontobanneret, og trykk på Logg av. Du trenger ikke å logge av hver gang du avslutter Game Center.

Spille med venner

Inviter venner til et flerspillerspill: Trykk på Venner, velg en venn, velg et spill, og trykk på Spill. Hvis spillet tillater eller krever flere spillere, velger du spillere du vil invitere, og trykker deretter på Neste. Send invitasjonen, og vent mens mottakerne godtar den. Når alle er klare, starter du spillet. Hvis en venn ikke er tilgjengelig eller ikke svarer på invitasjonen din, kan du trykke på Autospill for å få Game Center til å finne en annen spiller for deg, eller trykke på Inviter venn for å prøve å invitere en annen venn.

Send en venneforespørsel: Trykk på Venner eller Forespørsler, trykk på Legg til venner, og oppgi deretter en venns e-postadresse eller Game Center-kallenavn. Hvis du vil bla gjennom kontaktene dine, trykker du på . Hvis du vil legge til flere venner i én forespørsel, trykker du på Retur etter hver adresse.

Utfordre noen til å overgå deg: Trykk på en av poengsummene eller prestasjonene dine, og trykk på Utfordre venner.

Se spillene en venn spiller, og se poengsummene til vennene dine: Trykk på Venner, trykk på vennens navn, og trykk deretter på Spill eller Poeng.

Kjøp et spill som en venn har: Trykk på Venner, og trykk deretter på vennens navn. Trykk på et spill i vennens spilliste, og trykk deretter på prisen øverst på skjermen.

Se en liste med en venns venner: Trykk på Venner, trykk på vennens navn, og trykk deretter på Venner rett under vennens bilde.

Fjern en venn: Trykk på Venner, trykk på et navn, og trykk på Fjern venn.

Hold e-postadressen din privat: Slå av Offentlig profil i kontoinnstillingene for Game Center. Les «Game Center-innstillinger» nedenfor.

Deaktiver flerspilleraktivitet eller venneforespørsler: Velg Innstillinger > Generelt > Restriksjoner, og slå av Flerspillerspill eller Legge til venner. Hvis bryterne er deaktivert, trykker du først på Aktiver restriksjoner (øverst).

Rapporter aggressiv eller upassende oppførsel: Trykk på Venner, trykk på personens navn, og trykk deretter på «Rapporter et problem».

Game Center-innstillinger

Enkelte Game Center-innstillinger er tilknyttet Apple-ID-en du bruker til å logge på med. Andre finnes i Innstillinger-programmet på iPad.

Endre Game Center-innstillinger for Apple-ID-en: Logg på med Apple-ID-en, trykk på Meg, trykk på Konto-banneret, og velg Vis konto.

Angi hvilke varslinger du vil motta for Game Center: Velg Innstillinger > Varsling > Game Center. Hvis Game Center ikke vises, slår du på Varsling.

Endre restriksjoner for Game Center: Velg Innstillinger > Generelt > Restriksjoner.

Tilgjengelighetsfunksjoner

iPad har følgende tilgjengelighetsfunksjoner:

- VoiceOver-skjermleser
- Taleassistenten Siri
- Forstørring med zoom
- Stor tekst
- Inverter farger
- Les opp markering
- Les opp autotekst
- Monolyd og balanse
- Ringetoner knyttet til kontakter
- Begrenset tilgang
- AssistiveTouch
- Støtte for leselister
- Avspilling av innhold med spesialtekst

Slå på tilgjengelighetsfunksjoner med iPad: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet.

Slå på tilgjengelighetsfunksjoner med iTunes: Koble iPad til datamaskinen, og marker iPad i enhetslisten i iTunes. Klikk på Oversikt, og klikk deretter på Konfigurer Særlige behov nederst i Oversikt-panelet.

Hvis du vil ha mer informasjon om tilgjengelighetsfunksjoner for iPad, går du til www.apple.com/no/accessibility.

VoiceOver

VoiceOver leser opp det som vises på skjermen, slik at du kan bruke iPad uten å se på den.

VoiceOver forteller deg om objekter på skjermen etter hvert som du markerer dem. Når du markerer et objekt, omgis objektet av VoiceOver-markøren (en svart firkant), og VoiceOver leser opp navnet på objektet eller beskriver det.

Ta på skjermen eller dra med fingrene for å høre om ulike objekter på skjermen. Når du markerer tekst, leser VoiceOver opp teksten. Hvis du slår på Les opp hint, kan VoiceOver fortelle deg navnet på objektet og gi instruksjoner – for eksempel «dobbeltrykk for å åpne». Hvis du vil bruke et objekt på skjermen, for eksempel en knapp eller kobling, bruker du bevegelsene som er beskrevet i [Lære VoiceOver-bevegelser](#) på side 100.

Når du går til en ny skjerm, spiller VoiceOver en lyd og markerer og leser deretter opp det første objektet på skjermen (vanligvis øverst til venstre). VoiceOver forteller deg også når visningen endres til liggende eller stående retning, og når skjermen låses eller låses opp.

Merk: VoiceOver snakker på det språket som er valgt i Internasjonalt-innstillingene, som kan være påvirket av Regionformat-innstillingen i Innstillinger > Generelt > Internasjonalt. VoiceOver er tilgjengelig på mange språk, men ikke alle.

Grunnleggende om VoiceOver

Viktig: VoiceOver endrer bevegelsene du bruker når du skal styre iPad. Når VoiceOver er slått på, må du bruke VoiceOver-bevegelser for å styre iPad – også når du skal slå av VoiceOver og gå tilbake til standard bruk.

Slå VoiceOver av eller på: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver. Du kan også angi at trippeltrykk på Hjem-knappen skal slå VoiceOver av eller på. Les [Trippelklikk på Hjem](#) på side 106.

Utforsk skjermen: Dra fingeren over skjermen. VoiceOver leser opp hvert objekt du berører. Løft fingeren for å forlate et markert objekt.

- *Marker et objekt:* Trykk på det, eller løft fingeren mens du drar over det.
- *Marker neste eller forrige objekt:* Bla mot høyre eller venstre med én finger. Rekkefølgen på objektene er fra venstre til høyre, ovenfra og ned.
- *Marker objektet over eller under:* Bruk rotoren til å slå på Vertikal navigering, og bla deretter opp eller ned med én finger.
- *Marker det første eller siste objektet på skjermen:* Bla oppover eller nedover med fire fingre.
- *Marker et objekt etter navn:* Trippeltrykk med tre fingre hvor som helst på skjermen for å åpne objektvelgeren. Deretter kan du skrive inn et navn i søkefeltet, eller bla til høyre eller venstre for å gå gjennom listen alfabetisk eller trykke på tabellindeksen til høyre for listen og bla oppover eller nedover for å gå gjennom listen over objekter.
- *Endre navn på et markert objekt, slik at det blir enklere å finne:* Dobbelttrykk og hold med to fingre hvor som helst på skjermen.
- *Les opp teksten for det markerte objektet:* Sett rotorkontrollen til tegn eller ord, og bla deretter opp eller ned med én finger.
- *Slå opplesing av hint av eller på:* Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver.
- *Inkluder fonetisk skrivemåte:* Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Bruk fonetikk.
- *Les alt innholdet på skjermen fra toppen:* Bla opp med to fingre.
- *Les innholdet fra gjeldende objekt til nederst på skjermen:* Bla ned med to fingre.
- *Stopp opplesing:* Trykk én gang med to fingre. Trykk med to fingre igjen for å fortsette opplesingen. Opplesingen begynner igjen automatisk når du markerer et nytt objekt.
- *Slå av lyden for VoiceOver:* Dobbelttrykk med tre fingre. Dobbelttrykk med tre fingre på nytt for å starte tale igjen. Hvis du vil slå av kun VoiceOver-lyder, setter du ringelydbryteren til lydløs. Hvis du har koblet til et eksternt tastatur, kan du også trykke på Kontroll-tasten på tastaturet for å slå lyden av eller på for VoiceOver.

Juster talevolumet: Du kan justere egenskapene for VoiceOver-stemmen for å gjøre den enklere å forstå:

- *Endre talevolumet:* Bruk volumknappene på iPad. Du kan også legge volum til rotoren og dra opp og ned for å tilpasse. Se [Bruke VoiceOver-rotorkontrollen](#) på side 101.
- *Endre talehastigheten:* Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver, og flytt Talehastighet-skyveknappen. Du kan også legge Talehastighet til rotoren, og deretter dra opp eller ned for å tilpasse.

- *Bruk tonehøydeendring:* VoiceOver bruker en høyere tonehøyde når det første objektet i en gruppe (for eksempel en liste eller en tabell) leses opp, og en lavere tonehøyde for det siste objektet i en gruppe. Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Tonehøydeendring.
- *Endre språk for iPad:* Velg Innstillinger > Generelt > Internasjonalt > Språk. VoiceOver-uttalen for enkelte språk påvirkes av Innstillinger > Generelt > Internasjonalt > Regionformat.
- *Endre uttale:* Sett rotoren til Språk, og dra oppover eller nedover. Språk er kun tilgjengelig i rotoren hvis du velger mer enn én uttalevariant.
- *Angi hvilke uttalevarianter som skal være tilgjengelige i språkrotoren:* Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Språkrotor. Hvis du vil endre plasseringen til et språk i listen, drar du ☰ opp eller ned.
- *Endre den grunnleggende opplesningsstemmen:* Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Bruk kompakt stemme.

Bruke iPad med VoiceOver

Lås opp iPad: Marker Lås opp-skyvebryteren, og dobbeltrykk på skjermen.

«Trykk» for å aktivere det markerte objektet: Dobbelttrykk hvor som helst på skjermen.

«Dobbelttrykk» på det markerte objektet: Trippeltrykk hvor som helst på skjermen.

Flytt en skyveknapp: Marker skyveknappen, og bla opp eller ned med én finger.

Bruk en standardbevegelse når VoiceOver er på: Dobbelttrykk, og hold fingeren på skjermen. Det spilles en serie med lyder for å angi at vanlige bevegelser er i bruk. De er i bruk til du løfter fingeren, og VoiceOver-bevegelser gjenopptas.

Rull i en liste eller et område på skjermen: Bla oppover eller nedover med tre fingre. Når du blar gjennom sidene i en liste, leser VoiceOver opp hvilke objekter som vises (for eksempel «viser rad 5 til 10»). Du kan også bla gjennom listen fortløpende i stedet for side for side. Dobbelttrykk, og hold fingeren nede. Når du hører en serie med lyder, flytter du fingeren opp eller ned for å bla gjennom listen. Fortløpende rulling varer til du løfter fingeren.

- *Rull fortløpende gjennom en liste:* Dobbelttrykk, og hold fingeren nede. Når du hører en serie med lyder, flytter du fingeren opp eller ned for å bla gjennom listen. Fortløpende rulling varer til du løfter fingeren.
- *Bruk en listeindeks:* Enkelte lister har en alfabetisk indeks langs høyre side. Du kan ikke markere indeksen ved å bla mellom objekter. Du må berøre indeksen direkte for å markere den. Når indeksen er markert, blar du oppover eller nedover for å navigere i indeksen. Du kan også dobbeltrykke og deretter dra fingeren oppover eller nedover.
- *Endre rekkefølgen i en liste:* Du kan endre rekkefølgen på objekter i enkelte lister, for eksempel Rotor- og Språkrotor-innstillingene i Tilgjengelighet-innstillingene. Marker ☰ på høyre side av et objekt, dobbeltrykk og hold til du hører en lyd, og dra objektet oppover eller nedover. VoiceOver leser opp navnet på objekter du drar forbi, enten over eller under avhengig av hvilken vei du drar.

Endre organiseringen av Hjem-skjermen: På Hjem-skjermen markerer du symbolet du vil flytte. Dobbelttrykk og hold fingeren på et symbol, og flytt det. VoiceOver leser opp symbolets plassering i rader og kolonner mens du flytter det. Når du er fornøyd med den nye plasseringen, slipper du symbolet. Du kan flytte flere symboler. Dra et objekt til venstre eller høyre kant av skjermen for å flytte det til en annen side på Hjem-skjermen. Når du er ferdig, trykker du på Hjem-knappen □.

Les opp statusinformasjon for iPad: Hvis du vil få lest opp informasjon om klokkeslett, batteristrøm, Wi-Fi-signalstyrke og mer, trykker du øverst på skjermen.

Les opp varslinger: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver, og slå på Les opp varslinger. Varslinger, inkludert teksten i innkommende tekstmeldinger, leses opp når de kommer, selv når iPad er låst. Uleste varslinger gjentas når du låser opp iPad.

Slå skjermteppet av eller på: Trippeltrykk med tre fingre. Når skjermteppet er på, er innholdet på skjermen aktivt selv om skjermen er slått av.

Lære VoiceOver-bevegelser

Når VoiceOver er slått på, får du andre resultater når du bruker standardbevegelsene. Disse og andre bevegelser gjør det mulig å navigere rundt på skjermen og styre enkeltobjekter når de er markert. VoiceOver-bevegelser inkluderer bevegelser med to og tre fingre for å trykke og bla. Du får best resultat når du bruker to- og trefingersbevegelser, hvis du slapper av og har litt avstand mellom fingrene på skjermen.

VoiceOver-bevegelser kan utføres med forskjellige teknikker. Du kan for eksempel utføre et tofingerstrykk med to fingre på én hånd eller én finger på hver hånd. Du kan også bruke tomlene. Mange synes at «splittrykk»-bevegelsen er spesielt praktisk: I stedet for å markere et objekt og dobbeltrykke kan du holde nede på et objekt med én finger og deretter trykke på skjermen med en annen finger. Prøv forskjellige teknikker for å finne ut hva som passer best for deg.

Hvis bevegelsene du gjør, ikke fungerer, kan du prøve raskere bevegelser – spesielt hvis du skal dobbeltrykke eller bla. Når du skal bla, prøver du å stryke fingeren eller fingrene raskt over skjermen. Når VoiceOver er slått på, vises VoiceOver-øving-knappen som du kan bruke for å øve på VoiceOver-bevegelser før du fortsetter.

Øv på VoiceOver-bevegelser: Velg Innstillinger, velg Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver, og trykk deretter på VoiceOver-øving. Når du er ferdig med å øve, trykker du på Ferdig. Hvis du ikke ser VoiceOver-øving-knappen, forsikrer du deg om at VoiceOver er slått på.

Her er en oversikt over viktige VoiceOver-bevegelser:

Naviger og les

- *Trykk:* Les opp objektet.
- *Dra til høyre eller venstre:* Marker neste eller forrige objekt.
- *Dra oppover eller nedover:* Avhenger av Rotorkontroll-innstillingen. Les [Bruke VoiceOver-rotorkontrollen](#) på side 101.
- *Trykk med to fingre:* Slutt å lese opp gjeldende objekt.
- *Dra oppover med to fingre:* Les alt fra øverst på skjermen.
- *Dra nedover med to fingre:* Les alt fra gjeldende plassering.
- *Sikksakk med to fingre:* Flytt to fingre fram og tilbake raskt tre ganger (tegn en «z») for å avvise en varslings eller gå tilbake til forrige skjerm.
- *Dra oppover eller nedover med tre fingre:* Bla én side om gangen.
- *Dra til høyre eller venstre med tre fingre:* Gå til neste eller forrige side (for eksempel på Hjem-skjermen i Safari).
- *Trykk med tre fingre:* Les opp ytterligere informasjon, for eksempel plassering i en liste eller om tekst er markert.
- *Trykk med fire fingre øverst på skjermen:* Marker det første objektet på siden.
- *Trykk med fire fingre nederst på skjermen:* Marker det siste objektet på siden.

Aktiver

- *Dobbeltrykk*: Aktiver det markerte objektet.
- *Trippeltrykk*: Dobbeltrykk på et objekt.
- *Splittrykk*: Et alternativ til å markere et objekt og dobbeltrykke for å aktivere det er å berøre objektet med én finger og deretter trykke på skjermen med en annen finger.
- *Dobbeltrykk og hold (1 sekund) + standardbevegelse*: Bruk en standardbevegelse. Når du utfører bevegelsen hvor du dobbeltrykker og holder, ber du iPad om å tolke den neste bevegelsen som en standardbevegelse. Du kan for eksempel dobbeltrykke og holde, og deretter, uten å løfte fingeren, dra fingeren bortover for å flytte på en bryter.
- *Dobbeltrykk med to fingre*: Start eller pause i Musikk, Videoer eller Bilder. Ta bilde i Kamera. Start et opptak i Kamera eller sett et opptak på pause. Start eller stopp stoppeklokken.
- *Dobbeltrykk med to fingre, og hold*: Endre etikett på det markerte objektet.
- *Trippeltrykk med to fingre*: Åpne objektvelgeren.
- *Dobbeltrykk med tre fingre*: Slå lyden for VoiceOver av eller på.
- *Trippeltrykk med tre fingre*: Slå skjermteppet av eller på.

Bruke VoiceOver-rotorkontrollen

Bruk rotoren til å velge hva som skal skje når du blar opp eller ned mens VoiceOver er på.

Bruk rotoren: Roter to fingre på iPad-skjermen rundt et punkt mellom de to fingrene.



Endre valgene i rotoren: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Rotor, og velg alternativene du vil ha når du bruker rotoren.

Hvilke rotorposisjoner som er tilgjengelige, og hva de gjør, avhenger av hva du gjør. Hvis du for eksempel leser en e-postmelding, kan du bruke rotoren til å bytte mellom å få tekst lest opp ord for ord eller tegn for tegn når du blar oppover eller nedover. Hvis du er på en nettside, kan du angi at rotoren skal lese opp all tekst (enten ord for ord eller tegn for tegn), eller at den skal hoppe mellom objekter av en bestemt type, for eksempel overskrifter eller koblinger.

Når du bruker Apple Wireless Keyboard til å styre VoiceOver, kan du bruke en talerotor til å justere innstillinger som volum, talehastighet, bruk av tonehøyde eller fonetikk, skriveekko og opplesning av tegnsætning. Les [Styre VoiceOver med Apple Wireless Keyboard](#) på side 103.

Skrive inn og redigere tekst med VoiceOver

Når du går til et redigerbart tekstfelt, kan du bruke det skjermbaserte tastaturet eller et eksternt tastatur som er koblet til iPad, for å skrive inn tekst.

Skriv inn tekst: Marker et redigerbart tekstfelt, dobbeltrykk for å vise innsetningspunktet og det skjermbaserte tastaturet, og skriv inn teksten.

- *Standardskriving*: Marker en tast på tastaturet ved å dra mot venstre eller høyre, og dobbeltrykk for å sette inn tegnet. Eller flytt fingeren rundt på tastaturet for å markere en tast, og mens du fortsetter å holde på tasten med én finger, trykker du på skjermen med en annen finger. VoiceOver leser opp tasten når den er markert, og leser den opp en gang til når tegnet settes inn.

- *Trykk og slipp-skriving:* Sett fingeren på en tast på tastaturet for å markere den, og løft fingeren for å sette inn tegnet. Hvis du trykker på feil tast, drar du fingeren til riktig tast. VoiceOver leser opp tegnet for hver av tastene når du berører dem, men du setter ikke inn et tegn før du løfter fingeren.
- *Velg standardskriving eller trykk og slipp-skriving:* Når VoiceOver er slått på og en tast er markert på tastaturet, bruker du rotoren for å velge Skrivemodus og drar deretter oppover eller nedover.

Flytt innsettingspunktet: Dra oppover eller nedover for å flytte innsettingspunktet framover eller bakover i teksten. Bruk rotoren til å angi om innsettingspunktet skal flyttes tegn for tegn, ord for ord eller linje for linje.


VoiceOver spiller en lyd når innsettingspunktet flyttes, og leser opp tegnet, ordet eller linjen som innsettingspunktet flyttes over. Når du flytter framover ord for ord, plasseres innsettingspunktet på slutten av hvert ord, foran mellomrommet eller tegnsettingen som kommer etter ordet. Når du flytter bakover, plasseres innsettingspunktet på slutten av det foregående ordet, foran mellomrommet eller tegnsettingen som kommer etter ordet.

Flytt innsettingspunktet forbi tegnet på slutten av et ord eller en setning: Bruk rotoren til å gå tilbake til tegnmodus.

Når du flytter innsettingspunktet linje for linje, leser VoiceOver opp hver av linjene etter hvert som du flytter over dem. Når du flytter framover, plasseres innsettingspunktet på begynnelsen av neste linje (bortsett fra når du kommer til siste linje i et avsnitt. Da flyttes innsettingspunktet til slutten av linjen som nettopp ble lest opp). Når du flytter bakover, plasseres innsettingspunktet på begynnelsen av linjen som blir lest opp.

Endre skrivetilbakemelding: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Skrivetilbakemelding.

Bruk fonetikk i skrivetilbakemelding: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Bruk fonetikk. Teksten leses opp tegn for tegn. VoiceOver leser først opp bokstaven og deretter ordet fra det fonetiske alfabetet – for eksempel «f» og deretter «foxtrot».

Slett et tegn: Marker , og dobbeltrykk eller splittrykk. Du må gjøre det på denne måten selv om du bruker trykk og slipp-skriving. Hvis du vil slette flere tegn, holder du nede fingeren på slettetasten og trykker på skjermen med en annen finger én gang for hvert tegn du vil slette. VoiceOver leser opp tegn som blir slettet. Hvis Tonehøydeendring er slått på, bruker VoiceOver en lavere tonehøyde for tegn som slettes.

Marker tekst: Sett rotoren til Rediger, dra opp eller ned for å velge Marker eller Marker alt, og dobbeltrykk. Hvis du velger Marker, blir ordet som er nærmest innsettingspunktet, markert når du dobbeltrykker. Hvis du velger Marker alt, blir all tekst markert. Før fingrene fra eller mot hverandre for å gjøre markeringen større eller mindre.

Klipp ut, kopier eller lim inn: Forsikre deg om at rotoren er satt til Rediger. Marker tekst, bla opp eller ned for å velge Klipp ut, Kopier eller Lim inn, og dobbeltrykk.

Angre: Rist iPad, bla til venstre eller høyre for å velge handlingen du vil angre, og dobbeltrykk.

Skriv inn et tegn med aksent: Hvis du bruker standardskriving, markerer du tegnet du vil legge til en aksent for. Deretter dobbeltrykker du og holder nede til du hører en lyd som angir at flere tegn vises. Dra fingeren til venstre eller høyre for å markere og høre alternativene. Løft fingeren for å skrive inn det markerte tegnet.

Bytt tastaturspråk: Sett rotoren til Språk, og dra oppover eller nedover. Velg «standardspråk» for å bruke språket som er valgt i Internasjonalt-innstillingene. Språkrotoren vises hvis du velger mer enn ett språk i Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Språkrotor.

Bruke VoiceOver sammen med Safari

Når du søker på Internett i Safari med VoiceOver på, kan du bruke Søkeresultater-rotorobjekter for å høre en liste over foreslåtte søkefraser.

Søk på Internett: Marker søkefeltet, skriv inn søketeksten, og dra deretter mot høyre eller venstre for å gå oppover eller nedover i listen over foreslåtte søkefraser. Deretter dobbeltrykker du på skjermen for å søke på Internett etter den markerte frasen.

Angi rotorvalg for nettleasing: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Rotor. Trykk på valgene for å markere dem eller fjerne markeringen, eller dra ☰ oppover for å endre plasseringen til et objekt.

Utelat bilder under navigering: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Naviger i bilder. Du kan velge å utelate alle bilder eller kun de uten beskrivelser.

Reduser rotet på sidene for å lese og navigere enklere: Marker Leser-objektet i Safari-adressefeltet (ikke tilgjengelig på alle sider).

Bruke VoiceOver sammen med Kart

Med VoiceOver kan du zoome inn eller ut, markere en nål og få informasjon om et sted.

Utforsk kartet: Dra fingeren rundt på skjermen, eller dra mot høyre eller venstre for å gå til et annet objekt.

Zoom inn eller ut: Marker kartet, sett rotoren til Zoom, og dra deretter opp eller ned med én finger.

Panorer over kartet: Dra med tre fingre.

Naviger i synlige steder av interesse: Sett rotoren til Sted av interesse, og dra deretter opp eller ned med én finger.

Følg en vei: Hold fingeren på veien, vent til du hører «stopp midlertidig for å følge», og flytt fingeren langs veien mens du hører på guidetonen. Tonehøyden øker når du kommer utenfor veien.

Marker en nål: Trykk på en nål, eller dra mot høyre eller venstre for å markere nålen.

Vis informasjon om et sted: Når en nål er markert, dobbeltrykker du for å vise informasjonsflagget. Dra mot venstre eller høyre for å markere Mer info-knappen, og dobbeltrykk for å vise informasjonssiden.

Redigere videoer med VoiceOver

Du kan bruke VoiceOver-bevegelser for å klippe kameravideoer.

Klipp en video: Når du viser en video, dobbeltrykker du på skjermen for å vise videokontrollene. Marker begynnelsen eller slutten av klippeverktøyet. Deretter blar du oppover for å flytte mot høyre eller nedover for å flytte mot venstre. VoiceOver leser opp hvor mye tid gjeldende plassering vil klippe bort fra opptaket. Fullfør klippingen ved å markere Klipp og dobbeltrykke.

Styre VoiceOver med Apple Wireless Keyboard

Du kan styre VoiceOver ved å koble sammen et Apple Wireless Keyboard-tastatur med iPad. Les [Bluetooth-enheter](#) på side 32.

VoiceOver-hjelp leser opp taster eller tastaturkommandoer mens du skriver dem. Du kan bruke VoiceOver-hjelp for å lære om tastaturlayouten og handlingene som er knyttet til tastekombinasjoner.

Bruk VoiceOver-tastaturkommandoer til å navigere på skjermen, markere objekter, lese innholdet på skjermen, justere rotoren og utføre andre VoiceOver-handlinger. De fleste tastaturkommandoene bruker tastekombinasjonen Kontroll-Tilvalg (alt), som er forkortet til «VO» nedenfor.

VoiceOver-tastaturkommandoer

VO = Kontroll-Tilvalg (alt)

- *Les alt, med utgangspunkt i gjeldende posisjon:* VO-A
- *Les fra toppen:* VO-B
- *Flytt til statuslinjen:* VO-M
- *Trykk på Hjem-knappen:* VO-H
- *Marker neste eller forrige objekt:* VO-høyrepil eller VO-venstrepil
- *Trykk på et objekt:* VO-mellomrom
- *Åpne objektvelgeren:* VO-I
- *Dobbeltrykk med to fingre:* VO-«-» (bindestrek)
- *Marker neste eller forrige objekt som er angitt av rotoren:* VO-pil opp eller VO-pil ned
- *Juster talerotoren:* VO-Kommando-venstrepil eller VO-Kommando-høyrepil
- *Juster innstillingen som er angitt av rotoren:* VO-Kommando-pil opp eller VO-Kommando-pil ned
- *Slå lyden for VoiceOver av eller på:* VO-S
- *Bytt program:* Kommando-Tab eller Kommando-Skift-Tab
- *Slå skjermteppet av eller på:* VO-Skift-S
- *Slå på VoiceOver-hjelp:* VO-K
- *Gå tilbake til forrige skjerm, eller slå av VoiceOver-hjelp:* Esc

Hurtignavigering

Slå på Hurtignavigering for å styre VoiceOver ved hjelp av piltastene.

- *Slå Hurtignavigering av eller på:* Venstrepil-høyrepil
- *Marker neste eller forrige objekt:* Høyrepil eller venstrepil
- *Marker neste eller forrige objekt som er angitt av rotoren:* Pil opp eller pil ned
- *Marker første eller siste objekt:* Kontroll-pil opp eller Kontroll-pil ned
- *«Trykk» på et objekt:* Pil opp-pil ned
- *Bla opp, ned, til venstre eller til høyre:* Tilvalg-pil opp, Tilvalg-pil ned, Tilvalg-venstrepil eller Tilvalg-høyrepil
- *Juster rotoren:* Pil opp-venstrepil eller pil opp-høyrepil

Bokstavbasert hurtignavigering på nettet

Når du viser en nettside med Hurtignavigering aktivert, kan du bruke følgende tegn på tastaturet for å navigere raskt på siden. Når du trykker på tasten, flyttes du til neste objekt av angitt type. Hvis du vil gå til forrige objekt, holder du nede Skift-tasten mens du skriver bokstaven.

- *Overskrift:* H
- *Kobling:* L
- *Tekstfelt:* R
- *Knapp:* B
- *Skjemakontroll:* C
- *Bilde:* I

- *Tabell:* T
- *Statisk tekst:* S
- *ARIA-landemerke:* W
- *Liste:* X
- *Objekt av samme type:* M
- *Nivå 1-overskrift:* 1
- *Nivå 2-overskrift:* 2
- *Nivå 3-overskrift:* 3
- *Nivå 4-overskrift:* 4
- *Nivå 5-overskrift:* 5
- *Nivå 6-overskrift:* 6

Bruke en leselist sammen med VoiceOver

Du kan bruke en Bluetooth-leselist for å lese VoiceOver-utdata som punktskrift, og du kan bruke en leselist med med inndatataster og andre kontroller for å styre iPad når VoiceOver er slått på. iPad kan brukes med mange av de vanligste trådløse leselistene. Du finner en liste over leselister som støttes, på www.apple.com/no/accessibility/iphone/braille-display.html.

Klargjør en leselist: Slå på leselisten, og gå til Innstillinger > Generelt > Bluetooth, og slå på Bluetooth. Deretter går du til Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Punktskrift og velger leselisten.

Slå 8-punkts punktskrift av eller på: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Punktskrift.

Du finner informasjon om vanlige punktskriftkommandoer for VoiceOver-navigering og informasjon om bestemte leselister på support.apple.com/kb/HT4400?viewlocale=no_NO.

Leselisten bruker språket som er valgt for Talekontroll. Dette er vanligvis språket som er valgt for iPad i Innstillinger > Internasjonalt > Språk. Du kan bruke VoiceOver-språkinnstillingen til å velge et annet språk for VoiceOver og leselister.

Angi hvilket språk VoiceOver skal bruke: Velg Innstillinger > Generelt > Internasjonalt > Talekontroll, og velg deretter språket.

Hvis du endrer språket som brukes på iPad, er det mulig at du må tilbakestille språket for VoiceOver og leselisten.

Du kan angi at cellen lengst til venstre eller høyre på leselisten skal brukes for systemstatus og annen informasjon:

- Annonseringsloggen inneholder en ulest melding.
- Den gjeldende meldingen i annonseringsloggen har ikke blitt lest.
- Lyden er slått av for VoiceOver-tale.
- Det er lite strøm igjen på iPad (mindre enn 20 %).
- iPad er i liggende visningsformat.
- Skjermvisning er slått av.
- Den gjeldende linjen inneholder mer tekst til venstre.
- Den gjeldende linjen inneholder mer tekst til høyre.

Angi at cellen lengst til venstre eller høyre skal brukes for statusinformasjon: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > VoiceOver > Punktskrift > Statuscelle, og trykk deretter på Venstre eller Høyre.

Få en utfyllende beskrivelse av statuscellen: Trykk på markørhentetasten for statuscellen på leselisten.

Siri

Med Siri kan du utføre oppgaver med iPad, for eksempel åpne programmer, bare ved å be om det, og VoiceOver kan lese opp svarene fra Siri. Du finner mer informasjon under [Hva er Siri?](#) på side 35.

Trippelklikk på Hjem

Med Trippelklikk på Hjem kan du slå noen av Tilgjengelighet-funksjonene av eller på når du trykker på Hjem-knappen  raskt tre ganger. Du kan bruke Trippelklikk på Hjem til følgende:

- VoiceOver
- Inverter farger
- Zoom
- AssistiveTouch
- Begrenset tilgang (Trippelklikk på Hjem starter Begrenset tilgang hvis det ikke allerede er slått på. Les [Begrenset tilgang](#) på side 108.)

Angi funksjon for Trippelklikk på Hjem: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > Trippelklikk på Hjem. Hvis du markerer mer enn én funksjon, blir du spurt hvilken du vil styre, når du trippelklikker på Hjem-knappen.

Reduser klikkehastigheten: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > Hastighet på Hjem-klikk.

Zoom

I mange av programmene kan du zoome inn og ut på bestemte objekter. Du kan for eksempel dobbeltrykke eller knipe for å forstørre kolonner på nettstedet i Safari. Det er imidlertid også en tilgjengelighetsfunksjon for zoom som du kan bruke til å forstørre hele skjermen i alle programmer. Dessuten kan du bruke Zoom sammen med VoiceOver.

Slå zooming av eller på: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > Zoom. Bruk eventuelt Trippelklikk på Hjem. Les [Trippelklikk på Hjem](#) på side 106.

Zoom inn eller ut: Dobbelttrykk på skjermen med tre fingre.

Varier forstørrelsen: Trykk og dra opp eller ned med tre fingre. Trykk-og-flytt-bevegelsen ligner på dobbeltrykking, bortsett fra at du ikke løfter fingrene for trykk nummer to – i stedet drar du fingrene over skjermen. Når du har begynt drabevegelsen, kan du flytte med én finger. iPad går tilbake til den justerte forstørrelsen når du zoomer ut og inn igjen ved hjelp av dobbeltrykk med tre fingre.

Panorer over skjermen: Når visningen er zoomet inn, drar du på skjermen med tre fingre. Når du har begynt drabevegelsen, kan du dra med én finger, slik at du ser mer av skjermen. Eller hold én finger nær kanten av skjermen for å panorere til den siden. Flytt fingeren nærmere kanten for å panorere raskere. Når du åpner en ny skjerm, vises delen som er øverst og midt på skjermen.

Når du bruker zoom sammen med et Apple Wireless Keyboard, følger skjermbildet innsetningspunktet, slik at det alltid er midt på skjermen. Les [Apple Wireless Keyboard](#) på side 25.

Stor tekst

Med Stor tekst kan du øke tekststørrelsen i varsler og i Kalender, Kontakter, Mail, Meldinger og Notater.

Angi tekststørrelsen: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > Stor tekst.

Inverter farger

Noen ganger kan det bli lettere å lese innholdet på iPad-skjermen hvis du inverterer fargene. Når Inverter farger er slått på, ser skjermen ut som et negativt bilde.

Inverter fargene på skjermen: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > Inverter farger.

Les opp markering

Selv om VoiceOver er slått av, kan du få iPad til å lese opp tekst som du markerer.

Slå på Les opp markering: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > Les opp markering.

Der kan du også:

- justere talehastigheten
- velge å få enkeltord markert etter hvert som de leses opp

Få tekst lest opp: Marker teksten, og trykk deretter på Les opp.

Les opp autotekst

Hvis opplesing av autotekst er aktivert, blir tekstrettinger og forslag iPad kommer med mens du skriver, lest opp.

Slå opplesing av autotekst av eller på: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > Les opp autotekst.

Les opp autotekst fungerer også sammen med VoiceOver og zooming.

Monolyd

Med Monolyd kombineres lyden fra venstre og høyre kanal til et monosignal som spilles på begge sider. Dette gjør det mulig for brukere med dårlig hørsel på ett øre å høre hele lydsignalet med det andre øret.

Slå Monolyd av og på, og juster balansen: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > Monolyd.

Ringetoner knyttet til kontakter

Du kan tilordne egne ringetoner til personene i kontaktlisten som hørbar anrops-ID for FaceTime. Du kan også tilordne egne lyder for varsler om en rekke andre hendelser, som ny melding på telefonsvareren, ny e-post, sendt e-post, tweeter, Facebook-innlegg og påminnelser. Les [Lyder](#) på side 118.

Du kan kjøpe ringetoner fra iTunes Store på iPad. Les Kapittel 20, [iTunes Store](#), på side 83.

Begrenset tilgang

Begrenset tilgang hjelper iPad-brukere med å fokusere på en bestemt oppgave. Begrenset tilgang begrenser iPad til ett program, og du kan styre hvilke programfunksjoner som skal være tilgjengelige. Bruk Begrenset tilgang til følgende:

- begrense iPad midlertidig til et bestemt program
- deaktivere områder på skjermen som ikke er relevante for en oppgave, eller områder der utilsiktede bevegelser kan forstyrre
- deaktivere maskinvareknappene på iPad

Bruk Begrenset tilgang: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > Begrenset tilgang, der du kan:

- slå Begrenset tilgang av og på
- angi en kode som styrer bruken av Begrenset tilgang og forhindrer at noen forlater en aktiv økt
- angi om iPad kan gå i dvale under en økt

Start en Begrenset tilgang-økt: Åpne programmet du vil bruke, og trippelklikk på Hjem-knappen. Juster innstillingene for økten, og trykk deretter på Start.

- *Deaktiver programkontroller og områder på programskjermen:* Sirkle inn en del av skjermen som du vil deaktivere. Du kan bruke håndtakene til å justere området.
- *Ignorer all berøring av skjermen:* Slå av Berøring.
- *Forhindre at iPad veksler mellom stående og liggende visning eller reagerer på andre bevegelser:* Slå av Bevegelse.

Avslutt en Begrenset tilgang-økt: Trippelklikk på Hjem-knappen, og skriv inn koden for Begrenset tilgang.

AssistiveTouch

AssistiveTouch hjelper deg med å bruke iPad hvis du har problemer med å berøre skjermen eller å trykke på knappene. Du kan bruke kompatibelt, tilpasset tilbehør (for eksempel en joystick) sammen med AssistiveTouch for å styre iPad. Du kan også bruke AssistiveTouch uten tilbehør til å utføre bevegelser du har problemer med.

Slå på AssistiveTouch: Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > AssistiveTouch. Hvis du vil at Trippelklikk på Hjem skal slå AssistiveTouch av eller på, velger du Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > Trippelklikk på Hjem.

Juster markørhastigheten (med tilbehør tilkoblet): Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > AssistiveTouch > Markørhastighet.

Vis eller skjul AssistiveTouch-menyen: Klikk på sekundærknappen på tilbehøret.

Skjul menyknappen (med tilbehør tilkoblet): Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > AssistiveTouch > Vis alltid menyen.

Utfør en drabebevegelse med 2, 3, 4 eller 5 fingre: Trykk på menyknappen, trykk på Bevegelser, og trykk deretter på antall fingre som trengs til bevegelsen. Når dette antallet sirkler vises på skjermen, blar eller drar du i den retningen som trengs for å utføre bevegelsen. Når du er ferdig, trykker du på menyknappen.

Utfør en knipebevegelse: Trykk på menyknappen, trykk på Favoritter, og trykk deretter på Knip. Når sirklene vises, trykker du hvor som helst på skjermen for å flytte dem. Dra deretter sirklene inn eller ut for å utføre en knipebevegelse. Når du er ferdig, trykker du på menyknappen.

Lag din egen bevegelse: Trykk på menyknappen, trykk på Favoritter, og trykk på en tom plassholder for bevegelser. Eventuelt går du til Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet > AssistiveTouch > Opprett ny bevegelse.

Lås eller roter skjermen, juster volumet på iPad, eller simuler risting av iPad: Trykk på menyknappen, og trykk deretter på Enhet.

Simuler trykk på Hjem-knappen: Trykk på menyknappen, og trykk deretter på Hjem.

Flytt menyknappen: Dra knappen til hvor som helst på skjermen.

Gå ut av en meny uten å utføre en bevegelse: Trykk hvor som helst utenfor menyen.

Tastatur i widescreenformat

Alle de innebygde iPad-programmene viser et større skjermbasert tastatur når du roterer iPad til liggende visning. Du kan også skrive ved hjelp av et Apple Wireless Keyboard-tastatur.

Spesialtekst

Slå på spesialtekst for videoer: Velg Innstillinger > Video > Spesialtekst.

Ikke alt videoinnhold inneholder spesialtekst.

Tilgjengelighet i OS X

Benytt deg av tilgjengelighetsfunksjonene i OS X når du bruker iTunes til å synkronisere informasjon og innhold fra iTunes-biblioteket til iPad. I Finder velger du Hjelp > Hjelpesenter og søker etter «tilgjengelighet».

Du finner mer informasjon om funksjoner for tilgjengelighet på iPad og OS X på www.apple.com/no/accessibility.




Innstillinger gjør det mulig å konfigurere iPad, angi valg for programmer, legge til kontoer og endre andre valg. Les andre kapitler for å få informasjon om innstillinger for innebygde programmer. For Safari-innstillinger leser du for eksempel Kapittel 5, [Safari](#), på side 41.

Flymodus

I flymodus deaktiveres funksjonene for trådløs tilkobling for å redusere potensielle forstyrrelser for flyets instrumenter og annet elektronisk utstyr.


Slå på flymodus: Velg Innstillinger, og slå på flymodus.

Når flymodus er på, vises  i statuslinjen øverst på skjermen. Ingen Wi-Fi-, Bluetooth- eller mobilsignaler (på Wi-Fi + Cellular-modeller) sendes ut fra iPad. Du vil ikke kunne bruke programmer eller funksjoner som krever slike signaler, for eksempel tilkobling til Internett. Hvis flyselskapet og gjeldende lover og regler tillater det, kan du bruke iPad og programmer som ikke krever disse signalene.

Hvis Wi-Fi er tilgjengelig, og flyselskapet og gjeldende lover og regler tillater det, kan du gå til Innstillinger > Wi-Fi for å slå det på. Du kan også slå på Bluetooth i Innstillinger > Bluetooth.

Wi-Fi


Koble til et Wi-Fi-nettverk

Wi-Fi-innstillingene avgjør om iPad kobler til Wi-Fi-nettverk i nærheten for å få tilgang til Internett. Når iPad er koblet til et Wi-Fi-nettverk, viser Wi-Fi-symbolet  i statuslinjen øverst på skjermen signalstyrken. Jo flere streker, jo sterkere signal.

Når du først har koblet til et Wi-Fi-nettverk, vil iPad automatisk koble til nettverket når det er innenfor rekkevidde. Hvis flere enn ett tidligere brukt nettverk er tilgjengelige, kobler iPad seg til det nettverket du brukte sist.

Du kan også bruke iPad til å konfigurere en ny AirPort-basestasjon for å levere Wi-Fi-tjenester hjemme eller på kontoret. Les [Konfigurer en AirPort-basestasjon](#) på side 111.

Slå Wi-Fi av eller på: Velg Innstillinger > Wi-Fi. Du kan:

- *Still inn iPad til å spørre om du vil koble til et nytt nettverk:* Slå «Spør før tilkobling» av eller på. Hvis «Spør før tilkoblinger» er av, må du koble til et nettverk manuelt for å få tilgang til Internett hvis du ikke er innenfor rekkevidden til et nettverk du har brukt tidligere.
- *Få iPad til å glemme et nettverk, slik at den ikke kobler til automatisk:* Trykk på  ved siden av et nettverk du har koblet til før. Deretter trykker du på «Glem dette nettverket».

- *Koble til et lukket Wi-Fi-nettverk:* I listen over nettverksnavn trykker du på Annet og skriver inn navnet på det lukkede nettverket. Du må kjenne nettverksnavnet, passordet og sikkerhetstypen hvis du vil koble til et lukket nettverk.
- *Tilpass innstillinger for tilkobling til et Wi-Fi-nettverk:* Trykk på ⓘ ved siden av et nettverk. Du kan angi en HTTP-proxy, definere statiske nettverksinnstillinger, slå på BootP, eller fornye innstillingene som oppgis av en DHCP-tjener.

Konfigurer en AirPort-basestasjon

En AirPort-basestasjon leverer en Wi-Fi-forbindelse til hjemmet, skolen eller en liten bedrift. Du kan bruke iPad til å konfigurere en ny AirPort Express-, AirPort Extreme- eller Time Capsule-basestasjon.

Bruk AirPort-oppsettassistenten: Velg Innstillinger > Wi-Fi. Under tittelen «Konfigurer en AirPort-basestasjon» trykker du på navnet til basestasjonen du vil konfigurere. Deretter følger du instruksjonene på skjermen.

Hvis basestasjonen du konfigurerte, ikke er i listen, forsikrer du deg om at den er tilkoblet strømmettet, at du er innenfor rekkevidde, og at den ikke allerede er konfigurert. Du kan kun konfigurere basestasjoner som er nye eller som er nullstilt. Enkelte eldre AirPort-basestasjoner kan ikke konfigureres med en iOS-enhet. Du finner konfigurasjonsinstruksjoner i dokumentasjonen som fulgte med basestasjonen.

Administrer et AirPort-nettverk: Hvis iPad er koblet til en AirPort-basestasjon, trykker du på ⓘ ved siden av nettverksnavnet. Hvis du ikke har lastet ned AirPort-verktøy fra før, åpnes App Store, slik at du kan laste det ned.

VPN

Organisasjonen din bruker kanskje et VPN-nettverk for å sende privat informasjon på en sikker måte over et nettverk som ikke er privat. Det er mulig at du må konfigurere VPN for eksempel for å få tilgang til e-postkontoen på jobben din. Denne innstillingen vises når VPN er konfigurert på iPad. Du bruker den til å slå VPN av og på. Les [VPN](#) på side 115.

Delt Internett

Du kan bruke Delt Internett (på Wi-Fi + Cellular-modeller) for å dele en Internett-forbindelse med en datamaskin eller en annen enhet – for eksempel en iPod touch eller iPhone – som er koblet til iPad via Wi-Fi. Du kan også bruke Delt Internett for å dele en Internett-forbindelse med en datamaskin som er koblet til iPad via Bluetooth eller USB. Delt Internett fungerer kun hvis iPad er koblet til Internett via mobildatanettverket.

Merk: Det er mulig at denne funksjonen ikke er tilgjengelig i alle områder. Ekstrakostnader kan påløpe. Telefonoperatøren har mer informasjon.

Del en Internett-forbindelse: Velg Innstillinger > Generelt > Mobilnett, og trykk på Konfigurer Delt Internett – hvis det vises – for å konfigurere tjenesten hos operatøren.

Når du har slått på Delt Internett, kan andre enheter koble til på følgende måter:

- *Wi-Fi:* På enheten velger du din iPad fra listen over tilgjengelige Wi-Fi-nettverk.
- *USB:* Koble iPad til datamaskinen ved hjelp av kabelen som fulgte med. I datamaskinens nettverksvalg velger du iPad og konfigurerer nettverksinnstillingene.

- **Bluetooth:** På iPad velger du Innstillinger > Bluetooth og slår på Bluetooth. Hvis du vil sammenkoble og koble iPad til enheten din, leser du dokumentasjonen som fulgte med datamaskinen.

Merk: Når en enhet er tilkoblet, vises det et blått bånd øverst på iPad-skjermen. Delt Internett-symbolet  vises i statuslinjen på iOS-enheter som bruker Delt Internett.

Endre Wi-Fi-passordet for iPad: Velg Innstillinger > Delt Internett > Wi-Fi-passord, og oppgi deretter et passord med minst 8 tegn.

Overvåk bruk av mobildatanettverk: Velg Innstillinger > Generelt > Bruk > Mobilbruk.

Bluetooth

iPad kan kobles trådløst til Bluetooth-enheter som headsett, hodetelefoner og bilmonteringssett for musikkavspilling og håndfribruk. Du kan også koble til Apple Wireless Keyboard-tastaturet med Bluetooth. Les [Apple Wireless Keyboard](#) på side 25.

Slå Bluetooth av eller på: Velg Innstillinger > Bluetooth.

Koble til en Bluetooth-enhet: Trykk på enheten i Enheter-listen, og følg instruksjonene på skjermen for koble til den. Les dokumentasjonen som fulgte med enheten, for å få informasjon om Bluetooth-sammenkobling.

Mobildata

Bruk mobildatainnstillingene på iPad (Wi-Fi + Cellular-modeller) til å aktivere mobildatatjenesten, slå mobilbruk av eller på, eller legge til en PIN-kode for å låse SIM-kortet. Hos enkelte operatører kan du også endre dataabonnementet.

Slå Mobildata av eller på: Velg Innstillinger > Mobildata. Hvis Mobildata er av, vil alle datatjenester kun bruke Wi-Fi – inkludert e-post, nettleasing, push-varslinger og andre tjenester. Hvis mobildata er på, kan kostnader til operatøren påløpe. For eksempel kan bruk av visse funksjoner og tjenester som overfører data, som Meldinger, føre til ekstra kostnader på dataabonnementet.

Slå LTE av eller på: Velg Innstillinger > Mobildata. Data overføres raskere hvis du slår på LTE.

Slå dataroaming av eller på: Velg Innstillinger > Mobildata. Hvis du slår av dataroaming, unngår du kostnader som kan påløpe når du bruker en annen operatørs nettverk.

Konfigurer Delt Internett: Velg Innstillinger > Mobildata > Konfigurer Delt Internett. Med Delt Internett kan du dele iPad-enhetens Internett-forbindelse med datamaskinen og andre iOS-enheter. Les [Delt Internett](#) på side 111.

Angi når mobildata skal brukes: Velg Innstillinger > Mobildata, og slå mobildata av eller på for iCloud-dokumenter, iTunes, FaceTime, Passbook-oppdateringer eller Leseliste. Hvis en innstilling er av, bruker iPad kun Wi-Fi for den tjenesten. iTunes-innstillingen gjelder både iTunes Match og automatiske nedlastinger fra iTunes Store og App Store.

Aktiver, vis eller endre mobildatakontoen: Velg Innstillinger > Mobildata, og trykk deretter på Vis konto. Følg instruksjonene på skjermen.

Lås SIM-kortet: Velg Innstillinger > Mobildata > SIM-PIN-kode. Hvis du låser SIM-kortet, må du ha PIN-koden for å bruke mobilforbindelsen til iPad-enheten.

Ikke forstyrr og Varsling

Push-varslinger vises i Varslingssenter for å varsle om at ny informasjon er tilgjengelig, selv når det aktuelle programmet ikke er i bruk. Varslingene varierer avhengig av hvilket program de kommer fra, men kan inkludere tekst eller lyd, samt merker med et tall på programsymbolet på Hjem-skjermen.

Slå av alle varslinger: Velg Innstillinger, og slå på Ikke forstyrr. Hvis det er på og iPad er låst, dempes lyden på alle varslinger, men alarmer høres fremdeles. Du kan angi følgende valg i Innstillinger > Varsling > Ikke forstyrr:

- *Slå på Ikke forstyrr automatisk:* Slå på Planlagt, og angi start- og sluttidspunkt for når du ikke vil bli forstyrret. iPad slår automatisk på Ikke forstyrr for dette tidsrommet.
- *Tillat enkelte FaceTime-anrop når Ikke forstyrr er aktivert:* Lyden på FaceTime-anrop dempes når Ikke forstyrr er på. Hvis du vil la enkelte personer komme gjennom på telefonen, trykker du på Tillat anrop fra. Du kan tillate anrop fra Favoritter-listen eller andre grupper fra Kontakter som du definerer. Du finner informasjon om Favoritter under Kapittel 14, [Kontakter](#), på side 68.
- *La personer som ringer flere ganger, komme gjennom:* Slå på Gjentatte anrop. iPad ringer hvis samme person (basert på FaceTime-ID) ringer to ganger i løpet av tre minutter.

Slå varslinger av eller på for et program: Velg Innstillinger > Varsling. Trykk på et objekt i listen, og slå varslinger av eller på for objektet. Programmer som har varslinger slått av, vises i listen Ikke i Varslingssenter.

Endre hvordan varslinger vises: Velg Innstillinger > Varsling. Du kan:

- *Endre antallet varslinger:* Velg et objekt i I Varslingssenter-listen. Trykk på Vis for å angi hvor mange varslinger av denne typen som skal vises i Varslingssenter.
- *Endre varselstiler:* Velg et objekt i I Varslingssenter-listen. Velg en varselstil, eller velg Ingen for å slå av varsler og bannere. Varslinger vil fortsatt vises i Varslingssenter.
- *Endre rekkefølgen på varslinger:* Trykk på Rediger. Flytt varslingene i den rekkefølgen du vil ha. Hvis du vil slå av en varsling, flytter du den til Ikke i Varslingssenter-listen.
- *Vis merker med tall på programmer med varslinger:* Velg et objekt i I Varslingssenter-listen, og slå på Merk programsymbol.
- *Skjul varsler fra et program når iPad er låst:* Velg programmet i I Varslingssenter-listen, og slå deretter av «Vis på låst skjerm».

Enkelte programmer har ytterligere alternativer. For eksempel kan du velge om du vil vise forhåndsvisning av meldinger i varslingene, eller om du vil vise iMessage-varslinger kun fra avsendere som er oppført i Kontakter.

Fjern Publisert og Tweet fra Varslingssenter: Disse delingsalternativene vises kun hvis du har konfigurert kontoer for Facebook og/eller Twitter. Hvis du vil fjerne disse knappene, velger du Innstillinger > Varslinger og slår av Delingswidget.

Generelt

Generelt-innstillingene omfatter nettverk, deling, sikkerhet og andre innstillinger. Du finner også informasjon om iPad og kan nullstille ulike innstillinger.

Om

Vis informasjon om iPad: Velg Innstillinger > Generelt > Om. Du kan se følgende informasjon:

- ledig lagringsplass
- serienummer

- iOS-versjon
- nettverksadresser
- mobildatanummer (på Wi-Fi + Cellular-modeller)
- IMEI-nummer (International Mobile Equipment Identity) på Wi-Fi + Cellular-modeller
- ICCID-nummer (Integrated Circuit Card Identifier eller Smart Card) for GSM-nettverk (på Wi-Fi + Cellular-modeller)
- MEID-nummer (Mobile Equipment Identifier) for CDMA-nettverk (på Wi-Fi + Cellular-modeller)
- rettigheter, lisens og godkjenningsmerker

Hvis du vil kopiere serienummeret og andre ID-er, holder du på ID-en til Kopier vises.

Endre navnet på enheten: Velg Innstillinger > Generelt > Om, og trykk på Navn. Enhetsnavnet brukes av både iTunes og iCloud.

For å hjelpe Apple med å forbedre produktene og tjenestene sine sender iPad automatisk diagnostikk- og bruksdata. Disse dataene identifiserer deg ikke personlig, men kan inneholde stedsinformasjon.

Vis eller slå av diagnostikkinformasjon: Velg Innstillinger > Generelt > Om > Diagnostikk og bruk.

Begrens eller nullstill annonsesporing: Velg Innstillinger > Generelt > Om > Annonser. Slå på Begrens annonsesporing for å forhindre at programmer får tilgang til iPad-enhetens annonseidentifikator for å vise målrettet reklame. Trykk på Finn ut mer hvis du vil ha mer informasjon.

Programvareoppdatering

Med Programvareoppdatering kan du laste ned og installere iOS-oppdateringer fra Apple.

Oppdater til den nyeste iOS-versjonen: Velg Innstillinger > Generelt > Programvareoppdatering. Hvis en nyere versjon av iOS er tilgjengelig, følger du instruksjonene på skjermen for å laste ned og installere den.

Bruk

Vis bruksinformasjon: Velg Innstillinger > Generelt > Bruk. Du kan:

- se mobilbruk og nullstille statistikk (Wi-Fi + Cellular-modeller)
- vise og slette iCloud-sikkerhetskopier, slå av sikkerhetskopiering av Kamerarull og kjøpe ekstra lagringsplass
- vise lagringsplassen for hvert program
- vise batterinivået i prosent
- se hvor lenge det er siden iPad ble ladet

Siri

Aktiver Siri: Velg Innstillinger > Generelt > Siri.

Hvis du vil vite mer om hvordan du bruker Siri og endrer innstillinger for Siri, kan du lese [Angi valg for Siri](#) på side 38.

VPN

VPN-nettverk brukes i firmaer for å gjøre det mulig å sende privat informasjon på en sikker måte over et nettverk som ikke er privat. Det er mulig at du må konfigurere VPN for eksempel for å få tilgang til e-postkontoen på jobben din. Be nettverksadministratoren om innstillingene du trenger for å konfigurere VPN for nettverket. Når én eller flere VPN-innstillinger er definert, kan du:

- *Slå VPN av eller på:* Velg Innstillinger > VPN.
- *Bytt mellom VPN-nettverk:* Velg Innstillinger > Generelt > VPN, og velg deretter en konfigurasjon.

Wi-Fi-synkronisering

Du kan synkronisere iPad med iTunes på en datamaskin som er tilkoblet samme Wi-Fi-nettverk.

Aktiver Wi-Fi-synkronisering for iTunes: For å konfigurere Wi-Fi-synkronisering første gang kobler du iPad til datamaskinen du vil synkronisere med. Hvis du vil vite mer, kan du lese [Synkronisere med iTunes](#) på side 16.

Når du har konfigurert Wi-Fi-synkronisering, synkroniserer iPad automatisk med iTunes én gang om dagen når:

- iPad er koblet til en strømkilde
- iPad og datamaskinen er tilkoblet samme Wi-Fi-nettverk, og
- iTunes er aktivt på datamaskinen

Spotlight-søk

I innstillingene for Spotlight-søk kan du angi innholdstypene som søkefunksjonen skal søke etter, og endre rekkefølgen for søkeresultatene.

Angi hvilke innholdsområder som skal omfattes av søk: Velg Innstillinger > Generelt > Spotlight-søk, og velg deretter objektene du vil søke i. Du kan også endre rekkefølgen på resultatkategoriene.

Autolås

Når du låser iPad, slås skjermen av, slik at du sparer batteri og unngår utilsiktet bruk av iPad. Du kan fortsatt motta meldinger og høre på musikk.

Angi hvor lang tid det skal gå før iPad låses: Velg Innstillinger > Generelt > Autolås, og velg deretter et tidsrom.

Kodelås

Standardinnstillingen er at det ikke kreves kode for å låse opp iPad.

Angi en kode: Velg Innstillinger > Generelt > Kodelås og angi en firesifret kode. Hvis du vil øke sikkerheten, slår du av Enkel kode og bruker en lengre sikkerhetskode.

Hvis du glemmer koden, må du gjenopprette programvaren på iPad. Les [Oppdatere og gjenopprette iPad-programvaren](#) på side 131.

Gi tilgang når iPad er låst: Velg Innstillinger > Generelt > Kodelås. Du kan bruke Siri uten å låse opp iPad. Les [Angi valg for Siri](#) på side 38.

Slett data etter ti mislykkede forsøk på å skrive inn riktig kode: Velg Innstillinger > Generelt > Kodelås, og trykk på Slett data. Etter ti mislykkede forsøk på å skrive inn riktig kode nullstilles alle innstillinger, og all informasjonen og alt medieinnholdet på enheten slettes ved at krypteringsnøkkelen til dataene (som er kryptert med 256-bits AES-kryptering) fjernes.

Lås / lås opp med iPad-omslag

Når du bruker iPad sammen med iPad Smart Cover eller iPad Smart Case (selges separat), kan du låse og låse opp enheten automatisk. Når denne funksjonen er slått på, låses iPad automatisk og går i dvale når du lukker omslaget, og våkner når du åpner omslaget. Denne innstillingen vises når du setter på iPad Smart Cover eller iPad Smart Case.

Restriksjoner

Du kan angi restriksjoner for enkelte programmer og kjøpt innhold. For eksempel kan foreldre angi at musikk med upassende innhold ikke skal vises i spillelister, eller gjøre det umulig å installere programmer.

Slå på restriksjoner: Velg Innstillinger > Generelt > Restriksjoner, og trykk på Aktiver restriksjoner. Du blir bedt om å definere en restriksjonskode som må brukes for å endre innstillingene du angir. Dette er en annen kode enn den du bruker til å låse opp iPad.

Viktig: Hvis du glemmer restriksjonskoden, må du gjenopprette programvaren på iPad. Les [Oppdatere og gjenopprette iPad-programvaren](#) på side 131.

Du kan angi restriksjoner for følgende programmer:

- Safari
- Kamera (og programmer som bruker kameraet)
- FaceTime
- iTunes Store
- iBookstore
- Siri

Du kan også begrense følgende:

- *Progr.installering:* App Store deaktiveres, og symbolet vises ikke på Hjem-skjermen. Du kan ikke installere programmer på iPad.
- *Programsletting:* Du kan ikke slette programmer fra iPad.  vises ikke på programsymboler når du tilpasser Hjem-skjermen.
- *Upassende språk:* Siri prøver å erstatte upassende ord du sier, med asterisker og pipelyder.
- *Personvern:* Personverninnstillingene for Stedstjenester, Kontakter, Kalendere, Påminnelser, Bilder, Bluetooth-deling, Twitter og Facebook kan alle låses. Du finner informasjon om personverninnstillinger under [Personvern](#) på side 119.
- *Kontoer:* Gjeldende innstillinger for Mail, kontakter, kalendere er låst. Du kan ikke legge til, endre eller slette kontoer. Du kan heller ikke endre iCloud-innstillinger.
- *Finn vennene mine:* Gjeldende innstillinger for Finn vennene mine er låst. Dette alternativet er tilgjengelig når Finn vennene mine-programmet er installert.
- *Volumbegrensning:* Den gjeldende innstillingen for lydvolumbegrensning er låst.
- *Kjøp i program:* Når Kjøp i program er slått av, kan du ikke kjøpe ekstrainnhold eller funksjoner for programmer du laster ned fra App Store.
- *Krev passord:* Krever at du oppgir Apple-ID for kjøp i program etter tidsperioden du angir.
- *Innholdsbegrensninger:* Trykk på Aldersgrenser for, og velg et land fra listen. Deretter angir du restriksjoner for musikk og podcaster, bøker, filmer, TV-programmer og programmer. Innhold som ikke oppfyller vurderingen du velger vises ikke på iPad.

- *Flerspillerspill*: Når Flerspillerspill er av, kan du ikke be om å konkurrere eller sende eller motta invitasjoner for å spille spill eller legge til venner i Game Center.
- *Legge til venner*: Når Legge til venner er av, kan du ikke sende eller motta venneforespørsler i Game Center. Hvis Flerspillerspill er slått på, kan du fortsette å spille med eksisterende venner.

Sidebryter

Du kan bruke sidebryteren til å låse skjermretningen eller slå av lyden for varslinger og lydeffekter.

Lås skjermen i stående eller liggende retning: Velg Innstillinger > Generelt > «Bruk sidebryter til å», og trykk på Låse retning.

Slå av lyden for varslinger og andre lydeffekter: Velg Innstillinger > Generelt > «Bruk sidebryter til å», og trykk på Slå av/på lyd. Sidebryteren slår ikke av lyden for lyd eller video som spilles av. Bruk volumknappene på siden til å dempe disse lydene.

Fleroppgavebevegelser

Fleroppgavebevegelser gjør det mulig å bytte raskt mellom programmer, vise fleroppgavelinjen og gå til Hjem-skjermen. Les [Fleroppgavebevegelser](#) på side 20.

Dato og tid

Disse innstillingene gjelder tidsangivelsen som vises i statuslinjen øverst på skjermen, og i verdensklokker og kalendere.

Angi om iPad skal vise 24-timersklokke eller 12-timersklokke: Velg Innstillinger > Generelt > Dato og tid, og slå deretter 24-timersklokke av eller på. (Det er mulig at 24-timersklokke ikke er tilgjengelig i alle områder.)

Angi om iPad skal oppdatere dato og tid automatisk: Velg Innstillinger > Generelt > Dato og tid, og slå deretter Still inn automatisk av eller på. Hvis du angir at iPad skal oppdatere tiden automatisk, finner den riktig tid basert på dataforbindelsen (på Wi-Fi + Cellular-modeller) eller Wi-Fi-forbindelsen. I noen tilfeller kan iPad kanskje ikke fastslå lokal tid automatisk.

Still inn dato og tid manuelt: Velg Innstillinger > Generelt > Dato og tid, og slå deretter av Still inn automatisk. Trykk på Tidssone for å angi tidssone. Trykk på Dato og tid-knappen, og trykk deretter på Still inn dato og tid.

Tastatur

Du kan slå på tastaturer for skriving på forskjellige språk, og du kan slå skrivefunksjoner, for eksempel stavekontroll, av eller på. Du finner informasjon om tastaturalternativer under [Skriving](#) på side 22.

Du finner informasjon om internasjonale tastaturer under Tillegg B, [Internasjonale tastaturer](#), på side 122.

Internasjonal

Velg Innstillinger > Generelt > Internasjonal for å angi følgende:

- språk for iPad
- kalenderformat
- tastaturene du bruker
- formater for dato, tid og telefonnummer

Tilgjengelighet

Velg Innstillinger > Generelt > Tilgjengelighet, og slå på funksjonene du vil bruke. Les Kapittel 26, [Tilgjengelighet](#), på side 97.

Profiler

Denne innstillingen vises hvis du installerer én eller flere profiler på iPad. Trykk på Profiler for å vise informasjon om profilene du installerer. Du finner mer informasjon om profiler under Tillegg A, [iPad i bedriften](#), på side 120.

Nullstill

Du kan nullstille ordlisten, nettverksinnstillinger, layout på Hjem-skjermen og stedsadvarsler. Du kan også slette alt innhold og alle innstillinger.

Nullstill iPad: Velg Innstillinger > Generelt > Nullstill, og velg deretter et alternativ:

- *Nullstill alle innstillinger:* Alle tilpasninger og innstillinger nullstilles.
- *Slett alt innhold og alle innstillinger:* Informasjonen din og innstillingene fjernes. iPad kan ikke brukes før den konfigureres på nytt.
- *Nullstill nettverksinnstillinger:* Når du nullstiller nettverksinnstillingene, slettes listen over tidligere nettverk og VPN-innstillinger som ikke er installert av en konfigurasjonsprofil. Wi-Fi-tilkoblingen blir slått av og deretter på igjen, så enheten blir koblet fra nettverket den er tilkoblet. Innstillingene for Wi-Fi og «Spør før tilkobling» blir værende på. Hvis du vil fjerne VPN-innstillinger som er installert av en konfigurasjonsprofil, velger du Innstillinger > Generelt > Profil, markerer profilen, og trykker på Fjern. Dette fjerner også andre innstillinger eller kontoer profilen inneholder.
- *Nullstill tastaturordlisten:* Du legger til ord i tastaturordlisten ved å avvise ord som iPad foreslår mens du skriver. Hvis du nullstiller tastaturordlisten, slettes alle ordene du har lagt til.
- *Gjenopprett standardlayouten for Hjem-skjermen:* Plasserer de innebygde programmene der de opprinnelig var plassert på Hjem-skjermen.
- *Nullstill Sted og personvern:* Stiller stedstjenestene og personverninnstillingene tilbake til standardverdiene.

Lyder

Du kan stille inn iPad til å spille en lyd hver gang du får nye meldinger, e-poster, tweeter, Facebook-innlegg, FaceTime-anrop, Kalender-varsler eller påminnelser. Du kan også angi lyder for sending av e-post, tastaturklikk og når du låser iPad.

Endre lydinnstillinger: Velg Innstillinger > Lyder. Følgende valg er tilgjengelige:

- justere volumet for ringelyder og varsler
- angi om trykk på sideknappene skal justere volumet for ringelyd og varsler
- angi varsellyder og andre lyder

Lysstyrke og bakgrunn

Lysstyrken på skjermen påvirker batterilevetiden. Demp lysstyrken på skjermen for å forlenge tiden før du må lade iPad på nytt, eller bruk Autolysstyrke.

Juster lysstyrken på skjermen: Velg Innstillinger > Lysstyrke, og flytt skyvekontrollen. Hvis Autolysstyrke er på, justerer iPad automatisk lysstyrken på skjermen slik at den blir best mulig i forhold til lyset i omgivelsene.

I Bakgrunn-innstillingene kan du velge et bilde som bakgrunn for låst skjerm eller Hjem-skjermen. Les [Endre bakgrunnsbildet](#) på side 22.

Bilderamme


Bilderamme-modus gjør iPad til en animert bilderamme. Velg hvilken overgang du vil bruke, varigheten for hvert bilde og hvilket album som skal vises. Velg om du vil zoome inn på ansikter, og om bilder skal mikses.

Start Bilderamme: Trykk på  på låst skjerm.


Fjern Bilderamme-knappen fra låst skjerm: Velg Innstillinger > Generelt > Kodelås.

Personvern

Med personverninnstillingene kan du se og styre hvilke programmer og systemtjenester som får tilgang til Stedstjenester, samt til kontakter, kalendere, påminnelser og bilder.

Stedstjenester lar stedsbaserte programmer som Påminnelser, Kart og Kamera samle inn og bruke data som angir hvor du befinner deg. Den omtrentlige posisjonen din bestemmes ved hjelp av tilgjengelig informasjon fra mobildatanettverk (på Wi-Fi + Cellular-modeller-modeller), Wi-Fi-nettverk i nærheten (hvis Wi-Fi er aktivert) og GPS (kanskje ikke tilgjengelig overalt). Stedsinformasjonen som samles inn av Apple, innhentes ikke i en form som kan identifisere deg. Når et program bruker Stedstjenester, vises  i menylinjen.

Slå Stedstjenester av eller på: Velg Innstillinger > Personvern > Stedstjenester. Du kan slå det av for enkelte av eller alle programmene og tjenestene. Hvis du slår av Stedstjenester, blir du bedt om å slå det på igjen neste gang et program eller en tjeneste prøver å bruke det.

Slå av Stedstjenester for enkeltprogrammer: Flere systemtjenester, for eksempel stedsbaserte iAd-annonser, bruker Stedstjenester. Hvis du vil se status for disse tjenestene, slå dem av eller på eller vis  i menylinjen når de bruker plasseringen din, velger du Innstillinger > Personvern > Stedstjenester > Systemtjenester.

Slå av tilgang til privat informasjon: Velg Innstillinger > Personvern. Du kan se hvilke programmer som har bedt om og fått tilgang til følgende informasjon:

- Kontakter
- Kalendere
- Påminnelser
- Bilder
- Bluetooth-deling
- Twitter
- Facebook

Du kan slå av hvert programs tilgang til hver informasjonskategori. Se i vilkårene og retningslinjene for personvern for hvert enkelt tredjepartsprogram for å finne ut hvordan det bruker dataene det ber om.

Bruk av iPad i bedriften

Med støtte for sikker tilgang til bedriftsnettverk, kataloger og Microsoft Exchange er iPad klar for arbeidsplassen. Du finner detaljert informasjon om iPad til bedriftsbruk på www.apple.com/no/ipad/business.

Bruke konfigurasjonsprofiler

Hvis du er i et bedriftsmiljø, er det mulig at du kan konfigurere kontoer og andre objekter på iPad ved å installere en konfigurasjonsprofil. Konfigurasjonsprofiler gjør det mulig for administratoren å konfigurere iPad til å bruke informasjonssystemene i bedriften, skolen eller organisasjonen. De kan for eksempel konfigurere iPad for tilgang til Microsoft Exchange-tjenere på arbeidsplassen, slik at iPad kan få tilgang til Exchange-e-post, -kalendere og -kontakter, og de kan slå på Kodelås for å hjelpe til med å holde informasjonen sikker.

Administratoren kan distribuere konfigurasjonsprofiler via e-post, ved å legge dem på en sikker nettside, eller ved å installere dem direkte på iPad for deg. Det er mulig at administratoren vil at du skal installere en profil som knytter iPad-enheten til en tjener for administrering av mobile enheter. Dette gjør det mulig for administratoren å konfigurere innstillingene via fjerntilkobling.

Installer konfigurasjonsprofiler: På iPad åpner du e-postmeldingen eller laster ned konfigurasjonsprofilene fra nettstedet administratoren oppgir. Når du åpner en konfigurasjonsprofil, starter installeringen.

Viktig: Du blir kanskje spurt om en konfigurasjonsprofil er godkjent. Hvis du er i tvil, spør du administratoren før du installerer konfigurasjonsprofilen.

Du kan ikke endre innstillingene i en konfigurasjonsprofil. Hvis du vil endre innstillinger, må du først fjerne konfigurasjonsprofilen eller installere en ny konfigurasjonsprofil med de nye innstillingene.

Fjern en konfigurasjonsprofil: Velg Innstillinger > Generelt > Profil, og marker deretter konfigurasjonsprofilen og trykk på Fjern.

Når du fjerner en konfigurasjonsprofil, slettes alle innstillinger og all annen informasjon som er installert av profilen.

Konfigurere Microsoft Exchange-kontoer

Microsoft Exchange leverer e-post-, kontakt-, oppgave- og kalenderinformasjon som du automatisk kan synkronisere trådløst til iPad. Du kan også konfigurere en Exchange-konto direkte på iPad.

Konfigurer en Exchange-konto på iPad: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere. Trykk på Legg til konto, og trykk deretter på Microsoft Exchange. Spør tjenesteleverandøren eller administratoren om hvilke innstillinger du skal bruke.

VPN-tilgang

VPN (Virtual Private Network) gir sikker tilgang til private nettverk via Internett, for eksempel firmaets eller skolens nettverk. Bruk Nettverk-innstillingene på iPad til å konfigurere og aktivere VPN. Spør nettverksadministratoren om hvilke innstillinger du skal bruke.

VPN kan også konfigureres automatisk med en konfigurasjonsprofil. Når VPN konfigureres av en konfigurasjonsprofil, kan iPad slå på VPN automatisk når det er nødvendig. Hvis du vil vite mer, kontakter du administratoren.

LDAP- og CardDAV-kontoer

Når du har konfigurert en LDAP-konto, kan du vise og søke etter kontakter på LDAP-tjeneren til organisasjonen. Tjeneren vises som en ny gruppe i Kontakter. Ettersom LDAP-kontakter ikke lastes ned til iPad, må enheten være koblet til Internett for å kunne vise dem. Kontakt administratoren for å få kontoinnstillinger og informasjon om andre krav (for eksempel VPN).

Når du konfigurerer en CardDAV-konto, blir kontokontaktene dine synkronisert med iPad trådløst. Det er også mulig at du kan søke etter kontakter på CardDAV-tjeneren til organisasjonen.

Konfigurer en LDAP- eller CardDAV-konto: Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere. Deretter trykker du på Legg til konto. Trykk på Annet. Spør tjenesteleverandøren eller administratoren om hvilke innstillinger du skal bruke.

Internasjonale tastaturer





Tastaturer for forskjellige språk gir deg mulighet til å skrive inn tekst på mange forskjellige språk, inkludert asiatiske språk og språk som skrives fra høyre til venstre.



Bruke internasjonale tastaturer



Tastaturer for forskjellige språk gir deg mulighet til å skrive inn tekst på mange forskjellige språk, inkludert asiatiske språk og språk som skrives fra høyre til venstre. Hvis du vil ha en oversikt over tastaturer som støttes, går du til www.apple.com/no/ipad/specs.

Administrer tastaturer: Velg Innstillinger > Generelt > Internasjonalt > Tastaturer.

- *Legg til et tastatur:* Trykk på Legg til nytt tastatur, og velg deretter et tastatur fra listen. Gjør det samme flere ganger for å legge til flere tastaturer.
- *Fjern et tastatur:* Trykk på Rediger, trykk på  ved siden av tastaturet du vil fjerne, og trykk på Slett.
- *Gjør endringer i tastaturlisten:* Trykk på Rediger, og flytt  ved siden av et tastatur til et nytt sted i listen.

Hvis du vil skrive inn tekst på et annet språk, bytter du tastatur.

Bytt tastatur mens du skriver: Hold nede globustasten  for å vise alle tastaturene som er aktivert. Velg et tastatur ved å føre fingeren til navnet på tastaturet, og løft fingeren. Globustasten  vises kun hvis du har aktivert mer enn ett tastatur.

Du kan også bare trykke på . Når du trykker på , vises navnet på det sist aktiverte tastaturet et kort øyeblikk. Fortsett å trykke for å få tilgang til andre aktiverte tastaturer.

Mange tastaturer gir tilgang til tegn, tall og symboler som ikke vises på tastaturet.

Skriv inn tegn med aksent eller andre tegn: Hold nede det beslektede tegnet, tallet eller symbolet, og flytt fingeren for å velge en variant. For eksempel:

- *På thai-tastatur:* Velg lokale tall ved å holde på det tilsvarende arabiske tallet.
- *På kinesisk, japansk eller arabisk tastatur:* Foreslåtte tegn eller kandidater vises øverst på tastaturet. Trykk på en kandidat for å skrive den, eller bla til venstre for å se flere kandidater.

Bruk den utvidede kandidatlisten: Trykk på pil opp til høyre for å se hele kandidatlisten.

- *Bla i listen:* Dra oppover eller nedover.
- *Gå tilbake til den korte listen:* Trykk på pil ned.

Når du bruker bestemte kinesiske eller japanske tastaturer, kan du opprette en snarvei for ord og ordpar. Snarveien legges til i din egen ordliste. Når du skriver en snarvei mens du bruker et av tastaturene som støttes, erstattes snarveien av ordet eller ordparet.

Slå snarveier av eller på: Velg Innstillinger > Generelt > Tastatur > Snarveier. Snarveier er tilgjengelige for:

- Forenklet kinesisk: pinyin
- Tradisjonell kinesisk: pinyin og zhuyin
- Japansk: romaji og 50 taster

Spesielle inndatametoder

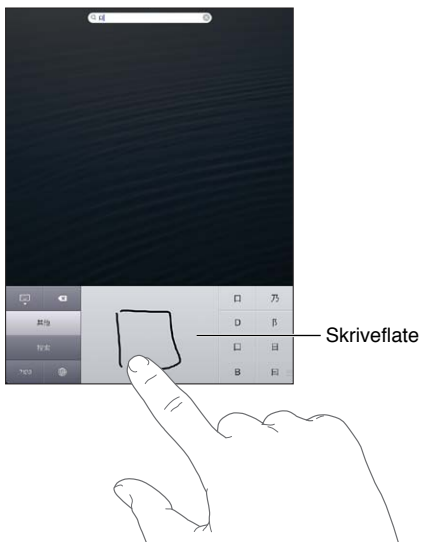
Du kan bruke tastaturer til å skrive enkelte språk på ulike måter. Noen eksempler er kinesisk cangjie og wubihua, japansk kana og smilefjes. Du kan også skrive kinesiske tegn på skjermen med fingeren eller en penn.

Sett sammen kinesiske tegn av cangjie-deltegnene. Forslag til tegn vises mens du skriver. Trykk på et tegn for å velge det, eller fortsett å skrive inn opptil fem deltegn for å vise flere alternativer.

Sett sammen kinesiske wubihua-tegn (strøk): Bruk tastaturet for å sette sammen kinesiske tegn med opptil fem strøk i riktig rekkefølge for skriving: vannrett, loddrett, fallende mot venstre, fallende mot høyre og krok. Det kinesiske tegnet 圈 (sirkel) skal for eksempel begynne med det loddrette strøket | .

- Etter hvert som du skriver, vises forslag til kinesiske tegn (de mest brukte tegnene vises først). Trykk på et tegn for å velge det.
- Hvis du ikke vet hva som er riktig strøk, skriver du en asterisk (*). Hvis du vil se flere tegnalternativer, skriver du inn et nytt strøk eller blar gjennom tegnlisten.
- Trykk på trefftasten (匹配) for å vise kun tegn som stemmer nøyaktig med det du har skrevet.

Skriv kinesiske tegn: Skriv kinesiske tegn direkte på skjermen med fingeren når håndskriftformater for forenklet eller tradisjonell kinesisk er slått på. Etter hvert som du lager tegnstrøk, gjenkjenner iPad dem og viser tegn som passer, i en liste. Det beste treffet vises øverst. Når du velger et tegn, vises tegn som ofte brukes etter dette tegnet, i listen som alternativer.



Enkelte avanserte tegn, for eksempel 鱸 (en del av navnet på Hongkong internasjonale flyplass), 軌 (heis) og 嘍 (partikkel som brukes på kantonesisk), kan skrives ved å skrive to eller flere komponenttegn etter hverandre. Trykk på tegnet for å erstatte tegnene du har skrevet inn. Latinske tegn gjenkjennes også.

Skriv japansk kana: Bruke kana-tastaturet til å velge stavelser. Hvis du vil ha flere stavelseralternativer, trykker du på piltasten og velger en annen stavelse eller et annet ord fra vinduet.

Skriv japansk romaji: Bruk romaji-tastaturet for å skrive inn stavelser. Alternativer vises langs toppen av tastaturet. Trykk på et alternativ for å skrive det. Hvis du vil ha flere stavelseralternativer, trykker du på piltasten og velger en annen stavelse eller et annet ord fra vinduet.

Skriv smilefjes eller uttrykkssymboler: Bruk det japanske kana-tastaturet, og trykk på ^_^-tasten. Eller du kan:

- *Bruk det japanske romaji-tastaturet (QWERTY-japansk oppsett):* Trykk på talltasten **123**, og trykk deretter på ^_^-tasten.
- *Bruk kinesisk (forenklet eller tradisjonell) pinyin- eller (tradisjonell) zhuyin-tastatur:* Trykk på symboltasten **#+=**, og trykk deretter på ^_^-tasten.

Sikkerhet, håndtering og kundestøtte



Viktig sikkerhetsinformasjon



ADVARSEL: Hvis du ikke følger disse sikkerhetsinstruksjonene, kan det medføre brann, elektrisk støt eller andre former for skade på personer, iPad og annen eiendom. Les all sikkerhetsinformasjonen nedenfor før du bruker iPad.

Håndtering Håndter iPad forsiktig. Den er laget av metall, glass og plast og inneholder følsomme elektroniske komponenter. iPad kan bli skadet hvis den faller i bakken, blir brent, blir stukket hull på eller klemt eller kommer i kontakt med væske. Ikke bruk hvis iPad den er skadet, for eksempel hvis skjermen er sprukket. Det kan medføre personskade. Bruk deksel hvis du vil unngå riper.

Reparasjon Ikke åpne iPad, og ikke prøv å reparere den selv. Hvis du demonterer iPad, kan du skade deg, og iPad kan også bli skadet. Hvis iPad blir skadet, ikke fungerer riktig eller kommer i kontakt med væske, tar du kontakt med Apple eller en Apple-autorisert serviceleverandør. Du finner mer informasjon om service på www.apple.com/no/support/ipad/service/faq.

Batteri Ikke prøv å skifte batteriet i iPad selv. Det kan skade batteriet, noe som kan føre til overoppheting og personskade. Litiumionebatteriet i iPad skal kun skiftes av Apple eller en Apple-autorisert serviceleverandør og må resirkuleres eller kastes separat fra husholdningsavfallet. Ikke brenn batteriet. Du finner informasjon om resirkulering og utskifting av batteri på: www.apple.com/no/batteries.

Distraksjon Bruk av iPad kan i enkelte sammenhenger distrahere deg og føre til farlige situasjoner. Sett deg inn i reglene som forbyr eller begrenser bruken av mobilenheter eller hodetelefoner (unngå for eksempel å skrive tekstmeldinger mens du kjører, eller å bruke hodetelefoner mens du sykler).

Navigering Kart, veibeskrivelser, Flyover og stedsbaserte programmer avhenger av datatjenester. Disse datatjenestene kan bli endret, og det er mulig at de ikke er tilgjengelige i alle områder. Dette kan resultere i at kart, veibeskrivelser, Flyover og stedsbasert informasjon ikke er tilgjengelig eller inneholder upresis eller ufullstendig informasjon. Sammenlign informasjonen som vises på iPad, med omgivelsene, og følg skilting ved avvik. Enkelte kartfunksjoner krever Stedstjenester. Les [Personvern](#) på side 119. Bruk sunn fornuft når du navigerer.

Lading Lad opp iPad med USB-kabelen og strømforsyningsenheten som følger med, eller andre kabler og strømforsyningsenheter fra tredjepart som er kompatible med USB 2.0 og merket med «Made for iPad». Bruk av skadede kabler eller ladere, eller lading i fuktige omgivelser, kan føre til elektrisk støt. Når du bruker Apple USB-strømforsyningsenheten til å lade iPad, forsikrer du deg om at strømkontakten eller -ledningen er skikkelig festet til strømforsyningsenheten, før du kobler den til en stikkontakt. Strømforsyningsenheter kan bli varme ved vanlig bruk, og langvarig direkte kontakt kan føre til personskade. Sørg alltid for at strømforsyningsenheter ikke tildekkes når de er i bruk.

Hørselsskader Det kan være skadelig for hørselen å høre på lyd med høyt lydnivå. Bakgrunnsstøy, samt jevn eksponering for høyt lydnivå, kan føre til at lyder høres lavere ut enn de faktisk er. Slå på lyden og sjekk volumet før du putter noe i øret. Du finner mer informasjon om hørselsskader på www.apple.com/no/sound. Du finner mer informasjon om hvordan du angir volumbegrensning på iPad, under [Musikkinstillinger](#) på side 82.



ADVARSEL: For å unngå mulig hørselsskade bør du ikke lytte med høyt lydnivå i lange perioder.

Apple-hodetelefoner Hodetelefonene som selges med iPhone 4S og nyere i Kina (med mørke isoleringsringer på kontakten), er utformet for å overholde kinesiske standarder og er kompatible med iPhone 4S og nyere, iPad 2 og nyere, samt femte generasjon iPod touch. Bruk kun kompatible hodetelefoner med enheten.

Radiosignaler iPad bruker radiosignaler for å koble til trådløse nettverk. Hvis du vil ha informasjon om hvor mye strøm som brukes til å overføre disse signalene, og om hva du kan gjøre for å minimere eksponeringen, velger du Innstillinger > Generelt > Om > Rettigheter > RF-stråling.

Radiofrekvensforstyrrelse Vær oppmerksom på skilt og oppslag som forbyr eller begrenser bruk av mobilenheter (for eksempel på helseinstitusjoner eller sprengningsområder). Selv om iPad er utformet, testet og produsert i samsvar med regler for radiofrekvensstråling, kan slik stråling fra iPad ha negativ effekt på annet elektronisk utstyr, slik at det ikke fungerer som det skal. Slå av iPad eller bruk Flymodus for å slå av de trådløse senderne i iPad når det ikke er lov å bruke disse, for eksempel når du flyr, eller når du blir bedt om det.

Medisinsk utstyr iPad inneholder radioer med elektromagnetiske strålingsfelt. Disse elektromagnetiske feltene kan forstyrre pacemakere og annet medisinsk utstyr. Hvis du har pacemaker, må du passe på å ha en avstand på minst 15 cm mellom pacemakeren og iPad-enheten. Hvis du tror iPad forstyrrer pacemakeren eller annet medisinsk utstyr, må du slutte å bruke iPad og kontakte legen for å få spesifikk informasjon for det medisinske utstyret du bruker. iPad har magneter langs venstre kant på enheten og på høyre side av glasset foran. Disse magnetene kan forstyrre pacemakere, defibrillatorer og annet medisinsk utstyr. iPad Smart Cover og iPad Smart Case inneholder også magneter. Hold en avstand på minst 15 cm mellom pacemakeren eller defibrillatoren og iPad, iPad Smart Cover eller iPad Smart Case.

Helselidelser Hvis du har en helselidelse som du tror kan påvirkes av iPad (for eksempel anfall, besvimelser, overanstrengelse på øynene eller hodepine), bør du rådføre deg med legen før du bruker iPad.

Eksplorative omgivelser Ikke lad opp eller bruk iPad i omgivelser med mulig eksplosjonsfare, for eksempel i nærheten av drivstoffpumper, eller i områder der det er kjemikalier eller partikler i luften (for eksempel korn, støv eller metallstøv). Følg alle skilt og instruksjoner.

Gjentagende bevegelser Når du utfører ensformige aktiviteter som å skrive eller spille spill på iPad, kan du av og til oppleve ubehag i hender, armer, skuldre, nakke eller andre deler av kroppen. Hvis du opplever ubehag, bør du slutte å bruke iPad og kontakte lege.

Høyrisikoaktiviteter Denne enheten er ikke ment for bruk der feil på enheten kan føre til død, personskade eller alvorlig miljøskade.

Kvelningsfare Noen typer iPad-tilbehør kan utgjøre kvelningsfare for små barn. Hold dette tilbehøret borte fra små barn.

Viktig informasjon om håndtering

Rengjøring Rengjør iPad straks hvis den kommer i kontakt med noe som kan sette flekker – som smuss, blekk, sminke og kremer. Slik rengjør du:

- Koble fra alle kabler og slå av iPad (hold Dvale/vekke-knappen nede, og flytt deretter skyveknappen på skjermen).
- Bruk et mykt, lofritt tøystykke.
- Pass på at det ikke kommer fukt inn i åpningene.
- Ikke bruk vaskemidler eller komprimert luft.

Fronten på iPad er laget av glass med oljeavvisende belegg som forhindrer fingeravtrykk. Belegget slites over tid ved normal bruk. Rengjøringsmidler og grove materialer tærer ytterligere på belegget og kan føre til riper. Grove materialer kan også lage riper på iPad.

Bruke plugg, porter og knapper Du må ikke tvinge en plugg inn i en port eller trykke hardt på knapper. Det kan føre til skade som ikke dekkes av garantien. Hvis pluggen ikke passer inn i porten uten at du må bruke kraft, passer de antakelig ikke sammen. Sjekk at det ikke er noe i veien, og forsikre deg om at pluggen passer til porten, og at pluggen er satt inn riktig vei.

Lightning Misfarging av Lightning-kontakten etter vanlig bruk er normalt. Smuss, rusk og væskeeksponering kan føre til misfarging. Hvis du vil fjerne misfargingen, eller hvis kablet blir varm ved bruk eller ikke lader eller synkroniserer iPad, kobler du Lightning-kablet fra datamaskinen eller strømforsyningen og rengjør den med en myk, tørr og lofri klut. Ikke bruk væsker eller rengjøringsprodukter når du rengjør Lightning-kontakten.

Driftstemperatur iPad er laget for bruk i temperaturer mellom 0 og 35 °C og for oppbevaring ved –20 til 45 °C. iPad kan ta skade og batterilevetiden reduseres hvis enheten oppbevares eller brukes utenfor disse temperaturområdene. Unngå å utsette iPad for drastiske temperaturrendringer eller fuktighet. Når du bruker iPad eller lader batteriet, er det normalt at iPad blir varm.

Hvis den innvendige temperaturen i iPad overstiger normal brukstemperatur (for eksempel hvis enheten blir liggende i en varm bil eller i direkte sollys over lang tid), er det mulig at følgende skjer når enheten forsøker å regulere temperaturen:

- iPad slutter å lade.
- Skjermen blir mørk.
- Det vises et temperaturvarsel.
- Enkelte programmer kan bli lukket.

Viktig: Du kan kanskje ikke bruke iPad når temperaturvarselet vises. Hvis iPad ikke lykkes med å regulere temperaturen, går den inn i en dvalemodus til den er tilstrekkelig nedkjølt. Flytt iPad til et kjøligere sted uten direkte sollys, og vent noen minutter før du prøver å bruke iPad igjen.

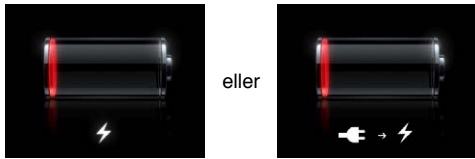
Du finner mer informasjon på support.apple.com/kb/ht2101?viewlocale=no_NO.

iPad-kundestøtte

Du finner omfattende informasjon om kundestøtte på Internett på www.apple.com/no/support/ipad. Hvis du vil kontakte Apple for å få tilpasset kundestøtte (ikke tilgjengelig i alle områder), kan du se www.apple.com/no/support/contact.

Lite batteri-symbol eller «Lader ikke»-melding vises



iPad har lite strøm og må lades i opptil 20 minutter før du kan bruke den. Du finner informasjon om lading av iPad under [Batteri](#) på side 34.



- Når du lader, forsikrer du deg om at du bruker USB-strømforsyningsenheten som fulgte med iPad-enheten, eller USB-utgangen på en nyere Mac. Den raskeste måten å lade enheten på er å bruke strømforsyningsenheten. Les [Batteri](#) på side 34.
- Slå iPad av for raskere lading.
- Det er mulig at iPad ikke lader når den kobles til USB-utgangen på en eldre Mac, en PC, et tastatur eller en USB-hub.

Hvis Mac-maskinen eller PC-en ikke overfører nok strøm til å lade iPad, vises det en Lader ikke-melding i statuslinjen. Hvis du vil lade iPad-enheten, kobler du den fra datamaskinen og kobler den til en veggkontakt ved hjelp av USB-kabelen og USB-strømforsyningsenheten som fulgte med.

iPad svarer ikke

- iPad kan ha lite strøm. Koble iPad til USB-strømforsyningsenheten for å lade den. Les [Batteri](#) på side 34.
- Hold nede Dvale/vekke-knappen i noen sekunder til en rød skyveknapp vises. Deretter holder du nede Hjem-knappen  for å tvinge programmet du brukte, til å avslutte.
- Hvis det ikke fungerer, slår du iPad av og deretter på igjen. Hold nede Dvale/vekke-knappen til den røde skyveknappen vises. Flytt deretter på skyveknappen. Deretter holder du nede Dvale/vekke-knappen til Apple-logoen vises.
- Hvis ikke det fungerer, nullstiller du iPad. Hold nede Dvale/vekke-knappen og Hjem-knappen  samtidig i minst ti sekunder, helt til Apple-logoen vises.
- Hvis skjermen ikke roterer når du snur iPad, holder du iPad rett og forsikrer deg om at skjermroteringslåsen ikke er på.

Omstarte og nullstille iPad

Hvis noe ikke fungerer som det skal, kan du prøve å starte iPad på nytt, tvinge et program til å avslutte eller nullstille iPad.

Start iPad på nytt: Hold nede Dvale/vekke-knappen til den røde skyveknappen vises. Dra i skyveknappen for å slå av iPad. Du slår iPad på igjen ved å holde nede Dvale/vekke-knappen til Apple-logoen vises.

Tving et program til å avslutte: Hold nede Dvale/vekke-knappen øverst på iPad i noen sekunder til en rød skyveknapp vises. Deretter holder du nede Hjem-knappen til programmet avsluttes.

Hvis du ikke får slått av iPad, eller hvis problemet vedvarer, er det mulig at iPad må nullstilles. Du bør kun nullstille iPad hvis du ikke kan løse problemet ved å slå enheten av og deretter på igjen.

Nullstill iPad: Hold nede Dvale/vekke-knappen og Hjem-knappen samtidig i minst ti sekunder, helt til Apple-logoen vises.



«Feil kode» eller «iPad er deaktivert» vises

Hvis du glemmer koden eller iPad viser et varsel om at den er deaktivert, leser du «iOS: Enhet deaktivert etter bruk av feil sikkerhetskode» på support.apple.com/kb/HT1212?viewlocale=no_NO.

«Dette tilbehøret støttes ikke av iPad» vises

Det er mulig at tilbehørsenheten du koblet til, ikke fungerer med iPad. Forsikre deg om at USB-kabelen og kontaktene ikke er blokkert, og slå opp i dokumentasjonen som fulgte med enheten.

Et program fyller ikke hele skjermen

De fleste programmer for iPhone og iPod touch kan brukes med iPad, men de utnytter ikke alltid den store skjermen. I slike tilfeller trykker du på  for å zoome inn på programmet. Trykk på  for å gå tilbake til opprinnelig størrelse.

Søk i App Store for å se om det finnes en versjon av programmet som er laget for iPad, eller en universalversjon som er laget for både iPhone, iPod touch og iPad.

Det skjermbaserte tastaturet vises ikke

Hvis iPad er sammenkoblet med et Bluetooth-tastatur, vises ikke det skjermbaserte tastaturet. Hvis du vil at det skjermbaserte tastaturet skal vises, trykker du på utmatningstasten på Bluetooth-tastaturet. Du kan også få det skjermbaserte tastaturet til å vises ved å flytte Bluetooth-tastaturet utenfor rekkevidde eller slå det av.

Sikkerhetskopiere iPad

Du kan bruke iCloud eller iTunes til å sikkerhetskopiere iPad automatisk. Hvis du velger automatisk sikkerhetskopiering ved hjelp av iCloud, kan du ikke i tillegg automatisk sikkerhetskopiere til datamaskinen ved hjelp av iTunes, men du kan bruke iTunes til å sikkerhetskopiere til datamaskinen manuelt.

Sikkerhetskopiere med iCloud

iCloud sikkerhetskopierer iPad automatisk hver dag over en Wi-Fi-forbindelse når den er koblet til en strømkilde og låst. Dato og klokkeslett for siste sikkerhetskopi vises nederst på Lagre og sikkerhetskopiere-skjermen. iCloud sikkerhetskopierer:

- musikk, TV-programmer, programmer og bøker du har kjøpt*
- bilder og videoer i Kamerarull
- iPad-innstillinger
- programdata
- programorganisering og Hjem-skjerm
- meldinger

Merk: Kjøpt musikk sikkerhetskopieres ikke i alle områder, og TV-programmer er ikke tilgjengelige i alle områder.

Hvis du ikke aktiverte iCloud-sikkerhetskopiering første gang du klagjorde iPad, kan du slå det på i iCloud-innstillinger. Når du slår på iCloud-sikkerhetskopiering, sikkerhetskopieres ikke iPad lenger automatisk til datamaskinen når du synkroniserer med iTunes.

Slå på iCloud-sikkerhetskopiering: Velg Innstillinger > iCloud, og logg på med Apple-ID og passord, hvis det kreves. Velg Lagre og sikkerhetskopiere, og slå deretter på iCloud-sikkerhetskopi.

Sikkerhetskopier umiddelbart: Velg Innstillinger > iCloud > Lagre og sikkerhetskopiere, og trykk på Sikkerhetskopier nå.

Administrer sikkerhetskopier: Velg Innstillinger > iCloud > Lagre og sikkerhetskopiere, og trykk på Administrer lagring. Trykk på navnet til din iPad.

Slå Kamerarull-sikkerhetskopiering av eller på: Velg Innstillinger > iCloud > Lagre og sikkerhetskopiere, og trykk på Administrer lagring. Trykk på navnet til din iPad, og slå Kamerarull-sikkerhetskopiering av eller på.

Vis enhetene som sikkerhetskopieres: Velg Innstillinger > iCloud > Lagre og sikkerhetskopiere > Administrer lagring.

Stopp iCloud-sikkerhetskopier: Velg Innstillinger > iCloud > Lagre og sikkerhetskopiere > Sikkerhetskopi, og slå av iCloud-sikkerhetskopi.

Musikk som ikke er kjøpt i iTunes, sikkerhetskopieres ikke i iCloud. Du må bruke iTunes til å sikkerhetskopiere og gjenopprette slikt innhold. Les [Synkronisere med iTunes](#) på side 16.

Viktig: Sikkerhetskopiering for kjøpt musikk eller kjøpte TV-programmer er ikke tilgjengelig i alle områder. Tidligere kjøp kan være utilgjengelige hvis de ikke lenger finnes i iTunes Store, App Store eller iBookstore.

Kjøpt innhold, i tillegg til Bildestrøm-innhold, telles ikke med i beregningen av 5 GB med gratis iCloud-lagringsplass.

Sikkerhetskopiere med iTunes

iTunes oppretter en sikkerhetskopi av bilder i Kamerarull eller Arkiverte bilder, samt sikkerhetskopier av tekstmeldinger, notater, Favoritter-listen, lydinnstillinger og annet. Mediefiler, for eksempel sanger, og enkelte bilder sikkerhetskopieres ikke, men kan gjenopprettes gjennom synkronisering med iTunes.

Når du kobler iPad til datamaskinen du vanligvis synkroniserer med, oppretter iTunes en sikkerhetskopi hver gang du:

- *Synkroniserer med iTunes:* iTunes synkroniserer iPad hver gang du kobler iPad til datamaskinen. iTunes sikkerhetskopierer ikke automatisk en iPad som ikke er konfigurert for synkronisering med den datamaskinen. Les [Synkronisere med iTunes](#) på side 16.
- *Oppdaterer eller gjenoppretter iPad:* iTunes sikkerhetskopierer automatisk iPad før oppdatering og gjenoppretting.

iTunes kan også kryptere iPad-sikkerhetskopier for å sikre dataene dine.

Krypterer iPad-sikkerhetskopier: Marker «Krypter iPad-sikkerhetskopi» i Oversikt-panelet i iTunes.

Gjenoppretter filer og innstillinger på iPad: Koble iPad til datamaskinen du vanligvis synkroniserer med, velg iPad i iTunes-vinduet, og klikk på Gjenopprett i Oversikt-panelet.

Du finner mer informasjon om sikkerhetskopiering på support.apple.com/kb/HT1766?viewlocale=no_NO.

Fjerne en iTunes-sikkerhetskopi

Du kan fjerne en iPad-sikkerhetskopi fra listen med sikkerhetskopier i iTunes. Dette er praktisk hvis du for eksempel har laget en sikkerhetskopi på en annen datamaskin.

Fjern en sikkerhetskopi:

- 1 Åpne iTunes-valg i iTunes.
 - *Mac*: Velg iTunes > Valg.
 - *Windows*: Velg Rediger > Innstillinger.
- 2 Klikk på Enheter (du trenger ikke å koble til iPad).
- 3 Marker sikkerhetskopien du vil fjerne, og klikk deretter på Slett sikkerhetskopi.
- 4 Klikk på Slett for å bekrefte at du vil fjerne den markerte sikkerhetskopien, og klikk på OK.

Oppdatere og gjenopprette iPad-programvaren

Du kan oppdatere iPad-programvaren i Innstillinger eller ved å bruke iTunes. Du kan også slette iPad, og deretter bruke iCloud eller iTunes til å gjenopprette fra en sikkerhetskopi.

Data som er slettet, er ikke lenger tilgjengelig via iPad-brukergrensesnittet, men slettes ikke fra iPad. Hvis du vil vite mer om hvordan du sletter alt innhold og alle innstillinger, kan du lese [Nullstill](#) på side 118.

Oppdatere iPad

Du kan oppdatere iPad-programvaren i Innstillinger eller ved å bruke iTunes.

Oppdater trådløst på iPad: Velg Innstillinger > Generelt > Programvareoppdatering. iPad søker etter tilgjengelige oppdateringer.

Oppdater programvare i iTunes: iTunes søker etter tilgjengelige programvareoppdateringer hver gang du synkroniserer iPad ved hjelp av iTunes. Les [Synkronisere med iTunes](#) på side 16.

Hvis du vil vite mer om hvordan du oppdaterer iPad-programvaren, går du til support.apple.com/kb/HT4623?viewlocale=no_NO.

Gjenopprette iPad

Du kan bruke iCloud eller iTunes til å gjenopprette iPad fra en sikkerhetskopi.

Gjenopprett fra en iCloud-sikkerhetskopi: Nullstill iPad for å slette alle innstillinger og all informasjon. Logg på iCloud, og velg Gjenopprett fra sikkerhetskopi i oppsettassistenten. Les [Nullstill](#) på side 118.

Gjenopprett fra en iTunes-sikkerhetskopi: Koble iPad til datamaskinen du vanligvis synkroniserer med, velg iPad i iTunes-vinduet, og klikk på Gjenopprett i Oversikt-panelet.

Når iPad-programvaren er gjenopprettet, kan du enten konfigurere den som en ny iPad eller gjenopprette musikk, videoer, programdata og annet innhold fra en sikkerhetskopi.

Hvis du vil vite mer om hvordan du gjenoppretter iPad-programvaren, går du til support.apple.com/kb/HT1414?viewlocale=no_NO.

Sende, motta eller vise e-post

Hvis iPad ikke kan sende eller motta e-post, eller vise e-postvedlegg, kan du prøve de følgende trinnene.

Kan ikke sende e-post

- Slå iPad av og deretter på igjen. Hold nede Dvale/vekke-knappen i noen sekunder til den røde skyveknappen vises. Flytt deretter på skyveknappen. Deretter holder du nede Dvale/vekke-knappen til Apple-logoen vises.
- I Innstillinger velger du Mail, kontakter, kalendere. Deretter velger du kontoen du prøver å bruke. Trykk på Kontoinfo, og trykk deretter på SMTP under Utgående e-posttjenere. Du kan konfigurere ytterligere SMTP-tjenere, eller velge en fra en annen e-postkonto på iPad. Ta kontakt med Internett-leverandøren for konfigureringinformasjon.
- Konfigurer e-postkontoen din direkte på iPad i stedet for å synkronisere den fra iTunes. Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, trykk på Legg til konto, og oppgi kontoinformasjonen. Hvis iPad ikke klarer å finne tjenesteleverandørens innstillinger når du oppgir e-postadressen din, går du til support.apple.com/kb/HT4810?viewlocale=no_NO for å få hjelp til å konfigurere kontoen.

Du finner mer informasjon om problemløsning på www.apple.com/no/support/ipad.

Kan ikke motta e-post

- Slå iPad av og deretter på igjen. Hold nede Dvale/vekke-knappen i noen sekunder til den røde skyveknappen vises. Flytt deretter på skyveknappen. Deretter holder du nede Dvale/vekke-knappen til Apple-logoen vises.
- Hvis du bruker én eller flere datamaskiner til å motta e-post for den samme e-postkontoen, kan det føre til at du blir låst ute. Du finner mer informasjon på support.apple.com/kb/TS2621?viewlocale=no_NO.
- Konfigurer e-postkontoen din direkte på iPad i stedet for å synkronisere den fra iTunes. Velg Innstillinger > Mail, kontakter, kalendere, trykk på Legg til konto, og oppgi kontoinformasjonen. Hvis iPad ikke klarer å finne tjenesteleverandørens innstillinger når du oppgir e-postadressen din, går du til support.apple.com/kb/HT4810?viewlocale=no_NO for å få hjelp til å konfigurere kontoen.
- Hvis du har en iPad Wi-Fi + Cellular-modell, slår du av Wi-Fi, slik at iPad kobler til Internett via mobildatanettverket. Velg Innstillinger > Wi-Fi, og slå deretter av Wi-Fi.

Du finner mer informasjon om problemløsning på www.apple.com/no/support/ipad.

Kan ikke vise e-postvedlegg

- *Vis en vedleggsfil:* Trykk på vedlegget for å åpne det i Hurtigvisning. Du må kanskje vente til filen er lastet ned, før den kan vises.
- *Arkiver et bilde- eller videovedlegg:* Trykk på vedlegget for å åpne det i Hurtigvisning. Du må kanskje vente til filen er lastet ned, før den kan vises.

Hurtigvisning støtter følgende dokumenttyper:

- *.doc, .docx* – Microsoft Word
- *.htm, .html* – nettside
- *.key* – Keynote
- *.numbers* – Numbers
- *.pages* – Pages
- *.pdf* – Forhåndsvisning, Adobe Acrobat
- *.ppt, .pptx* – Microsoft PowerPoint


- *.rtf* – rik tekst-format
- *.txt* – tekst
- *.vcf* – kontaktinformasjon
- *.xls, .xlsx* – Microsoft Excel

Du finner mer informasjon om problemløsning på www.apple.com/no/support/ipad.

Lyd, musikk og video

Hvis iPad ikke spiller lyd eller video ikke vil spille, prøver du disse trinnene.

Ingen lyd


- Forsikre deg om at iPad-høytaleren ikke er tildekket.
- Forsikre deg om at sidebryteren ikke er satt til lydløs. Les [Volumknapp og sidebryter](#) på side 10.
- Hvis du bruker hodetelefoner, kobler du dem fra og deretter til igjen. Forsikre deg om at du setter pluggen helt inn.
- Forsikre deg om at volumet ikke er slått helt av.
- Musikk på iPad kan være på pause. Hvis du bruker hodetelefoner med kontrollknapper, kan du prøve å trykke på startknappen for å fortsette avspillingen. Trykk på Musikk på Hjem-skjermen, og trykk på ▶.
- Kontroller om det er angitt en volumbegrensing. Velg Innstillinger > Musikk > Volumbegrensning.
- Hvis du bruker linjeutgangen på iPad Dock (ekstrautstyr), forsikrer du deg om at du slår på eksterne høyttalere eller stereoanlegg, og at utstyret er riktig tilkoblet og fungerer som det skal. Bruk volumkontrollene på de eksterne høyttalerne eller stereoanlegget, ikke på iPad.
- Hvis du bruker et program som fungerer sammen med AirPlay, kontrollerer du at AirPlay-enheten du sender lyd til, er slått på, og at volumet er skrudd opp. Hvis du vil høre lyd gjennom iPad-høytaleren, trykker du på  og velger den fra listen.


En sang, en video eller et annet objekt spiller ikke

Sangen, videoen, lydboken eller podcasten kan være kodet i et format som ikke støttes av iPad. Hvis du vil ha informasjon om hvilke lyd- og videoformater iPad støtter, går du til www.apple.com/no/ipad/specs.

Hvis en sang eller video i iTunes-biblioteket ikke støttes av iPad, må du kanskje konvertere det til et format iPad støtter. Du kan for eksempel bruke iTunes for Windows til å konvertere ubeskyttede WMA-filer til et format iPad støtter. Hvis du vil vite mer, åpner du iTunes og velger Hjelp > iTunes-hjelp.

Ingen video eller lyd ved bruk av AirPlay

Hvis du vil sende video eller lyd til en AirPlay-enhet, for eksempel en Apple TV-enhet, må iPad-enheten og AirPlay-enheten være koblet til det samme trådløse nettverket. Hvis du ikke ser -knappen, betyr det at iPad ikke er koblet til det samme Wi-Fi-nettverket som en AirPlay-enhet, eller at programmet du bruker, ikke støtter AirPlay.

- Det vises ikke video eller spilles lyd på iPad-enheten når den sender lyd eller video til en AirPlay-enhet. Hvis du vil sende innholdet til iPad og koble iPad fra AirPlay-enheten, trykker du på  og velger iPad i listen.
- Noen programmer kan spille kun lyd via AirPlay. Hvis video ikke fungerer, forsikrer du deg om at programmet du bruker, støtter både lyd og video.

- Hvis Apple TV-enheten krever at du oppgir en kode, må du oppgi koden på iPad-enheten når du blir bedt om det, for å kunne bruke AirPlay.
- Kontroller at høyttalerne på AirPlay-enheten er slått på og volumet skrudd opp. Hvis du bruker en Apple TV-enhet, kontrollerer du at Apple TV er satt som kilde på TV-en. Kontroller at volumkontrollen på iPad-enheten er skrudd opp.
- Når iPad strømmet innhold via AirPlay, må den forbli koblet til Wi-Fi-nettverket. Avspillingen stopper hvis iPad-enheten kommer utenfor rekkevidden til nettverket.
- Avhengig av hastigheten i nettverket, kan det ta 30 sekunder eller mer før avspillingen via AirPlay starter.

Du finner mer informasjon om AirPlay på support.apple.com/kb/HT4437?viewlocale=no_NO.

Bilde vises ikke på TV eller projektor koblet til iPad

Når du kobler iPad til en TV eller projektor med en USB-kabel, vises det samme bildet på den eksterne skjermen som på iPad-skjermen. Det er mulig at noen programmer støtter bruk av den eksterne skjermen som sekundærskjerm. Les innstillingene og dokumentasjonen til programmet.

- Hvis du vil vise HD-videoer i høy oppløsning, bruker du Apple Digital AV Adapter eller en komponentvideokabel.
- Forsikre deg om at videokabelen er riktig tilkoblet i begge ender, og at det er en kabel som støttes. Hvis iPad er koblet til en A/V-veksler eller en forsterker, prøver du å koble den direkte til TV-en eller projektoren i stedet.
- Forsikre deg om at riktig videosignal inn er valgt på TV-en, for eksempel HDMI eller komponentvideo.
- Hvis video ikke vises, trykker du på Hjem-knappen, kobler fra alle kablene, kobler dem til på nytt og prøver igjen.

iTunes Store og App Store

Hvis du vil bruke iTunes Store eller App Store, må iPad være koblet til Internett. Les [Koble til et Wi-Fi-nettverk](#) på side 110.

iTunes Store eller App Store er ikke tilgjengelig

Hvis du vil kjøpe innhold fra iTunes Store eller App Store, må du ha en Apple-ID. Du kan konfigurere en Apple-ID på iPad. Velg Innstillinger > iTunes og App Store, og trykk på Logg på.

Du kan også konfigurere en Apple-ID på datamaskinen ved å åpne iTunes og velge Butikk > Opprett konto.

Merk: iTunes Store og App Store er ikke tilgjengelig i enkelte land.

Finn ut mer, service og kundestøtte

Denne tabellen viser hvor du finner mer informasjon om iPad-relatert sikkerhet, programvare, service og kundestøtte.

Hvis du vil vite mer om	Gjør du følgende
Bruke iPad på en sikker måte	Les Viktig sikkerhetsinformasjon på side 125.
iPad-service og -kundestøtte, tips, fora og Apple-programvarenedlastinger	Gå til www.apple.com/no/support/ipad .
Siste nytt om iPad	Gå til www.apple.com/no/ipad .

Hvis du vil vite mer om	Gjør du følgende
Administrere Apple-ID-kontoen	Gå til appleid.apple.com/no .
Bruk av iCloud	Gå til www.apple.com/no/support/icloud .
Bruk av iTunes	Åpne iTunes, og velg Hjelp > iTunes-hjelp. Hvis du vil se en opplæringsvideo på Internett (ikke tilgjengelig i alle områder), kan du besøke: www.apple.com/no/support/itunes .
Bruk av andre Apple iOS-programmer	Gå til www.apple.com/no/support/ios .
Garantiservice	Først følger du rådene i denne håndboken. Deretter går du til www.apple.com/no/support/ipad .
Vise juridisk informasjon for iPad	Velg Innstillinger > Generelt > Om > Rettigheter > Typegodkjenninger på iPad.
Batteribytteservice	Gå til www.apple.com/no/batteries/replacements.html .
Bruk av iPad i et bedriftsmiljø	Gå til www.apple.com/no/ipad/business .

Om avhending og resirkulering

iPad må kasseres på riktig måte i henhold til lokale lover og regler. Ettersom iPad inneholder et batteri, må den ikke kastes sammen med husholdningsavfallet. Når du skal kaste iPad, kan du ta kontakt med Apple eller lokale myndigheter for informasjon om resirkuleringsmuligheter.

Du finner informasjon om Apples resirkuleringsprogram på www.apple.com/no/recycling.

Skifte batteri: Litiumionebatteriet i iPad skal kun skiftes av Apple eller en Apple-autorisert serviceleverandør og må resirkuleres eller kastes separat fra husholdningsavfallet. Du finner informasjon om resirkulering og utskifting av batteri på: www.apple.com/no/batteries/replacements.html.

Batteriladereffekt



Türkiye:

Türkiye Cumhuriyeti: EEE Yönetmeliğine Uygundur

台灣



廢電池請回收

Den europeiske union – informasjon om avhending



The symbol above means that according to local laws and regulations your product and/or its battery shall be disposed of separately from household waste. When this product reaches its end of life, take it to a collection point designated by local authorities. The separate collection and recycling of your product and/or its battery at the time of disposal will help conserve natural resources and ensure that it is recycled in a manner that protects human health and the environment.

Union Européenne—informations sur l'élimination: Le symbole ci-dessus signifie que, conformément aux lois et réglementations locales, vous devez jeter votre produit et/ou sa batterie séparément des ordures ménagères. Lorsque ce produit arrive en fin de vie, apportez-le à un point de collecte désigné par les autorités locales. La collecte séparée et le recyclage de votre produit et/ou de sa batterie lors de sa mise au rebut aideront à préserver les ressources naturelles et à s'assurer qu'il est recyclé de manière à protéger la santé humaine et l'environnement.

Europäische Union—Informationen zur Entsorgung: Das oben aufgeführte Symbol weist darauf hin, dass dieses Produkt und/oder die damit verwendete Batterie den geltenden gesetzlichen Vorschriften entsprechend und vom Hausmüll getrennt entsorgt werden muss. Geben Sie dieses Produkt zur Entsorgung bei einer offiziellen Sammelstelle ab. Durch getrenntes Sammeln und Recycling werden die Rohstoffreserven geschont und es ist sichergestellt, dass beim Recycling des Produkts und/oder der Batterie alle Bestimmungen zum Schutz von Gesundheit und Umwelt eingehalten werden.

Unione Europea—informazioni per lo smaltimento: Il simbolo qui sopra significa che, in base alle leggi e alle normative locali, il prodotto e/o la sua batteria dovrebbero essere riciclati separatamente dai rifiuti domestici. Quando il prodotto diventa inutilizzabile, portalo nel punto di raccolta stabilito dalle autorità locali. La raccolta separata e il riciclaggio del prodotto e/o della sua batteria al momento dello smaltimento aiutano a conservare le risorse naturali e assicurano che il riciclaggio avvenga nel rispetto della salute umana e dell'ambiente.

Europeiska unionen—information om kassering: Symbolen ovan betyder att produkten och/eller dess batteri enligt lokala lagar och bestämmelser inte får kastas tillsammans med hushållsavfallet. När produkten har tjänat ut måste den tas till en återvinningsstation som utsetts av lokala myndigheter. Genom att låta den uttjänta produkten och/eller dess batteri tas om hand för återvinning hjälper du till att spara naturresurser och skydda hälsa och miljö.

Brasil—Informações sobre descarte e reciclagem



O símbolo indica que este produto e/ou sua bateria não devem ser descartadas no lixo doméstico. Quando decidir descartar este produto e/ou sua bateria, faça-o de acordo com as leis e diretrizes ambientais locais. Para informações sobre o programa de reciclagem da Apple, pontos de coleta e telefone de informações, visite www.apple.com/br/environment.

Apple og miljøet

Apple erkjenner sitt ansvar for å begrense de miljømessige konsekvensene av selskapets drift og produkter. Du finner mer informasjon på www.apple.com/no/environment.

🍏 Apple Inc.

© 2013 Apple Inc. Alle rettigheter forbeholdes.

Apple, Apple-logoen, AirPlay, AirPort, AirPort Express, AirPort Extreme, Aperture, Apple TV, FaceTime, Finder, iBooks, iCal, iLife, iMessage, iPad, iPhone, iPhoto, iPod, iPod touch, iSight, iTunes, Keynote, Mac, Mac OS, Numbers, OS X, Pages, Passbook, Photo Booth, Safari, Siri, Smart Cover, Spotlight og Time Capsule er varemerker for Apple Inc., registrert i USA og andre land.

AirPrint, EarPods, Flyover, Guided Access og Multi-Touch er varemerker for Apple Inc.

Apple Store, Genius, iAd, iCloud, iTunes Extras, iTunes Plus og iTunes Store er tjenestemerker for Apple Inc., registrert i USA og andre land.

App Store, iBookstore og iTunes Match er tjenestemerker for Apple Inc.

Adobe og Photoshop er varemerker eller registrerte varemerker for Adobe Systems Incorporated i USA og/eller andre land.

Bluetooth®-ordmerket og -logoene er registrerte varemerker som eies av Bluetooth SIG, Inc., og bruk av disse merkene av Apple Inc. er under lisens.

iOS er et varemerke eller registrert varemerke for Cisco i USA og andre land og brukes under lisens.

Andre selskaper og produktnavn som nevnes i denne boken, kan være varemerker for sine respektive eiere.

Enkelte programmer er ikke tilgjengelige i alle land. Programtilgjengelighet kan bli endret.

Innhold tilgjengelig på iTunes. Tilgjengelighet på titler kan bli endret.

Henvisninger til produkter fra andre produsenter skjer kun av informasjonsmessige grunner og innebærer verken en understøttelse eller en anbefaling av disse produktene. Apple vedkjenner seg intet ansvar i forbindelse med disse produktenes egnethet eller anvendelsesområde. Alle overenskomster, avtaler eller garantier, hvis slike finnes, skal gjøres gjeldende direkte mellom leverandør og bruker. Det er blitt lagt stor vekt på at informasjonen i denne boken skal være mest mulig nøyaktig og korrekt. Apple er ikke ansvarlig for eventuelle trykk- eller skrivefeil.

H019-2528/2013-01